

ปีที่ ๒๙ • พฤษภาคม ๒๕๒๗

วารสาร ข้าราชการ

• เพื่อข้าราชการทุกคน

ยุคใหม่
ขึ้นรอบปีที่ 29

ISSN 0125-0906

รูปแบบการให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ
ONE STOP SERVICES

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๒๙ ฉบับที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๒๗

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
- เพื่อเผยแพร่แนวความคิดในการปฏิบัติราชการ
- เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการในอันที่จะเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อราชการ

บริการสมาชิก

วารสารข้าราชการจำหน่ายปลีกเล่มละ ๑๒ บาท สำหรับสมาชิกค่าบำรุงปีละ ๑๓๕ บาท รวมค่าส่ง กรุณาบอกรับและส่งเงินในนาม **ผู้จัดการสวัสดิการสำนักงาน ก.พ.** ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๐๐ โดยส่งจ่ายธนาณัติ/เช็คไปรษณีย์ที่ ป.ท.สำนักทำเนียบ นายกรัฐมนตรี

ต้องการถามปัญหากฎหมายระเบียบ และวินัย ข้าราชการพลเรือน ปัญหาคลัง หรือปัญหาข้อข้องใจอื่นใด รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะและบทความแสดงความคิดเห็น โปรดแจ้งไปยังบรรณาธิการโดยตรง

เจ้าของ สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.
ผู้จัดการสวัสดิการ นายนิวัฒน์ วัชรวาทกร
สายจัดการ นางสาวอัจฉรา สุวพันธ์

ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายโสรัจ สุจริตกุล
นายสำราญ ถาวรายุคม์
นายวิลาศ สิงหวิสัย
นายสุระ แก้วไชโย

บรรณาธิการ

นางทิพาวดี เมฆสุวรรณ

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายบุญรอด สิงห์วัฒนาศิริ

นายปรีชา วิชัยดิษฐ์

กองบรรณาธิการ

นายชัยวัฒน์ พศกภักดี

นายสุรพงษ์ อนุสนธิ์

นางมณีนรัตน์ ผลิพัฒน์

นายบุญร่วม นภาโชติ

นางสาววิณา สีวากรณ์

นางสาววราภรณ์ รุจิวิวัฒน์กุล

นายณรงค์ชัย ฉายสุเกษม

ประชาสัมพันธ์

นายธงชัย วาณิชกะ

นายนิเวศน์ สิทธิชัย

ออกแบบปก

นายมนตรี จตุรภัทร

ศิลปกรรม

นายตรีธา ปิยธโร

ปกพิมพ์ที่

พันธ์ พับบลิชซิง

สถานที่พิมพ์

บริษัท ประชาชน จำกัด

(แผนกการพิมพ์)

๓๕ ซอยพิพัฒน์ ถนนสีลม

บางรัก ๑๐๕๐๐

โทร.๒๓๔-๒๐๖๒

๒๓๕-๐๓๘๙

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

นายนิรันดร์ เหนระกุล

พ.ศ. ๒๕๒๗

สวัสดิ์ค่ะ

ในช่วงเดือนที่ผ่านมาอากาศร้อนอบอ้าวที่สุด หลายท่านคงได้ไปพักผ่อนคลายร้อนที่ชายทะเลและต่างจังหวัด ตามความพอใจของแต่ละคนกันแล้ว และเมื่อถึงวันนี้ลมร้อนก็กำลังจะผ่านไป ความชุ่มฉ่ำของสายฝนก็มาเยือนอีกครั้ง เป็นวัฏจักรของธรรมชาติ ซึ่งคิดดูแล้วก็คล้ายกับชีวิตของคนเรา ต้องทำงาน เมื่อถึงจังหวะก็ต้องหยุดพักผ่อนให้จิตใจสงบบ้าง ก่อนที่จะเตรียมรับกับภาระกิจที่ต้องรับผิดชอบต่อไป

วารสารข้าราชการฉบับนี้ จึงเป็นฉบับอำลาหน้าร้อน และต้อนรับหน้าฝน เรื่องเด่นที่นำมาเสนอในฉบับนี้เป็นเรื่องแนวคิดใหม่ที่ราชการกำลังให้ความสนใจเป็นอย่างสูงอยู่ในขณะนี้ คือ **ระบบบริการแบบเบ็ดเสร็จ** ซึ่งเป็นการจัดระบบงานแนวใหม่ที่จะรวมวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานให้สำเร็จผลลงที่จุดเดียว อันจะมีผลช่วยทำให้ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นลงประหยัดเวลาทั้งราชการและประชาชน ก่อให้เกิดความสะดวกและการประสานงานที่ดี มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ที่สำคัญก็คือระบบใหม่นี้จะเป็นเครื่องช่วยป้องกันความผิดพลาดอันเนื่องมาจากความไม่รู้หรือความไม่พร้อมของฝ่ายต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

การจัดระบบงานแนวใหม่นี้ยังเป็นเรื่องใหม่อยู่มาก แต่หลายหน่วยงานที่นำไปทดลองปฏิบัติได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ดังนั้นในการเสนอเรื่องนี้ออกจากจะเสนอหลักการทฤษฎีแล้ว เรายังได้นำรูปแบบการดำเนินการที่ผ่านมาจากหน่วยงาน ๓ แห่งมาเสนอ เพื่อผู้อ่านจะได้เปรียบเทียบถึงแนวทางและการดำเนินการว่ามีลักษณะที่แตกต่างกัน เหมือน หรือคล้ายคลึงกันอย่างไร และในแต่ละรูปแบบวิธีการจะมีบทสรุปชี้ให้เห็นถึงปัญหาอุปสรรค และข้อควรระวัง ซึ่งจะถือเป็นบทเรียนที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับใช้ในหน่วยงานอื่นต่อไปได้

ถ้าจะกล่าวไป แนวคิดเรื่องการบริหารแบบเบ็ดเสร็จในวงราชการก็มีมานานแล้ว ซึ่งได้แก่ระบบ "หน้าม้า" นั่นเอง หน้าม้าจะเป็นจุดเดียวที่รับเรื่อง และจะดำเนินการต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้มา

ใช้บริการสะดวกและได้ผลล้นความมุ่งหมาย แต่ “หน้าม้า” เป็นเพียงบุคคลนอกวงราชการที่ปฏิบัติหน้าที่นี้เพื่อหวังอามิสสินจ้าง จึงเป็นข้อแตกต่างกัน ระบบบริการแบบเบ็ดเสร็จของราชการที่ทำขึ้นใหม่นี้จึงต้องทำให้ดีกว่าระบบ “หน้าม้า” และหวังว่า ในที่สุดระบบ “หน้าม้า” นี้คงจะสูญสิ้นไปจากหน่วยราชการไทย

สิ่งที่ควรคำนึงในการนำแนวคิดการจัดระบบงานแบบใหม่เข้ามาใช้ก็คือต้องคิดวางแผนให้รอบคอบ โดยมีความชัดเจนว่าจะปรับปรุงงานเพื่อวัตถุประสงค์อะไร ต้องการแก้ปัญหาอะไร ที่ตรงไหน ผลที่ได้รับจะคุ้มค่าหรือไม่ และที่สำคัญที่สุดการแก้ปัญหานั้นจะต้องเป็นลักษณะเบ็ดเสร็จทุกกระบวนการที่เกี่ยวข้องด้วย กล่าวคือเมื่อแก้ปัญหานึงโดยใช้ระบบบริการแบบเบ็ดเสร็จแล้ว ก็ต้องพิจารณาต่อไปด้วยว่าผลกระทบต่อเนื่องจากปัจจัยอื่นที่ควรแก้ไขมีด้วยหรือไม่ เช่น ปรับปรุงแก้ไขให้วิธีการขั้นตอนการขอตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว แต่ในขณะที่ปัญหาระเบียบศุลกากรในการนำวัตถุดิบเข้า หรือปัญหาการเก็บภาษีอากรที่ยุ่งเหยิงไม่เป็นธรรม และปัญหาความรอบคอบในการป้องกันมลภาวะเป็นพิษ เป็นต้นนั้น ยังไม่ได้รับการแก้ไขด้วยการทำให้ขั้นตอนการเกิดโรงงานอุตสาหกรรมเร็วขึ้นก็คงไม่เกิดประโยชน์อะไรมากนัก จึงขอฝากหน่วยราชการอื่นที่เกี่ยวข้องให้ตระหนักถึงเรื่องนี้ และปรับปรุงงานในส่วนของตนให้สอดคล้องต่อเนื่องกันไปด้วย

ก่อนจากกันขอให้ช่วยกันภาวนาอย่าให้น้ำท่วมกรุงเทพฯ อีกเลยค่ะ

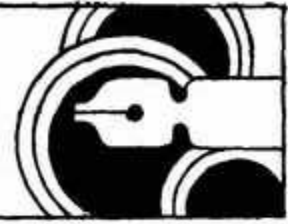
ปก :

การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ: รูปแบบใหม่
ของงานราชการเพื่อบริการ
ประชาชน

สารบัญ

บทบรรณาธิการ	๒
บทความวิชาการ	
● การบริการการลงทุนแบบเบ็ดเสร็จของศูนย์บริการเพื่อการลงทุน – <i>ชนะ อยู่แสง</i>	๑๑
● การให้บริการประชาชนในงานอำเภอแบบเบ็ดเสร็จ – <i>กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง</i>	๒๓
● กรมพาณิชย์สัมพันธ์กับการให้บริการส่งเสริมการส่งออกแบบเบ็ดเสร็จ – <i>นรวัฒน์ สุวรรณ</i>	๓๙
คอลัมน์ประจำ	
● ข่าวราชการ	๗
● เกร็ดบริหาร : คุณชาญกับการแก้ปัญหาเรื่องลิฟท์ - <i>จุไรเฉลิม บุญไทย</i>	๑๙
● หลักการดำรงชีวิตและการทำงาน : ความรัก - <i>ดร.สุภาพรรณ ณ บางช้าง</i>	๕๑
● วินัยข้าราชการ : อุทานรณก่อนทำผิด - <i>เอกศักดิ์ ตริกรุณาสวัสดิ์</i>	๖๑
● กฎหมายและระเบียบใหม่	๗๑
● แนะนำการสอบเลื่อนตำแหน่ง : ตัวอย่างข้อสอบและแนวการตอบ	๗๑
● บัญชีทะเบียนข้าราชการพลเรือน	๗๙
● แนะนำบุคคลน่าสนใจ : มหิตล จันทร์วางกูร อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข	๙๖

ข้าราชการ

ระบบการตรวจและติดตามผลการพัฒนาชนบทระดับจังหวัด

นายพิศาล มุลศาสตร์สาทร ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งอนุมัติเรื่องระบบการตรวจและติดตามผลการพัฒนาชนบทระดับจังหวัด ตามที่สำนักงานโยธาและแผนมหาดไทยเสนอมี ๓ ประการ ได้แก่ **ประการแรก การตรวจการบริหารการพัฒนาชนบท** เป็นเรื่องความถูกต้องและความสมบูรณ์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และสำหรับการตรวจการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอและตำบล มอบให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครองรับผิดชอบ **ประการที่ ๒ การตรวจการปฏิบัติตามโครงการ** เป็นเรื่องความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานว่ามีความสอดคล้อง บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ของการปฏิบัติงานตามโครงการผู้ทำหน้าที่ตรวจได้แก่ ผู้ตรวจราชการกรมและรัฐวิสาหกิจ ในส่วนของกระทรวงมหาดไทย และ**ประการสุดท้าย การรายงานผลความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามโครงการ** เป็นการเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการ โดยเน้นถึงปริมาณงาน เป้าหมายในช่วงระยะตามวงงบประมาณและในแต่ละเดือน

คณะกรรมการเฉพาะกิจศึกษาปรับปรุงระบบการคลังท้องถิ่น

นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๒๗ แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจศึกษาการปรับปรุงระบบการคลังท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการจัดทำ**แผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการวางแผนพัฒนาจังหวัดประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๕** ครอบคลุมถึงการวางแผนของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และยังเน้นการประสานแผนราชการบริหารส่วนภูมิภาคและแผนของราชการบริหารส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพในระดับจังหวัด โดยแต่งตั้งให้ผู้อำนวยการสำนักงานโยธาและแผนมหาดไทยเป็นประธานอนุกรรมการและคณะกรรมการฯ ดังกล่าวประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมการปกครอง กรมที่ดิน สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานโยธาและแผนมหาดไทย

<p>เปิดบริการโรงพยาบาลอำเภอในเขตตากจน</p> <p>กองสาธารณสุขภูมิภาค กระทรวงสาธารณสุข แจ้งว่า การดำเนินงานตามโครงการก่อสร้างโรงพยาบาลอำเภอในพื้นที่ชนบทตากจน ซึ่งจัดสร้างในปี ๒๕๒๕ จำนวน ๕๒ แห่ง ปัจจุบันได้เปิดให้บริการหมดแล้ว โดยมีแพทย์ประจำทุกแห่ง สำหรับปี ๒๕๒๕ สร้างอีก ๔๐ แห่ง กำหนดจะสร้างเสร็จประมาณเดือนมิถุนายน ถึงสิงหาคม ๒๕๒๗ และทยอยเปิดให้บริการได้ตั้งแต่ต้นปี ๒๕๒๘ สำหรับแพทย์ประจำโรงพยาบาลทางกระทรวงสาธารณสุข ได้จัดเตรียมไว้แล้ว โดยจะเป็นแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาในปี ๒๕๒๗</p>	<p>แต่งตั้งคณะกรรมการและอนุกรรมการประสานแผนพัฒนาชนบทด้านสาธารณสุข</p> <p>กระทรวงสาธารณสุข ได้มีคำสั่งเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหน้าที่ราชการในปี ๒๕๒๗ หลายตำแหน่ง จึงเห็นสมควรให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาชนบทด้านสาธารณสุขและคณะอนุกรรมการประสานแผนพัฒนาชนบทด้านสาธารณสุขขึ้นใหม่ เพื่อความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานพัฒนาชนบท คณะกรรมการฯ ดังกล่าวประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธาน ผู้อำนวยการกองแผนงานสาธารณสุขเป็นกรรมการและเลขานุการ ส่วนคณะอนุกรรมการประสานแผนพัฒนาชนบทด้านสาธารณสุข มีนายแพทย์ไพจิตร ปวงบุตร นายแพทย์ใหญ่ สำนักงานปลัดกระทรวงเป็นประธาน ผู้อำนวยการกองแผนงานสาธารณสุขเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ เป็นต้น</p>
<p>กระทรวงอุตสาหกรรมอำนวยความสะดวกเพื่อการลงทุน</p> <p>กระทรวงอุตสาหกรรมได้เปิดโอกาสแก่ผู้ลงทุนในส่วนภูมิภาคที่สนใจจะขอรับบริการของศูนย์บริการเพื่อการลงทุนให้ติดต่อขอรับบริการจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในจังหวัดนั้น ๆ ได้แล้ว เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการในส่วนภูมิภาค โดยแต่เดิมต้องไปยื่นขอที่ศูนย์บริการเพื่อการลงทุน กรมโรงงานอุตสาหกรรมกระทรวงอุตสาหกรรม และที่จังหวัดตราด ให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตราดเป็นตัวแทนของศูนย์บริการฯ ในการรับคำขออนุญาตในเขตจังหวัดตราด และให้ผู้สนใจจะลงทุนในการประกอบกิจการผลิตอาหาร ยา เครื่องสำอาง วัตถุพิษ การแปรรูปไม้เพื่อประดิษฐ์กรรมและ</p>	<p>อาหารสัตว์ให้ติดต่อขอรับบริการได้ที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตราดได้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม นี้ เป็นต้นไป</p> <p>อนุมัติตั้งศูนย์ปราบแรว-อาเสหคิต</p> <p>กระทรวงมหาดไทยอนุมัติให้จังหวัดชุมพรตั้งศูนย์เฉพาะกิจป้องกันลักลอบขนแรวเถื่อน ยาเสพติด ของหนีภาษีออกนอกประเทศ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการเพื่อปฏิบัติการพิเศษ ตรวจตราป้องกันการลักลอบนำของผิดกฎหมายผ่านจังหวัดชุมพร โดยรวมกำลังเจ้าหน้าที่ที่ด่านตรวจของส่วนราชการต่าง ๆ เช่น กรมศุลกากร กรมป่าไม้ กรมตำรวจและเพิ่มเจ้าหน้าที่กรมทรัพยากรธรณีเข้าด้วย</p>

เรา่วมพัฒนาสังคม

ภาคีศึกษามีส่วนร่วมบำเพ็ญประโยชน์ โดยสำนักที่ว่า
เราเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความรับผิดชอบในด้านสร้างสรรค์
ความเจริญก้าวหน้า ทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม
ภาคีศึกษายังหาโอกาสสนับสนุนการพัฒนาด้านการศึกษา กีฬา
และสังคมสงเคราะห์เสมอมา

ภาคีศึกษาให้ทุนการศึกษา ส่งเสริมการศึกษา ปราบปรามให้คนของชาติ
มีความรู้ความสามารถ และมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์
และให้ความร่วมมือกับทุกสภาสงเคราะห์ที่อยู่เสมอ

...อยู่อย่างมิตร คิดทำประโยชน์ให้สังคม

การบริการการลงทุนแบบเบ็ดเสร็จ ของ ศูนย์บริการเพื่อการลงทุน

๑. ที่มา

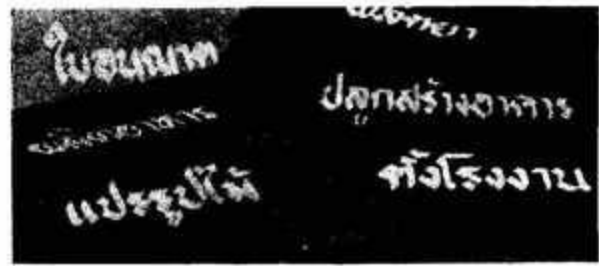
สืบเนื่องจากนโยบายของรัฐบาลในอันจะส่งเสริมการลงทุนและการส่งออกเพื่อขยายภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศให้กว้างขวาง จึงพยายามดำเนินการศึกษาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อันอาจเป็นสาเหตุที่จะทำให้การลงทุนเป็นไปโดยล่าช้า ไม่บรรลุถึงเป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรม ปัญหาที่สำคัญอันหนึ่ง คือ ความล่าช้าในการขอใบอนุญาตตามกฎหมาย โดยเฉพาะโรงงานบางประเภทต้องผ่านการอนุญาตจากหลายหน่วยงานทำให้ผู้ประสงค์จะลงทุนเกิดความท้อถอย คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ แต่งตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว เรียกว่า คณะกรรมการพิจารณาปรับระบบการอนุญาตเพื่อการลงทุนและการส่งออก (กบลต.) ประกอบด้วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) เป็นประธาน และมีกรรมการอีก ๑๔ นาย ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการได้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะทำงานพิจารณาปรับระบบการอนุญาตเพื่อการลงทุนและส่งออก คณะทำงานได้สรุปปัญหาดังนี้

๑) ความล่าช้าเนื่องมาจากระบบการอนุญาต เช่น การทำงานซ้ำซ้อน และต้องรอคอยผลการพิจารณาจากหน่วยงานอื่น การทำงานในรูปแบบคณะกรรมการ การทำงานภายในหน่วยราชการผ่านหลายจุดและไม่สัมพันธ์กัน ตัวอย่างเช่น ในการประกอบกิจการโรงงานอาหาร ผู้ลงทุนต้องขออนุญาตต่าง ๆ ดังนี้

ชนะ อยู่แสง

ผู้อำนวยการศูนย์บริการเพื่อการลงทุน
กรมโรงงานอุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม

๑. ขออนุญาตตั้งโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
๒. ขออนุญาตปลูกสร้างอาคารโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้าง
๓. ขออนุญาตผลิตอาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร
๔. ขออนุญาตเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในกิจการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง
๕. ขออนุญาตประกอบกิจการน้ำตาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำตาล ในกรณีที่ต้องการประกอบกิจการนั้นต้องอาศัยน้ำตาลในการผลิต

การขออนุญาตเหล่านี้ หากมีการขาดตอนหรือไม่ได้รับอนุญาตจากหน่วยใดก็ตามการประกอบกิจการก็จะกระทำไม่ได้ ซึ่งในการปฏิบัติที่ผ่านมา การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งใบอนุญาตเหล่านี้กระทำกันอยู่หลายวิธี เช่น ผู้ลงทุนแยกดำเนินการติดต่อขออนุญาตจากหน่วยราชการแต่ละแห่งเอง วิธีนี้บางครั้งก็เกิดผลเสียหายแก่ผู้ลงทุนมาก เนื่องจากไม่ทราบว่าจะต้องขอรับใบอนุญาตจากหน่วยราชการใดบ้าง อีกประการหนึ่ง เมื่อการลงทุนได้เริ่มขึ้นเนื่องจากได้รับอนุญาตจากหน่วยราชการหนึ่งแล้วต่อมาหน่วยราชการอีกแห่งกลับไม่อนุญาตกรณีนี้จะเกิดความเสียหายต่อผู้ลงทุนมาก จึงได้มีการหารือกันในระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง โดยเมื่อทุกฝ่ายเห็นพ้องต้องกันแล้ว จึงจะออกใบอนุญาตให้โดยยึดถือใบอนุญาตตั้งโรงงานเป็นหลัก แต่วิธีนี้มีข้อเสียตรงที่การพิจารณาจะรู้ผลช้ามาก เนื่องจากต้องรอผลจากหน่วยราชการอื่นที่เกี่ยวข้องก่อน

๒) ปัญหาความล่าช้าเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาต เช่น ความรับผิดชอบต่องานยังมีไม่พอหรือความไม่เข้าใจในความสำคัญของการอนุญาตเพื่อการลงทุน

๓) ปัญหาความล่าช้าเนื่องจากผู้ขออนุญาต เช่น ความไม่เข้าใจวิธีการขออนุญาตการให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่

ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้ลงทุนไม่ได้รับความสะดวก บางครั้งเป็นเหตุให้โครงการการลงทุนต้องล้มเลิกไปเนื่องจากในระหว่างที่รอการพิจารณาจากหน่วยราชการต่าง ๆ สถานการณ์การลงทุนก็เปลี่ยนไปด้วย จึงเสนอมาตรการการแก้ไขขึ้น ๒ ประการ คือ

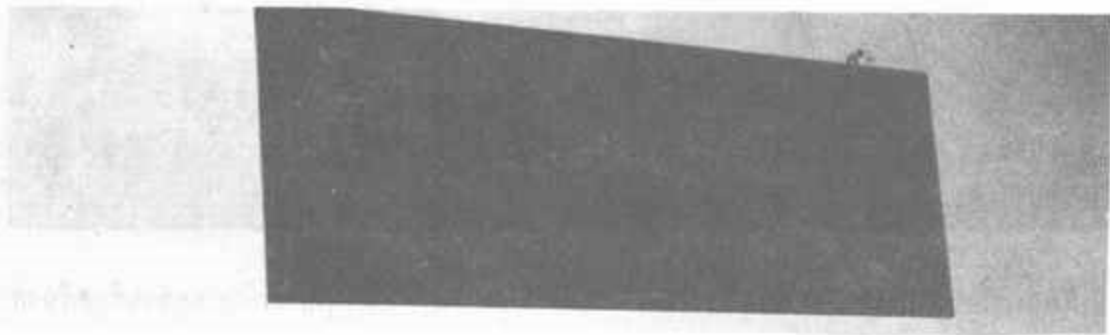
๑) มาตรการแก้ไขทางด้านบริหาร

ในด้านการอนุญาตให้มีการมอบอำนาจตาม
สายงาน ลดการดำเนินการโดยรูปคณะกรรมการ
ลดขั้นตอนการดำเนินการของหน่วยราชการ ตลอดจน
เร่งรัดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กำหนดระยะเวลา
ในการพิจารณาและแก้ไขอุปสรรคที่เกิดจากผู้ขอ
อนุญาตโดยอาจทำคู่มือการปฏิบัติหรืออาจอาศัยบริการ
บริษัทที่ปรึกษา

การให้บริการการลงทุนของศูนย์บริการเพื่อการลง
ทุน (One Stop Service)

๒. บทบาท

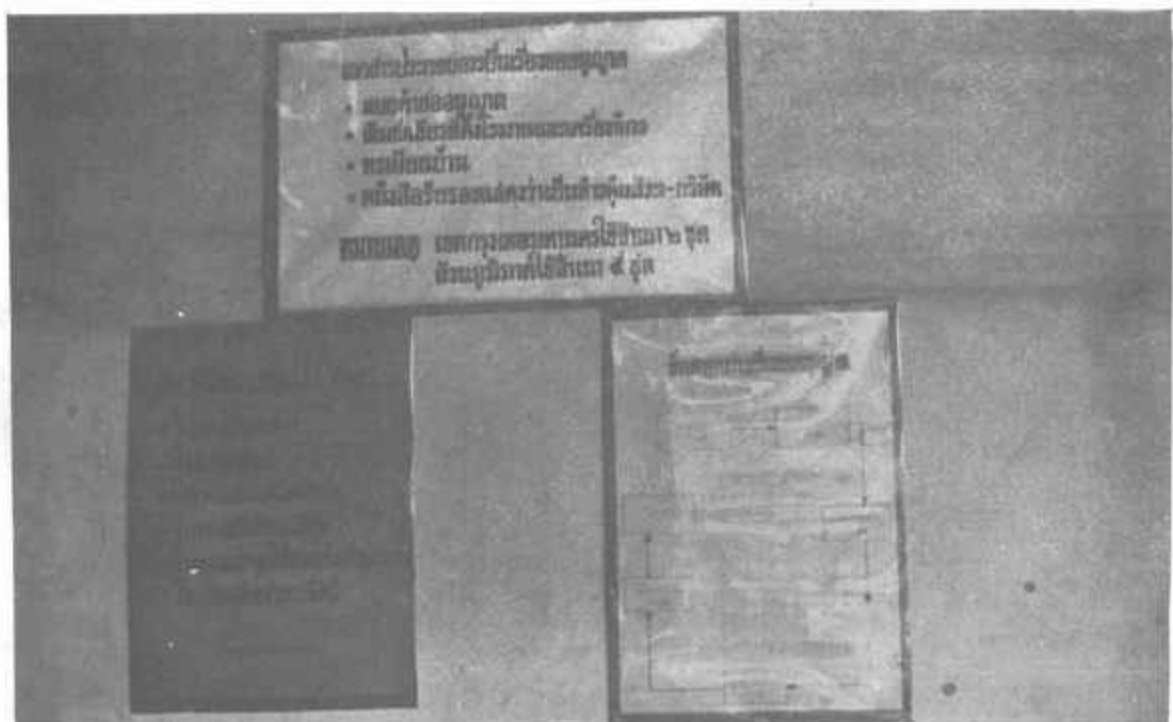
ศูนย์บริการเพื่อการลงทุนได้จัดขึ้นตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์บริการเพื่อ

๒) มาตรการแก้ไขทางกฎหมาย

ให้มีการโอนหรือมอบอำนาจการอนุญาต
ในกรณีที่กฎหมายนั้นกำหนดให้มอบอำนาจได้
จากมาตรการทั้ง ๒ ข้อนี้เอง เป็นจุดกำเนิดใน

การลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๕ เพื่ออำนวยความสะดวกให้
ผู้ลงทุนสามารถขออนุญาตประกอบกิจการได้โดย
สะดวกและรวดเร็ว ไม่ต้องไปขออนุญาตจากส่วนราช
การหลายแห่ง

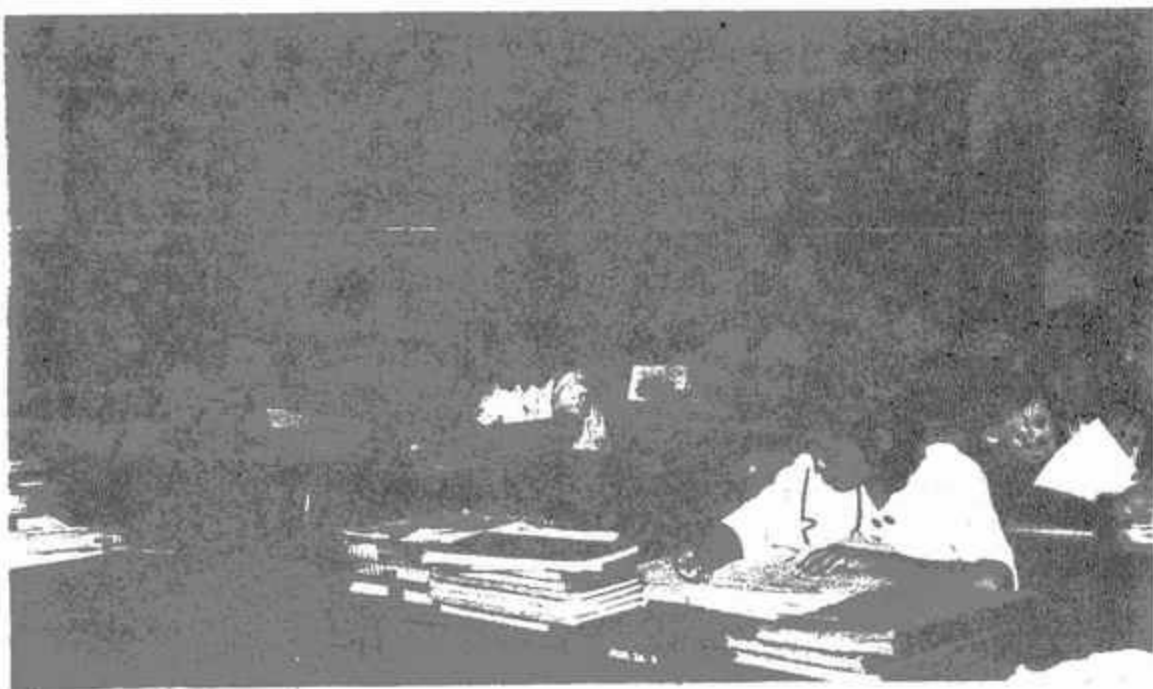

ศูนย์บริการเพื่อการลงทุนมีอำนาจหน้าที่รับ
และพิจารณาคำขออนุญาต ขออนุญาตในส่วนที่ได้
รับมอบอำนาจจากผู้อนุญาต จัดการให้ได้มาซึ่งการ
อนุญาตในกรณีที่มีได้รับมอบอำนาจจากผู้
อนุญาตตามกฎหมายดังต่อไปนี้

- (๑) การอนุญาตตั้งโรงงานผลิตอาหารเพื่อ
จำหน่ายตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร
- (๒) การอนุญาตผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา

- (๓) การอนุญาตผลิตเพื่อขายซึ่งเครื่องสำอาง
ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง
- (๔) การอนุญาตผลิตเพื่อการค้าขายซึ่งวัตถุมี
พิษตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุมีพิษ
- (๕) การอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้เพื่อ
ประดิษฐ์กรรมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
- (๖) การอนุญาตเปิดดำเนินกิจการโรงแรม
ตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

- (๗) การอนุญาตผลิตอาหารสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์
- (๘) การอนุญาต ตั้ง ขยาย และประกอบกิจการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
- (๙) การอนุญาตก่อสร้างอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร
- (๑๐) การอนุญาตเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๑๑) การอนุญาตประกอบกิจการน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล

โดยผู้ลงทุนไม่ต้องไปขออนุญาตจากส่วนราชการหลายแห่ง เพียงแต่มายื่นขออนุญาตที่ศูนย์บริการเพื่อการลงทุนเพียงแห่งเดียว ศูนย์บริการเพื่อการลงทุนจะดำเนินการประสานงานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง และจะแจ้งผลการพิจารณาคำขออนุญาตต่าง ๆ ให้ผู้ลงทุนทราบภายในกำหนดเวลาอันรวดเร็วและแน่นอน

ศูนย์บริการเพื่อการลงทุนมี ๒ แห่ง คือ

๑. ศูนย์บริการเพื่อการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ให้บริการสำหรับผู้ขออนุญาตตามกฎหมายดังกล่าวซึ่งเป็นผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

๒. ศูนย์บริการเพื่อการลงทุน กรมโรงงานอุตสาหกรรม ให้บริการสำหรับผู้ขออนุญาตตามกฎหมายในข้อ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๗) ที่เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและการขออนุญาตตาม (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑) เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตในข้อ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๗)

๓. การบริการการลงทุน

ในที่นี้จะพูดกันถึงเฉพาะศูนย์บริการเพื่อการลงทุน กรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเปิดให้บริการมาตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ ตามประกาศ

กรมโรงงานอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ เรื่อง การรับและพิจารณาคำขออนุญาตในกิจการที่เป็นโรงงานของศูนย์บริการเพื่อการลงทุน กรมโรงงานอุตสาหกรรม โดยให้บริการสำหรับผู้ขออนุญาตในกิจการที่เป็นโรงงานรวม ๖ ประเภท ได้แก่

๑. โรงงานผลิตอาหาร
๒. โรงงานผลิตยา
๓. โรงงานผลิตเครื่องสำอาง
๔. โรงงานผลิตวัตถุมีพิษ
๕. โรงงานแปรรูปไม้เพื่อประดิษฐ์กรรม
๖. โรงงานอาหารสัตว์

นอกจากนี้ ยังให้บริการในการขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร การขออนุญาตเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง การขออนุญาตประกอบกิจการน้ำบาดาล ซึ่งผู้ลงทุนจะต้องยื่นขออนุญาตอีกส่วนหนึ่งกรณีที่ยังไม่ได้ปลูกสร้างอาคาร หรือมีความจำเป็นจะต้องเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง หรือต้องขุดเจาะน้ำบาดาลไว้ใช้ในการประกอบกิจการของโรงงาน

เมื่อผู้ลงทุนยื่นคำขออนุญาตต่อศูนย์บริการเพื่อการลงทุน กรมโรงงานอุตสาหกรรม หากคำขออนุญาตนั้นถูกต้องและสมบูรณ์ ศูนย์บริการเพื่อการลงทุน กรมโรงงานอุตสาหกรรมจะพิจารณาแจ้งผลให้ผู้ลงทุนทราบภายใน ๒๐ วันทำการว่าคำขออนุญาตนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะอนุญาตได้หรือไม่หากผู้ขอร้องขอ ทั้งนี้เพื่อเป็นการให้คำมั่นกับผู้ลงทุนให้สามารถเริ่มโครงการลงทุนได้โดยไม่ต้องรอผลการพิจารณาชั้นนอกใบอนุญาต และศูนย์บริการเพื่อการลงทุน กรมโรงงานอุตสาหกรรมจะแจ้งผลการพิจารณาอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ทราบภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ยื่นคำขออนุญาต

๔. การขยายบริการการลงทุนในส่วนภูมิภาค

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าผู้ขออนุญาตในส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่ไม่สะดวกที่จะไปยื่นขอที่ศูนย์บริการเพื่อการลงทุน กรมโรงงานอุตสาหกรรม เพราะต้องเสียเวลา ค่าใช้จ่ายไปยังที่ส่วนกลาง ดัง

นั้น เพื่อให้ผู้ขออนุญาตในส่วนภูมิภาคได้รับความสะดวกในการใช้บริการ ศูนย์บริการเพื่อการลงทุน กรมโรงงานอุตสาหกรรมจึงได้กำหนดโครงการขยายงานไปสู่ส่วนภูมิภาครวม ๔๘ จังหวัด คือ

๑. จังหวัดขอนแก่น	๒๕. จังหวัดชุมพร
๒. จังหวัดอุบลราชธานี	๒๖. จังหวัดนราธิวาส
๓. จังหวัดนครสวรรค์	๒๗. จังหวัดร้อยเอ็ด
๔. จังหวัดชลบุรี	๒๘. จังหวัดสกลนคร
๕. จังหวัดอุดรธานี	๒๙. จังหวัดปราจีนบุรี
๖. จังหวัดนครราชสีมา	๓๐. จังหวัดสมุทรปราการ
๗. จังหวัดราชบุรี	๓๑. จังหวัดสุรินทร์
๘. จังหวัดสงขลา	๓๒. จังหวัดมหาสารคาม
๙. จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๓๓. จังหวัดแพร่
๑๐. จังหวัดปัตตานี	๓๔. จังหวัดเพชรบุรี
๑๑. จังหวัดเชียงใหม่	๓๕. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๑๒. จังหวัดเชียงราย	๓๖. จังหวัดเพชรบูรณ์
๑๓. จังหวัดสระบุรี	๓๗. จังหวัดระยอง
๑๔. จังหวัดลพบุรี	๓๘. จังหวัดนครพนม
๑๕. จังหวัดอุดรธานี	๓๙. จังหวัดสมุทรสาคร
๑๖. จังหวัดพิษณุโลก	๔๐. จังหวัดตรัง
๑๗. จังหวัดจันทบุรี	๔๑. จังหวัดตราด
๑๘. จังหวัดลำปาง	๔๒. จังหวัดนครปฐม
๑๙. จังหวัดนครศรีธรรมราช	๔๓. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๒๐. จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๔. จังหวัดพัทลุง
๒๑. จังหวัดกาญจนบุรี	๔๕. จังหวัดลำพูน
๒๒. จังหวัดพิจิตร	๔๖. จังหวัดพังงา
๒๓. จังหวัดสุโขทัย	๔๗. จังหวัดกำแพงเพชร
๒๔. จังหวัดภูเก็ต	๔๘. จังหวัดกาฬสินธุ์

เพื่อสนองความต้องการของภาคเอกชนที่จะขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการอุตสาหกรรมตามกฎหมายต่าง ๆ ที่ควบคุมการประกอบกิจการนั้น ๆ จังหวัด

ลดขั้นตอน

ขั้นตอนปัญหา

ประหยัดเวลา

เกีร็ดบธิหาร

คุณชาญกับกรแก้ปัญหารีอง **ลิฟท์**

จโรเฉลิม บุญไทย*

คุณชาญเป็นผู้จัดการอาคารสำนักงานแห่งหนึ่ง เขาได้รับคำร้องเรียนมากขึ้นทุกวัน ๆ เกี่ยวกับบริการเรื่องลิฟท์ ว่าช้ามากโดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนเช้าเข้าทำงานกับตอนเย็นเลิกงาน เมื่อผู้เช่ารายใหญ่ ๆ ชูว่าจะย้ายไปเปิดสำนักงานที่อื่นแล้วถ้าบริการไม่ดีขึ้น คุณชาญจึงตัดสินใจที่จะจัดการกับปัญหานี้อย่างจริงจังเสียที

คุณชาญเรียกประชุมวิศวกรที่ปรึกษาที่ชำนาญด้านการออกแบบระบบลิฟท์ ซึ่งหลังจากสำรวจสภาพการณ์ วิศวกรได้เสนอทางเลือกเพื่อแก้ปัญหา ๓ ทาง ทางแรกคือ เพิ่มจำนวนลิฟท์ ทางที่สองคือ เอาลิฟท์ที่วิ่งได้เร็วกว่ามาแทนตัวเก่าทั้งหมด และทางเลือกสุดท้ายคือ จัดให้มีศูนย์ควบคุมลิฟท์ด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อจัดระบบลิฟท์ให้บริการได้รวดเร็วขึ้น

หลังจากได้ทำการวิเคราะห์ผลดี-ผลเสียของทางเลือกทั้ง ๓ ทาง วิศวกรพบว่า มีเพียงสองวิธีแรกเท่านั้นที่จะปรับปรุงบริการได้ แต่ต้นทุนที่จะต้องใช้ก็สูงไม่คุ้มกับรายได้ที่ได้จากอาคารแห่งนี้จึงไม่มีทางเลือกใดที่เป็นที่ยอมรับเลย ปัญหาจึงตกอยู่กับคุณชาญแต่ผู้เดียว

เมื่อเข้าตาจนคุณชาญจึงใช้วิธีการที่ผู้จัดการทั่ว ๆ ไปเขาทำกันคือ เรียกประชุมเจ้าหน้าที่แจ้งปัญหาให้ทราบในลักษณะที่เรียกว่า ระดมสมอง (BRAIN STORM) มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำกันมากมาย แต่คำแนะนำก็ถูกตีล้มนไปอันแล้วอันเล่า การอภิปรายก็อ้อยลงทุกที ในช่วงหนึ่งของความเงียบงัน คุณวิรัชผู้ช่วยหนุ่มน้อยจากฝ่ายบุคคลที่เพิ่งได้ตำแหน่งมาถึงตำแหน่งนี้อย่างเจียบ ๆ ได้ให้คำแนะนำด้วยเสียงค่อย ๆ อย่างขวยอาย

มีคาด.....คำแนะนำของคุณวิรัชได้รับการยอมรับเกือบจะในทันทีจากผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด ๒-๓ อาทิตย์ต่อมาหลังจากใช้เงินเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับทางเลือกทั้งหลายที่กล่าวมาข้างต้นปัญหาเรื่องลิฟท์ก็หมดไป

จะให้ทายว่าคุณวิรัชเขาแนะนำของดีอะไร ก็คงทายไม่ถูก บอกเลยดีกว่า

กระจกเงาใจ คุณวิรัชเขาแนะนำให้ติดกระจกเงาบานโตให้เต็มผนังห้องโถงที่ใช้รอลิฟท์ทุกชั้น คุณชาญก็ทำตาม

คุณวิรัช เป็นนักจิตวิทยา เขาให้เหตุผลว่า ที่คนบ่น ๆ กันเรื่องรอลิฟท์นี่ะเหตุมันมาจากความเบื่อหน่าย ทั้ง ๆ ที่ความจริงแล้วเวลาที่รอมันไม่ได้มากมายอะไรเลย แต่คนรอลิฟท์รู้สึกว่ามันนานเพราะเขาไม่

*เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล ๓ กองวิชาการ สำนักงานก.พ.

ได้ทำอะไร คุณวิรัชจึงคิดหาอะไรให้คนทำ เพื่อฆ่าเวลาและความรู้สึกนั้นเสีย กรณีนี้ก็คือ ให้คนมองตัวเอง กับทั้งแอบมองคนอื่น ๆ (โดยเฉพาะเพศตรงข้าม) โดยคนที่ถูกมองก็ไม่ว่าตัวถูกจ้างเอา จ้างเอา ก็นั่นแหละทำให้คนมีอะไรทำ เพลินไปซะอีก ลิฟท์มากก็ได้มีการหาว่ามันมาเร็วไปกันมั่งละคราวนี้

กรณีนี้ชี้ให้เห็นว่า ปัญหาของงานหรือปัญหาในการทำงาน สามารถมองได้หลายแง่หลายมุมไม่ใช่แต่เฉพาะด้านที่คนใดคนหนึ่งมองเท่านั้น เมื่อรู้จักปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง การแก้ปัญหาอาจมีทางเลือก หรือวิธีแก้ที่ง่ายเสียจนคิดไม่ถึง

แปลและเรียบเรียงจาก AN UPS-AND-DOWNS STORY

จาก THE ART OF PROBLEM SOLVING โดย RUSSELL ACKCOFF

“ด้วยอภินันทนาการ”

จาก

บริษัท แอ็กโอร์ (ประเทศไทย) จำกัด

โทร. ๒๘๖-๘๘๐๕

การให้บริการประชาชน ในงานอำเภอแบบ

One-Stop
Service

กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง

ความนำ

การให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของรัฐบาล ซึ่งจะต้องจัดให้มีขึ้นและให้บริการอย่างทั่วถึง กลไกที่สำคัญของรัฐบาลที่จะนำบริการสาธารณะไปสู่ประชาชนก็คือ ข้าราชการ ซึ่งมีอยู่จำนวนมากมายและให้บริการประชาชนอยู่ในหลายระดับ ทั้งในส่วนกลางส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ข้าราชการเป็นตัวจักรสำคัญที่จะขาดเสียไม่ได้ ซึ่งถ้าจะเปรียบระบบการบริหารราชการเป็นระบบการค้าแล้ว รัฐบาลจะเปรียบเสมือนเจ้าของกิจการหรือนายจ้าง ข้าราชการเปรียบเสมือนผู้ขายบริการหรือนักการตลาด โดยมีประชาชนเป็นลูกค้าที่มาขอรับบริการนั่นเอง รัฐบาลเป็นผู้กำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการรับไปปฏิบัติต่อประชาชน ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าความสำเร็จของนโยบายรัฐบาลในเรื่องต่าง ๆ จะขึ้นอยู่กับข้าราชการผู้นำไปปฏิบัติเป็นสำคัญ

การให้บริการประชาชนของอำเภอ

ความหมายของคำว่า "บริการ" นั้น ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายไว้ว่า "การรับใช้ อำนวยความสะดวกให้ ช่วยเหลือเกื้อกูล" เมื่อนำเอาคำบริการมาผนวกกับประชาชนเป็น " การบริการประชาชน" ความหมายเป็น "การรับใช้ประชาชน อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนและช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชน" ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ของข้าราชการทุกคนที่จะต้องบริการประชาชน ให้ได้รับความพอใจมากที่สุด การบริการประชาชนที่จะก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ประชาชนผู้มาขอรับบริการนั้นต้องเป็นการให้บริการที่มีลักษณะ ดังนี้

- ให้บริการด้วยความเต็มใจ
- ให้บริการด้วยความรวดเร็ว
- ให้บริการด้วยความถูกต้อง
- ให้บริการด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ข้าราชการนั้นถือเป็นกลไกหรือกำลังอันสำคัญของรัฐบาลในอันที่จะนำเอาเป้าหมายหรือนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผล ดังนั้น ข้าราชการจึงเป็นผู้ที่สัมผัสใกล้ชิดกับประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการในส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นข้าราชการในระดับปฏิบัติที่กระจายอยู่ในท้องที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดและนำเอาบริการสาธารณะต่าง ๆ ไปบริการแก่ประชาชนโดยตรง

อำเภอเป็นหน่วยงานในส่วนภูมิภาคที่เป็นหน่วยงานหลักและอยู่ในระดับต่ำที่สุด มีข้าราชการจากกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ เกือบทุกส่วนราชการมาประจำเพื่อให้บริการแก่ประชาชน การบริหารงานในระดับอำเภอจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกระทำอย่างมีระบบ เพื่อให้บริการต่าง ๆ ไปถึงมือประชาชนอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และทั่วถึง ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนที่มาขอรับบริการในงานต่าง ๆ ของอำเภอได้รับความพึงพอใจกลับไปทุกคน

ในสมัยก่อน ๆ ประชากรของประเทศยังมีไม่มากนักเหมือนปัจจุบัน เช่นเดียวกับหน่วยราชการที่ประจำอยู่ที่อำเภอ ก็มีเพียงไม่กี่หน่วยงาน ระบบการบริหารงานในระดับอำเภอยังไม่ยุ่งยากและซับซ้อนจึงทำให้ไม่มีปัญหาในเรื่องการให้บริการแก่ประชาชนในงานของอำเภอ แต่ในปัจจุบันจากสาเหตุการเพิ่มขึ้นของประชากรที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และการขยายหน่วยงานของส่วนราชการต่าง ๆ ลงไปประจำที่อำเภอมีมากขึ้น ทำให้ระบบการบริหารงานระดับอำเภอมีขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อนขึ้น การมาขอรับบริการของประชาชนที่อำเภอ จึงมักมีปัญหาในเรื่องการไม่สะดวกในการมาติดต่อ โดยปัญหาที่เกิดขึ้นในการมาติดต่อขอรับบริการของประชาชนที่อำเภออาจแบ่งได้เป็น ๒ ประการ คือ

ประการแรก ปัญหาที่เกิดจากราษฎร คือ ราษฎรมีความเกรงกลัวข้าราชการไม่กล้าเข้ามาขอรับบริการ

ประการที่สอง ปัญหาที่เกิดจากเจ้าหน้าที่ของทางราชการซึ่งพอจะแยกออกได้เป็นสองประเด็นใหญ่ ๆ ดังนี้

ประเด็นแรก เป็นปัญหาในการบริการประชาชนทั่ว ๆ ไป ปัญหานี้เกี่ยวข้องกับความสะดวก ความล่าช้า อหิวาศรัย และพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และความไม่เป็นธรรมในการติดต่อราชการ

ประเด็นที่สอง เป็นปัญหาในการบริการเฉพาะเรื่อง เช่น การออกสูติบัตร การสอบสวนคดีอาญา ๑๐ ประการใน กทม. และงานที่ดิน เป็นต้น

ฉะนั้น ในปัจจุบันจึงเกิดความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงงานการบริการประชาชนด้านอำเภอขึ้น กระทรวงมหาดไทยโดยกรมการปกครองในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการบริหารราชการในส่วนภูมิภาคโดยตรง ทราบปัญหาและข้อติดขัดที่เกิดขึ้นในเรื่องการให้บริการแก่ประชาชนในระดับอำเภอเป็นอย่างดี และได้พยายามหาทางแก้ไขตลอดมา โดยได้กำหนดเป็นนโยบายเน้นหนักของกรมในเรื่องนี้ และได้นำวิธีการเกี่ยวกับการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One-stop services) มาใช้กับงานบริการประชาชนในระดับอำเภอ

แนวความคิด หลักการ และวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ

แนวความคิดของการให้บริการเบ็ดเสร็จ (One-stop services) ในรูปแบบของห้างสรรพสินค้า (Department Store) ภายใต้นโยบายที่เปรียบเสมือนการค้าค้านั้นมาจากแนวความคิดที่ว่าห้างสรรพสินค้านั้นจะต้องพยายามให้ลูกค้าที่เข้ามาซื้อสินค้าและบริการ สามารถหาซื้อสินค้าและบริการทุกชนิดได้ตามความต้องการของลูกค้า โดยไม่ต้องไปหาซื้อสินค้าที่แห่งอื่น ๆ อีก เรียกได้ว่าหน้าชื่อของ ณ สถานที่แห่ง

การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ..... ...ในรูปแบบ..ห้างสรรพสินค้า.. ครบถ้วน.....รวดเร็ว.....เสมอภาค

เดียว (One stop)

จากแนวความคิดดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์เข้ากับการบริหารงานของกรมการปกครองในปัจจุบันได้ โดยถือนโยบายเช่นเดียวกับนโยบายของการค้าเป็นหลักในการบริหารและปฏิบัติงานโดยทั่ว ๆ ไป กรมการปกครองเป็นหน่วยงานของรัฐบาลซึ่งเปรียบเสมือน**นาฬิกา** ข้าราชการกรมการปกครองเป็นผู้ปฏิบัติงานให้กับหน่วยราชการจึงเปรียบเสมือน**ผู้ขาย** สำหรับกิจการด้านต่าง ๆ ที่ทางราชการจัดและดำเนินการแก่ประชาชนเพื่อบำบัดทุกข์และบำรุงสุข เปรียบเสมือนกับสินค้าที่ลูกค้าต้องการ ซึ่งสินค้าที่ลูกค้าหรือประชาชนต้องการจากห้างสรรพสินค้าหรือรัฐบาลเปรียบเสมือนสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ที่ลูกค้าต้องการนำไปใช้สอยนั่นเอง

จากแนวความคิดดังกล่าวแล้วข้างต้น ข้าราชการเปรียบเสมือนกับนักการตลาด ซึ่งมีความจำเป็นจะต้องกระทำตนเองให้เป็นนักการตลาดที่ดี คือ ต้องเข้าใจถึงจิตใจของมนุษย์หรือประชาชนที่ต้องการความมีเกียรติยศ ชื่อเสียง มีความภาคภูมิใจและต้องการความแปลกใหม่อยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การเป็นนักการตลาดที่ดีในระบบราชการก็คือ การเป็นนักให้บริการที่ดีนั่นเอง ซึ่งน่าจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๑. ต้องเต็มใจให้บริการประชาชน
๒. ต้องให้บริการประชาชนด้วยความรวดเร็ว
๓. ต้องให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาค
๔. ต้องให้บริการประชาชนด้วยความถูกต้อง

และสมบูรณ์

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดการฝึกอบรมผู้ให้บริการ คือ ข้าราชการ โดยเน้นหนักในด้านการให้บริการแก่ลูกค้าหรือประชาชนในด้านของการค้าขายสิ่งของต่าง ๆ ถือว่าลูกค้าคือพระเจ้า ถ้าเปรียบเทียบกับระบบราชการ ก็คือ ประชาชนคือพระเจ้า การค้าขายย่อมต้องมีการแข่งขัน ซึ่งมีการแพ้และชนะที่จะตัดสินกันได้ด้วยคุณภาพในการให้บริการแก่ลูกค้า ในด้านระบบราชการก็เช่นเดียวกัน ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่แข่งขันซึ่งกันและกัน เครื่องมือตัดสินอยู่ที่คุณภาพในการให้บริการแก่ประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ

หลักการ

ในการนำแนวความคิดของการให้บริการเบ็ดเสร็จมาใช้กับการให้บริการแก่ประชาชนของอำเภอ นั้น ได้กำหนดหลักการใหญ่ ๆ ขึ้นไว้ ๓ ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง คือ หลักการของ**ความครบถ้วน** ในการให้บริการแก่ประชาชน กล่าวคือ ประชาชนต้องสามารถติดต่อขอรับบริการในงานอำเภอได้ทุกเรื่อง ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหรือสภาพการณ์ที่ว่าว่าการอำเภอจะต้องมีหน่วยราชการรวมอยู่ในสำนักงานเดียวกันหรือใกล้เคียงกันในลักษณะที่เป็นศูนย์ราชการอย่างแท้จริง กล่าวคือ ทุกหน่วยงานที่สังกัดอำเภอในฐานะราชการส่วนภูมิภาคและขึ้นตรงต่อการบังคับบัญชาของนายอำเภอจะต้องจัดตั้งสำนักงานอยู่ที่หรืออยู่ภายในเขตของที่ว่าการอำเภอ

ประการที่สอง คือ หลักการของ**ความรวดเร็ว** ซึ่งเน้นในเรื่องของการให้บริการแก่ประชาชนในงานอำเภอที่ต้องเสร็จสิ้นในทันที หรืออาจจะเสร็จภายใน ๑ ชั่วโมง หรืออย่างน้อยภายใน ๑ วัน ณ จุดหรือสถานที่ให้บริการนั้น ๆ เป็นประเด็นสำคัญ

ประการที่สาม หลักการของ**ความเสมอภาค** ประชาชนทุกคนถือว่าเป็นลูกค้าที่มีสิทธิเท่าเทียมกัน ใครมาก่อนต้องได้รับบริการก่อนเสมอไป

วิธีการ

จากหลักการดังกล่าวข้างต้นกรมการปกครองได้กำหนดวิธีการในการให้บริการแก่ประชาชนในงานอำเภอแบบเบ็ดเสร็จขึ้น ดังนี้

รูปแบบของการให้บริการ ได้กำหนดรูปแบบของการให้บริการแก่ประชาชนออกเป็น

- การให้บริการในที่ว่าอำเภอ และ
- การให้บริการนอกที่ว่าอำเภอ

การให้บริการแก่ประชาชนในที่ว่าอำเภอ และนอกที่ว่าอำเภอนั้น จะต้องทำในลักษณะที่เป็นไปอย่าง**ทั่วถึง และถึงตัว** ประชาชนผู้รับบริการ และบริการที่นำไปให้มันต้องเป็นไปโดย**เรียบง่าย** ซึ่งหมายถึงว่าจะต้อง**ถูกต้อง และ เสมอหน้ากัน**ด้วย

ชนิดของการให้บริการ การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จในงานของอำเภอนี้ จะเป็นการให้บริการแก่ประชาชนทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ทางด้านวิชาการที่จะไปแนะนำเผยแพร่หรือการให้บริการช่วยเหลือในรูปของวัตถุก็ต้องนำไปให้บริการแก่ประชาชนด้วย ซึ่งในปัจจุบันกรมการปกครองได้ดำเนินการจัดทำอยู่ ๕ โครงการ คือ

๑. การจัดเวรบริการประชาชน
๒. การจัดให้มีปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล
๓. การให้บริการแก่ประชาชน ณ ที่ทำการตำบล
๔. การจัดหน่วยบริการอำเภอเคลื่อนที่
๕. การจัดหน่วยบริการตำบลเคลื่อนที่

สำหรับโครงการที่ ๑ เป็นลักษณะของการให้บริการในที่ว่าอำเภอ ส่วนโครงการที่ ๒-๕ เป็นลักษณะของการให้บริการนอกที่ว่าอำเภอ โดยจะขอล่าวถึงวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการของแต่ละโครงการ ดังนี้

การจัดเวรบริการประชาชน

การจัดเวรบริการประชาชนขึ้นนี้กรมการปกครองมีนโยบายที่จะให้เป็นเครื่องช่วยในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง ทั้งยังเป็นการสร้างความพึงพอใจ ความอบอุ่นใกล้ชิดและความร่วมมือระหว่างประชาชนและข้าราชการเป็นการเข้าถึงประชาชนอีกทางหนึ่งด้วยในการจัดให้มีเวรบริการประชาชนนี้กรมการปกครองได้เน้นหลักการ ๓ ประการ คือ ประการที่หนึ่งจะต้องเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ประการที่สองต้องไม่เป็นการเพิ่มงานให้แก่เจ้าหน้าที่เกินความจำเป็น และประการที่สาม ต้องไม่เป็นการใช้งบประมาณเพิ่มเป็นพิเศษ

วัตถุประสงค์ของการจัดเวรบริการประชาชน

๑. เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วแก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ณ ที่ว่าอำเภอ
๒. เพื่อให้ประชาชนมั่นใจว่าจะต้องได้รับบริการจากทางราชการอย่างทั่วถึงและด้วยความเป็นธรรม พร้อมทั้งรู้เหตุผลและเตรียมเอกสารได้ถูกต้องในการมาติดต่อคราวต่อไป
๓. เพื่อให้นายอำเภอสามารถควบคุมและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและสามารถวินิจฉัยสั่งการได้ถูกต้องรวดเร็ว
๔. เพื่อทราบสถิติ จำนวนประชาชนผู้มาติดต่อขอรับบริการ ณ ที่ว่าอำเภอได้ถูกต้อง

๕. เพื่อทราบปัญหาข้อขัดข้องในการให้บริการแก่ประชาชน เพื่อกระทรวงมหาดไทยและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะได้พิจารณาทบทวนแก้ไขต่อไป

สำหรับแนวทางในการดำเนินงานกำหนดไว้ ดังนี้

๑. จัดให้มีเวรบริการประจำวันคอยให้บริการแก่ประชาชนตลอดเวลาราชการบนที่ว่าการอำเภอทุกแห่ง

๒. ประชาชนจะได้รับการบริการในทันทีและทุกเรื่องแม้เจ้าหน้าที่ผู้เป็นเจ้าของเรื่องโดยตรงจะไม่อยู่ในวันนั้นก็ตาม

๓. เรื่องใดที่ไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จในวันเดียว ก็จะได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ให้มาติดต่ออีกครั้งหนึ่ง โดยมีการออกใบนัดหมายให้ เป็นหลักฐานสำหรับการมาติดต่อครั้งต่อไป

๔. กำหนดการให้บริการตามลำดับก่อนหลัง ทำให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้มาติดต่อ

ได้ขยายการให้บริการเรื่องเวรบริการประชาชนครอบคลุมไปยังส่วนราชการอื่น ๆ ที่มีสำนักงานประจำอยู่บนที่ว่าการอำเภอด้วย ซึ่งสอดคล้องกับมติของคณะรัฐมนตรีเรื่องการปรับปรุงงานบริการประชาชนด้านอำเภอ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๖ ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ทุกส่วนราชการอำเภอให้ความร่วมมือในการเป็นเจ้าหน้าที่เวรบริการประชาชน ณ ที่ว่าการอำเภอด้วย

การจัดให้มีปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล

กรมการปกครองได้ดำเนินการตามนโยบายที่จะปรับปรุงขอบเขตและวิธีการปฏิบัติงานการบริการประชาชนให้สามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากที่สุด ด้วยการขยายการบริการลงไปในระดับตำบล หมู่บ้าน เป็นการนำบริการไปให้

อย่างไรก็ดี ในระยะแรกนั้นการจัดเวรบริการประชาชนมิได้ครอบคลุมงานของทุกแผนกการในที่ว่าการอำเภอ คงมีหน่วยงานของกรมการปกครองเท่านั้นที่รับผิดชอบการจัดเวรบริการประชาชน ต่อมาจึง

ประชาชนแบบถึงตัว โดยดำเนินการปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของปลัดอำเภอให้สามารถสนองตอบต่อนโยบายของรัฐบาลในเรื่องการให้บริการแก่ประชาชน โดยกำหนดแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้ทุกอำเภอแต่งตั้งปลัดอำเภอแต่ละคนรับผิดชอบประจำตำบลทุกตำบล
๒. กำหนดหน้าที่ให้ออกไปปฏิบัติงานในพื้นที่ตำบลรับผิดชอบ
๓. ลักษณะงานที่จะต้องนำออกไปดำเนินการ ประกอบด้วย งานบริการประชาชนเฉพาะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมการปกครองเท่านั้นไม่ขัดต่อระเบียบและกฎหมาย เช่น งานทะเบียนราษฎร งานทะเบียนครอบครัว งานทะเบียนสัตว์พาหนะ เป็นต้น งานนโยบายและแผน เช่น การจัดทำแผนพัฒนาตำบล การดำเนินโครงการต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐบาล และที่เป็นโครงการพิเศษซึ่งดำเนินการในเขตตำบล งานตรวจสอบติดตามผลโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการในเขตตำบล และงานประชาสัมพันธ์และการเข้าถึงประชาชน

มีลักษณะเป็นการเสริมโครงการจัดหน่วยบริการอำเภอเคลื่อนที่และตำบลเคลื่อนที่อีกทางหนึ่งโดยกำหนดให้ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลออกไปให้บริการแก่ประชาชน ณ ที่ทำการตำบล โดยมีจุดมุ่งหมายให้ปลัดอำเภอประจำทำงาน ณ ที่ทำการตำบลตลอดเวลา เปรียบเสมือนนายอำเภอของตำบลนั้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดทำแผนปฏิบัติงาน ณ ที่ทำการตำบล เสนอนายอำเภอทราบทุกครั้งก่อนที่จะออกไปดำเนินการ
๒. ดำเนินการนัดหมายประชาชนในตำบล และส่วนราชการอื่น ๆ ที่ปฏิบัติงานในตำบลมาพร้อมกัน ณ ที่ทำการตำบลที่กำหนดตามวันเวลาที่นัดหมาย

การให้บริการแก่ประชาชน ณ ที่ทำการตำบล

เป็นแนวทางที่กรมการปกครองกำหนดขึ้น เพื่อให้ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในการสนองตอบนโยบายในด้านบริการประชาชนนอกที่ว่าการอำเภอ ซึ่ง

๓. ลักษณะของงานที่จะต้องออกไปดำเนินการเป็นการบริการสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง และส่วนราชการอื่น ๆ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ตำบล เช่น เกษตร ศึกษา สาธารณสุข รวมทั้งงานด้านนโยบายและแผนงานด้านการประสานงาน และงานประชาสัมพันธ์ ลงไปปฏิบัติ ณ ที่ทำการตำบล

๕. หลังการดำเนินการบริการ ณ ที่ทำการ ตำบลแล้วเสร็จ ให้บันทึกการไปราชการตำบลในสมุดตรวจราชการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน (ปค. ๒ ก.) ในตำบลที่ไปดำเนินการทุกครั้งพร้อมทั้งให้ดำเนินการรวบรวมสรุปผลการดำเนินงานให้บริการแก่ประชาชน ณ ที่ทำการตำบล เสนอต่อนายอำเภอทราบ

การจัดหน่วยบริการอำเภอเคลื่อนที่

ความจริงแล้วโครงการจัดหน่วยบริการอำเภอเคลื่อนที่นี้ไม่ใช่เป็นโครงการใหม่ของกรมการปกครองแต่อย่างใด เพราะเมื่อประมาณ ๑๐ กว่าปีมานี้ ก็มีโครงการทำนองเดียวกันนี้ คือ “โครงการเข้าถึงประชาชน” ซึ่งในกาลเวลาต่อมาก็ไม่ได้มีการปฏิบัติตามโครงการอย่างสม่ำเสมอ เพราะขาดการติดตามประเมินผลและการให้ความสนับสนุนอย่างจริงจัง โครงการนี้จึงเสมือนถูกลืมไป แต่ก็มีบางจังหวัดบางอำเภอที่ยังคงถือปฏิบัติอยู่ โดยเปลี่ยนชื่อโครงการเสียใหม่ ดังนั้น กรมการปกครองจึงได้กำหนดโครงการจัด

หน่วยบริการอำเภอเคลื่อนที่ให้อำเภอปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอในแนวทางเดียวกัน โดยให้ทุกอำเภอจัดหน่วยบริการอำเภอเคลื่อนที่ออกไปบริการประชาชนเดือนละอย่างน้อย ๑ ครั้งทุกเดือนโดยออกปฏิบัติงานในวันหยุดราชการ และจัดให้มีระเบียบการรายงานผลและมีการติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิดอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อบริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการมาติดต่อราชการให้ได้รับความสะดวกและทั่วถึงยิ่งขึ้น
๒. เพื่อให้การให้บริการประชาชนในการติดต่อราชการเพิ่มขึ้นจากเวลาราชการตามปกติ
๓. เพื่อบริการสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชนตามท้องที่ห่างไกล
๔. เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องต่าง ๆ เช่น สถานการณ์ความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ การรักษาความสงบ ความปลอดภัยให้

แก่หมู่บ้าน นโยบายและโครงการสำคัญของรัฐบาล หน้าที่ของประชาชนตามกฎหมาย ระเบียบการปฏิบัติราชการของส่วนราชการต่าง ๆ ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ เป็นต้น เพื่อจะได้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศ

๕. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาชนและสภาพท้องที่สำหรับใช้ในการกำหนดโครงการและวางแผนพัฒนาตำบล หมู่บ้าน และการปกครองท้องที่

๖. เพื่อกระตุ้นและชักนำประชาชนให้เกิดความคิดริเริ่มและร่วมมือกับทางราชการในการพัฒนาตำบล หมู่บ้าน

๗. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาค

ลักษณะของงานที่ไปให้บริการแก่ประชาชน

งานที่จะต้องนำออกไปดำเนินการตามโครงการจัดหน่วยบริการอำเภอเคลื่อนที่ แบ่งได้เป็น ๓ ประเภท คือ

ประเภทที่ ๑ งานบริการประชาชน ตามปกติบนที่ว่าการอำเภอจากทุกส่วนราชการ ซึ่งสามารถให้บริการนอกสถานที่ได้ เช่น งานของแผนกปกครอง ก็มีงานทะเบียนราษฎร ทะเบียนสมรส บัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น

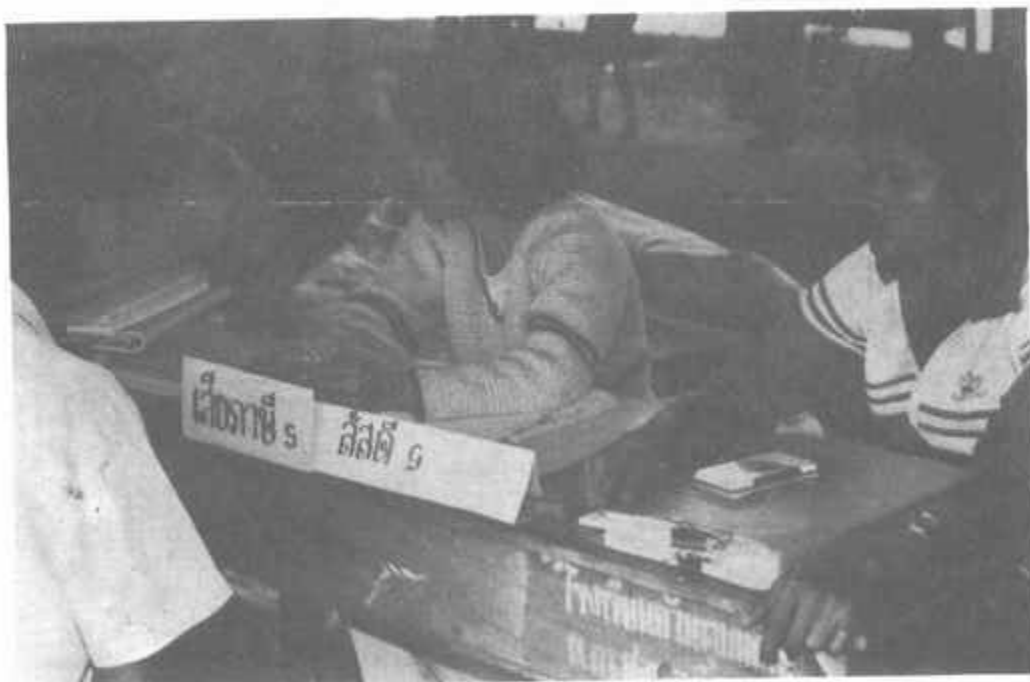
ประเภทที่ ๒ งานช่วยเหลือสงเคราะห์ประชาชน เช่น การแจกผ้าห่ม ข้าวสาร เครื่องใช้ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค วางแผนครอบครัว ฯลฯ งานประเภทนี้อำเภออาจจะขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งภาคเอกชนด้วย

ประเภทที่ ๓ งานเกี่ยวกับการบริการที่ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน เช่น รวบรวมและตอบปัญหาของราษฎร และจัดวิทยากรให้ความรู้เฉพาะเรื่อง

วิธีดำเนินงาน

ขั้นเตรียมการ

- ประชุมส่วนราชการ กำหนด ผู้ใหญ่บ้านเพื่อกำหนดแผนดำเนินงานจัดทำโครงการแต่ละปี

- ก่อนออกปฏิบัติงานแต่ละครั้งประชุมส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน เพื่อพิจารณากำหนดรายละเอียดการจัดหน่วยบริการอำเภอเคลื่อนที่ เรื่องต่าง ๆ เช่น จุดที่ตั้งหน่วย วันเวลาจะออกปฏิบัติการ กำหนดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงาน เป็นต้น

ชั้นปฏิบัติการ

- ประชุมราษฎรผู้มาร่วมและรับนโยบายจากหน่วยบริการ เพื่อชี้แจงข้อราชการ ตอบปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

- ดำเนินการให้บริการประชาชนตามที่ได้กำหนด และให้เสร็จสิ้นในวันนั้น งานใดไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จในโอกาสนั้น ก็แนะนำให้ประชาชนไปดำเนินการต่อ ณ ที่ว่าการอำเภอ

ชั้นรายงานผล

- รวบรวมสรุปผลการจัดทำโครงการพร้อมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการจัดหน่วยแต่ละครั้ง

- รายงานผลส่งจังหวัดและกรมการปกครอง

การจัดหน่วยบริการตำบลเคลื่อนที่

หน่วยบริการตำบลเคลื่อนที่ มีหลักการแนวความคิด และวิธีดำเนินการของหน่วยบริการคล้ายกับอำเภอเคลื่อนที่ โดยมีวัตถุประสงค์และหลักการอันเดียวกัน คือ เพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขของราษฎร แต่แตกต่างกันที่ตัวบุคคลที่ดำเนินการ ซึ่งผู้ดำเนินการ ได้แก่ ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล และเจ้าหน้าที่ของกระทรวงต่าง ๆ ที่ประจำอยู่ในตำบลนั้น ๆ ร่วมกันออกปฏิบัติหน้าที่ให้บริการประชาชน ณ หมู่บ้านต่าง ๆ ภายในเขตพื้นที่ของตำบลที่รับผิดชอบ

จะเห็นได้ว่าลักษณะของงานที่จะให้บริการแก่ประชาชนในงานอำเภอแบบเบ็ดเสร็จนั้น เนื่องจากอำเภอเป็นหน่วยงานในส่วนภูมิภาคที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด และมีหน่วยงานของทางราชการเกือบทุกสาขาไปประจำอยู่ จึงมีผลกระทบต่อนโยบาย

สำคัญของรัฐบาลในทุก ๆ ด้าน งานที่จะให้บริการแก่ประชาชนจึงครอบคลุมนโยบายทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การป้องกัน หรือด้านอื่น ๆ

ผลที่จะได้รับ

การให้บริการแก่ประชาชนในงานอำเภอแบบเบ็ดเสร็จตามหลักการและวิธีดำเนินการที่กรมการปกครองได้ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ นั้น อาจกล่าวได้ว่าเพื่อก่อให้เกิดผลดี ดังนี้

- เพื่อให้ประชาชนเกิดความพอใจในการให้บริการแก่ประชาชนของทางราชการ
- เมื่อประชาชนพอใจแล้วจะก่อให้เกิดความศรัทธาในตัวข้าราชการและรัฐบาล
- เมื่อเกิดศรัทธาขึ้นแล้วในที่สุดประชาชนก็จะเกิดความรักในตัวข้าราชการ และส่งผลไปถึงรัฐบาลต่อไป อันเป็นความต้องการสูงสุดของรัฐบาล

ปัญหาและอุปสรรค

อย่างไรก็ตาม โครงการต่าง ๆ ในการให้บริการแก่ประชาชนในงานอำเภอแบบเบ็ดเสร็จที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด ยังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการหลายประการ ซึ่งพอจะพิจารณาแยกได้ ดังนี้

๑. ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานราชการที่สังกัดอำเภอและชั้นตรงต่อนายอำเภอ พยายามแยกหน่วยงานของตนออกไปจากที่ว่าการอำเภอหรือบริเวณที่ว่าการอำเภอ ไปตั้งอยู่ห่างไกลเป็นเอกเทศ ซึ่งเกิดปัญหาเรื่องการประชุมงาน และการสั่งการของผู้บังคับบัญชา และความไม่สะดวกแก่ประชาชนที่มาติดต่องาน

๒. ปัญหาความร่วมมือของเจ้าหน้าที่จากส่วนราชการต่าง ๆ ในโครงการยังไม่พร้อมที่จะให้ความ

ร่วมมืออย่างจริงจัง

๓. ปัญหาเกี่ยวกับตัวข้าราชการผู้ปฏิบัติงาน ปล่อยปลดละเลยไม่สนใจศึกษาระเบียบและขั้นตอนวิธีปฏิบัติต่าง ๆ

๔. ปัญหาการขาดการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้ทราบและมาขอรับบริการตามโครงการอย่างทั่วถึง

๕. ปัญหาการขาดการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานจากจังหวัดและส่วนกลางอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

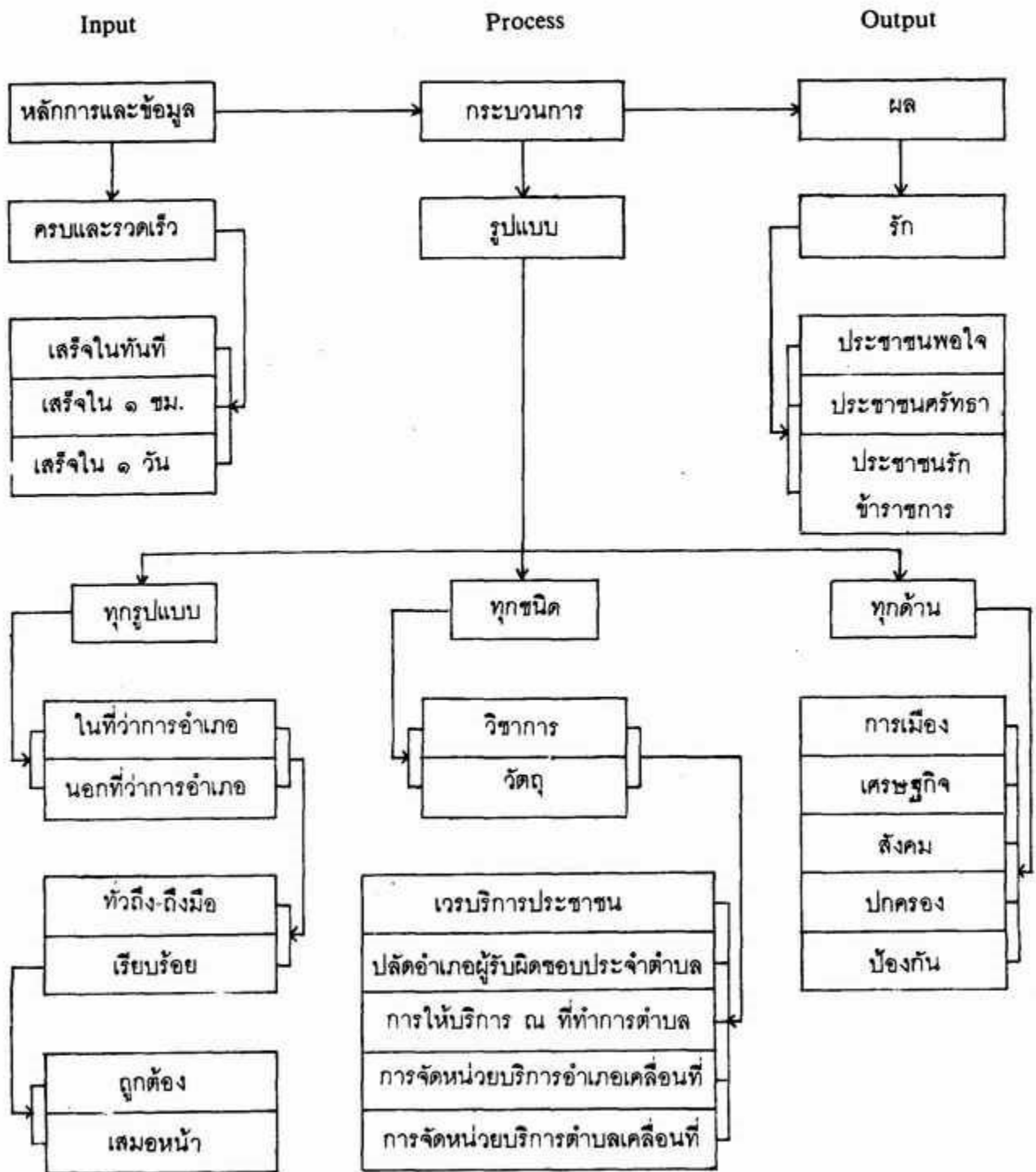
ซึ่งกรมการปกครองได้มีการปรับปรุงและหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามโครงการอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้โครงการมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

สรุป

การให้บริการแบบเบ็ดเสร็จแก่ประชาชนเปรียบเทียบกับนโยบายในด้านการค้าขายต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นหนักที่สุดค้าในระบบราชการ คือ ประชาชน ทำอย่างไรจึงจะบริการลูกค้าให้ได้อย่างดีที่สุด ซึ่งหมายถึงการที่ลูกค้าสะดวกในการซื้อสิ่งของได้ครบถ้วนทุกอย่างภายในร้านของตนด้วยความรวดเร็ว และมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

สำหรับกรมการปกครอง ปลัดอำเภอเปรียบเสมือนผู้ให้บริการหรือพนักงานของร้าน ลูกค้าคือประชาชน เจ้าของร้านหรือนายจ้าง คือ รัฐบาล กำไรที่ได้จากการค้าขาย คือ ความรักความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อผู้ให้บริการ คือ ข้าราชการ และเจ้าของร้าน คือ รัฐบาล ถ้าพนักงานในร้าน คือ ข้าราชการดี ลูกค้าคือประชาชน ย่อมได้รับบริการที่ดี เจ้าของร้านคือรัฐบาลย่อมมีความเจริญ

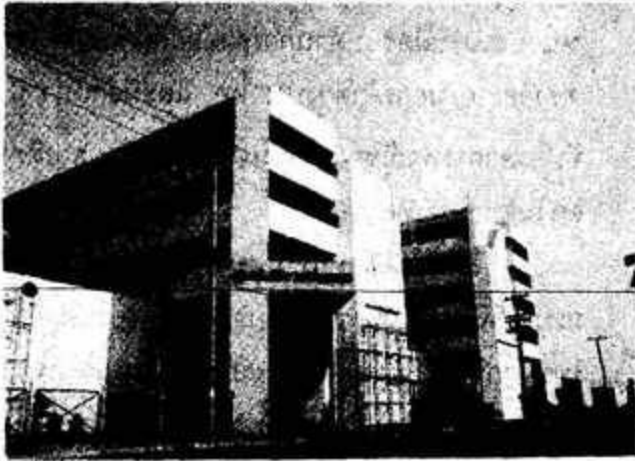
ระบบการให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ

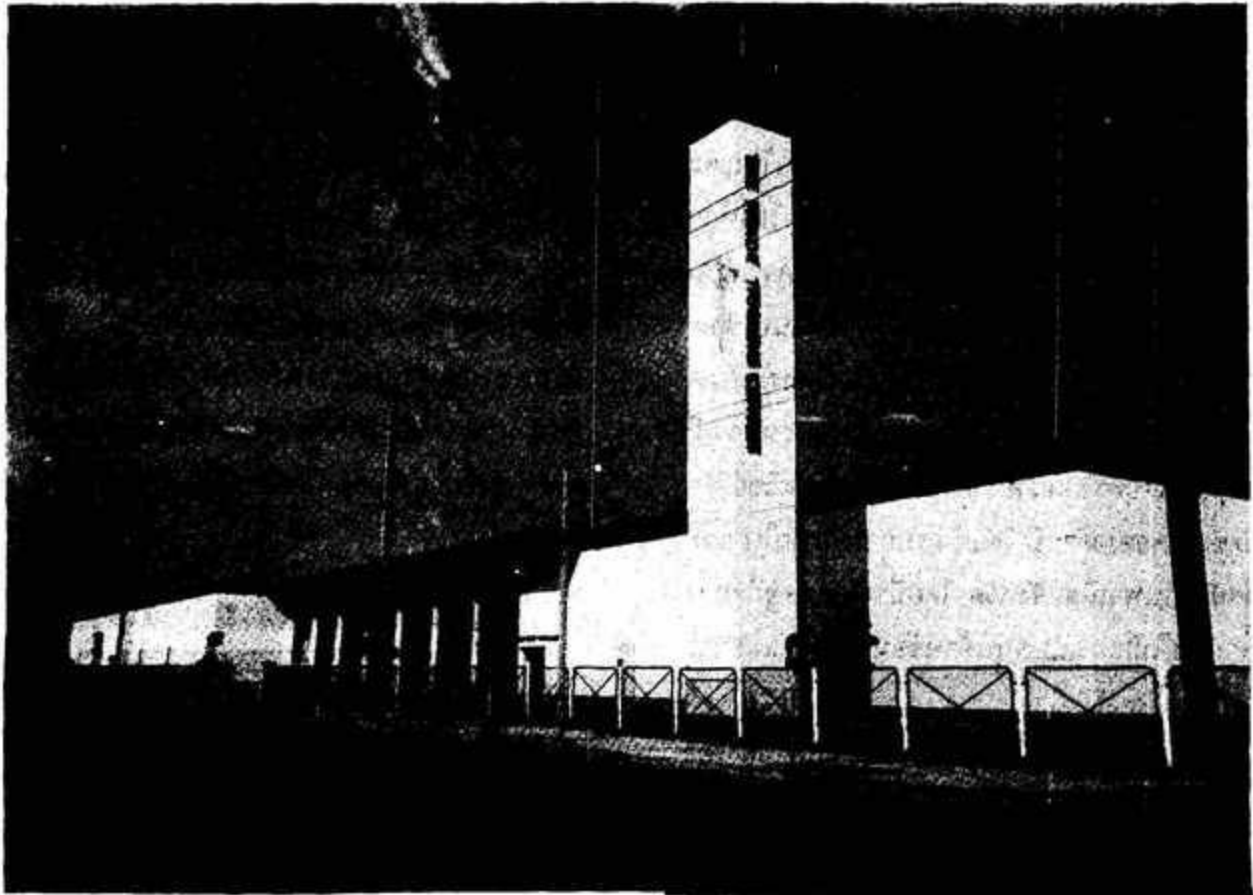

ข้าราชการ
คือบุคคลที่ทำงาน
ให้ประชาชนชื่นใจ

กรมพาณิชย์สัมพันธ์ การให้บริจจาคับเสริมการส่งออก แบบเบ็ดเสร็จ

กระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานรัฐบาลที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมีภาระกิจหลักในการส่งเสริมให้ประชาชนมีความเป็นอยู่และครองชีพอย่างได้มาตรฐาน และรับผิดชอบโดยตรงในด้านการค้าทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ

นรวัดมน์ สุวรรณ
ผู้อำนวยการศูนย์บริการส่งออก
กรมพาณิชย์สัมพันธ์

โดยเน้นนโยบายการค้าเสรีเป็นสำคัญตลอดจนความร่วมมือทางการค้ากับประเทศอื่น ๆ รวมถึงการรักษาผลประโยชน์ทางการค้าของประเทศให้ได้มากที่สุด

กรมพาณิชย์สัมพันธ์กับงานรับผิดชอบด้านการค้าของกระทรวงพาณิชย์

งานด้านการค้าที่กระทรวงพาณิชย์รับผิดชอบแยกออกได้เป็น ๒ ลักษณะคือ

- การค้าภายในประเทศ
- การค้าต่างประเทศ

๑. **ด้านการค้าภายในประเทศ** ส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องการดูแลสร้างระบบกลไกตลาดภายในให้ถูกต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสร้างความเป็นธรรม ทั้งแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคสินค้าที่ผลิตในประเทศ กล่าวคือ ผู้ผลิตสามารถจำหน่ายผลิตผล และผู้บริโภคซื้อสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพในราคาที่มีเหตุผล โดยทั่วไปหน่วยงานในกระทรวงพาณิชย์ที่รับผิดชอบโดยตรงด้านนี้ ได้แก่ กรมการค้าภายใน และสำนักงานพาณิชย์จังหวัด โดยมีกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ให้การสนับสนุนด้านข้อมูลการค้าและการตลาด

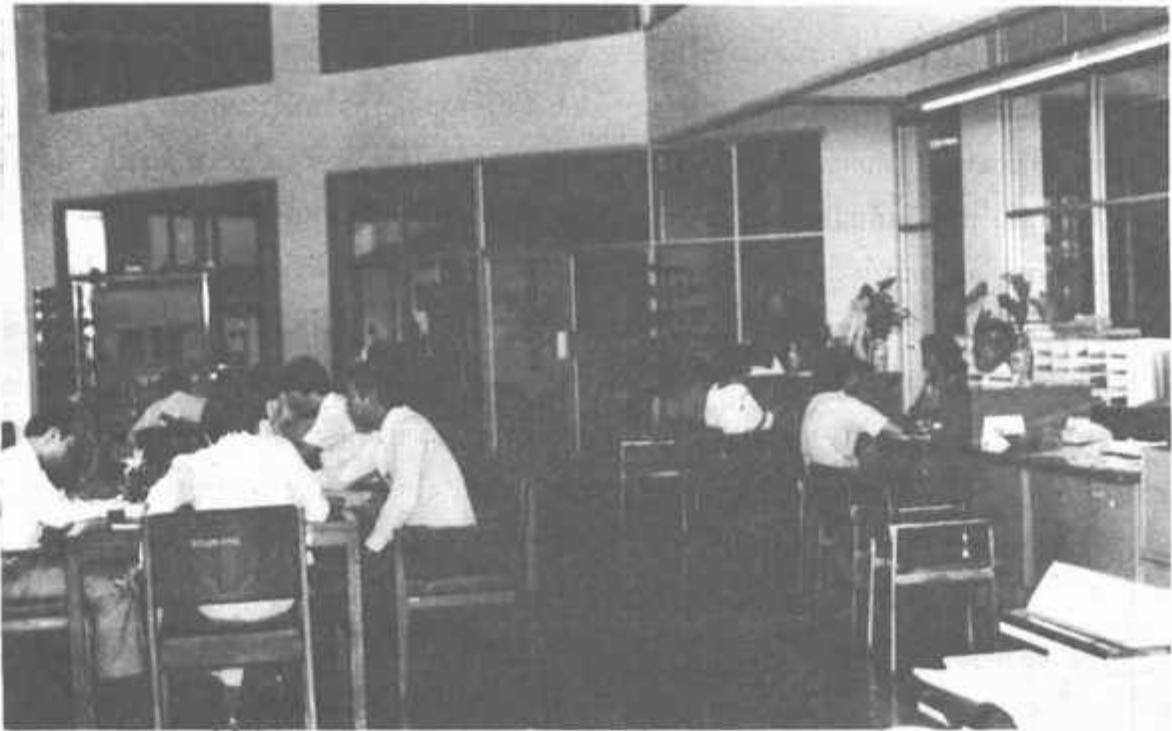
๒. **ด้านการค้าต่างประเทศ** งานด้านการค้าต่างประเทศที่กระทรวงพาณิชย์ รับผิดชอบจะเน้นหนักในด้านการส่งออกมากกว่าด้านการนำเข้า ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในด้านการส่งเสริมการส่งออก และลดการขาดดุลการค้าของประเทศไทยที่สูงมากนั่นเอง

งานด้านส่งเสริมการส่งออกจึงถือเป็นงานหลักสำคัญของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งสามารถแบ่งความรับผิดชอบด้านการส่งออกของหน่วยงานในกระทรวงพาณิชย์ออกตามประเภทสินค้า ๒ ประเภทคือ

- **สินค้าหลัก ได้แก่ สินค้าเกษตร** เช่น ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง เป็นต้น ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่มีลักษณะเน้นในรูปมีการควบคุม หรือมีข้อกำหนดทางการค้า หน่วยงานรับผิดชอบด้านการส่งออกสินค้าหลักโดยตรงคือ กรมการค้าต่างประเทศ และมีสำนักงานที่ปรึกษาการพาณิชย์ ให้ความสนับสนุนด้านการติดต่อในต่างประเทศ

- **สินค้าอุตสาหกรรม** ปัจจุบันสินค้าอุตสาหกรรมได้เพิ่มบทบาทสำคัญในการส่งออกของประเทศไทยมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากส่วนแบ่งมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมต่อมูลค่าการส่งออกรวมได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๔ ในปี ๒๕๒๖ เทียบกับร้อยละ ๑๕.๗ ในปี ๒๕๒๐ นับว่าสินค้าอุตสาหกรรมมีส่วนสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยมากขึ้น และเพื่อให้สินค้าอุตสาหกรรมได้เพิ่มบทบาทในการส่งออกมากขึ้นตรงตามเป้าหมายในการพัฒนาประเทศให้สามารถพึ่งสินค้าอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นแทนการพึ่งสินค้าเกษตร ดังที่เป็นมาในอดีต กระทรวงพาณิชย์จึงได้เน้นความสำคัญในการส่งเสริมการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม และมีหน่วยงานรับผิดชอบด้านพัฒนาและส่งเสริมการส่งออกโดยตรงคือ กรมพาณิชย์สัมพันธ์

กรมพาณิชย์สัมพันธ์กับการส่งเสริม การส่งออก

โดยที่กรมพาณิชย์สัมพันธ์มีหน้าที่หลักในการพัฒนา และส่งเสริมการส่งออกให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการวางแผนเน้นส่งเสริมการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเป็นสำคัญ ดังนั้นขอบข่ายงานที่กรมพาณิชย์สัมพันธ์จะต้องรับผิดชอบจึงรวมถึง แต่ การส่งเสริมการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมให้สามารถส่งไปขายเป็นที่ยอมรับในตลาดโลกได้เพิ่มขึ้น การให้ความร่วมมือกับเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพและรูปแบบตามความต้องการในต่างประเทศ ตลอดจนการรวบรวม ศึกษา ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคด้านการส่งออก เพื่อการแก้ไขปัญหา อุปสรรคดังกล่าว จนถึงการทำหน้าที่เป็นฐานในการสร้างสิ่งจูงใจที่เอื้ออำนวยต่อการส่งออก

สำหรับกิจกรรมหรืองานด้านส่งเสริมการส่งออกที่กรมพาณิชย์สัมพันธ์ ได้ดำเนินการปฏิบัติอยู่นั้น เป็นการมุ่งเน้นกิจกรรมเสริมเพื่อช่วยให้มีการส่งออกสินค้าได้เพิ่มขึ้นมากกว่าการส่งออกภายใต้ภาวะปกติที่ไม่มีกิจกรรมพิเศษส่งเสริมการส่งออก

ดังกล่าว ทั้งนี้กิจกรรมส่งเสริมการส่งออกที่สำคัญสามารถแยกออกได้จากหน่วยงานสำคัญในกรมพาณิชย์สัมพันธ์ ดังนี้

- ศูนย์บริการส่งออก หรือชื่อทางการคือ กองพัฒนาพาณิชย์ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการส่งออก กิจกรรมดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ การแนะนำการค้า ทั้งด้านภาวะตลาดต่างประเทศ ภาวะสินค้าในประเทศ กฎเกณฑ์ข้อจำกัดทางการค้า ข้อมูลผู้ผลิต ผู้ส่งออก ตลอดจนผู้นำเข้า และที่สำคัญคือ การทำหน้าที่เป็นสื่อกลางให้มีการติดต่อการค้ากันระหว่างผู้ผลิต ผู้ส่งออกไทยกับผู้

นำเข้าในต่างประเทศ ทั้งในรูปการนัดหมายให้ผู้ส่งออกไทยได้พบกับพ่อค้าที่เดินทางมาจากต่างประเทศ หรือการรับรองคณะผู้แทนการค้าที่เดินทางมาเยือนประเทศ เป็นต้น **การจับเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลการค้าเพื่อบริการ** สนับสนุนให้ผู้ส่งออกมีความรู้ด้านตลาดต่างประเทศอย่างกว้างขวาง **การแนะนำด้านพัฒนาสินค้า** เพื่อช่วยผู้ผลิต ผู้ส่งออกมีสินค้าที่ได้คุณภาพและรูปแบบสอดคล้องกับความต้องการในตลาดต่างประเทศ **การสำรวจสินค้าและข้อมูลบริษัท** เพื่อให้ทราบถึงสถานะแท้จริงของประเภทสินค้าผลิตภายในประเทศที่มีสู่ทางการส่งออกที่ ตลอด

คูเวต งานที่ศูนย์พาณิชย์กรรมเน้นมากคือการสนับสนุนด้านข้อมูลการค้าในประเทศนั้น ๆ เพื่อจัดส่งให้ส่วนกลางได้ใช้เป็นข้อมูลในการแนะนำวางแผน และกำหนดเป้าหมายส่งเสริมการส่งออก ข้อมูลดังกล่าวจะคลุมทั้งด้านสินค้า ตลาดและปัญหาต่าง ๆ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมระหว่างผู้ซื้อในประเทศนั้น ๆ กับผู้ขายไทยให้มีโอกาสติดต่อกการค้า ขณะเดียวกันจะทำหน้าที่สำคัญในการประสานงานอย่างใกล้ชิด ในการนัดหมายผู้นำเข้าในประเทศนั้น ๆ ให้พบปะกับคณะผู้แทนการค้าจากประเทศไทย กล่าวได้ว่างานของศูนย์พาณิชย์กรรมต่างประเทศ

จนผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการส่งออกได้มาก เพื่อเป็นข้อมูลในการแนะนำการค้าและประกอบการวางแผนส่งเสริมให้เป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญต่อไป **ศูนย์พาณิชย์กรรมต่างประเทศ** เป็นหน่วยงานของกรมพาณิชย์สัมพันธ์ที่ทำหน้าที่สนับสนุนงานของกรมฯ อยู่ตามเมืองสำคัญ ๆ ในต่างประเทศ ปัจจุบันมีศูนย์ฯ ดังกล่าวรวม ๖ แห่งคือ ศูนย์พาณิชย์กรรมนิวยอร์ก ศูนย์พาณิชย์กรรมลอสแอนเจลิส ศูนย์พาณิชย์กรรมแฟรงก์เฟิร์ต ศูนย์พาณิชย์กรรมเวียนนา ศูนย์พาณิชย์กรรมรอตเตอร์ดัม ศูนย์พาณิชย์กรรมซิดนีย์ และในปี ๒๕๒๗ จะเปิดแห่งใหม่ขึ้นที่

มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสนับสนุน ส่งเสริมการส่งออกสินค้าไทยมาก เพราะลักษณะงานเป็นการทำงานติดต่อกับภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายสินค้าโดยตรงอย่างใกล้ชิด ซึ่งถือเป็นงานแตกต่างจากงานของสำนักงานที่ปรึกษาการพาณิชย์ ที่เน้นด้านการติดต่อกับรัฐบาลหรือด้านช้อยตกลงทางการค้าเป็นสำคัญ สำหรับการประสานงานระหว่างศูนย์พาณิชย์กรรมต่างประเทศกับหน่วยงานส่วนกลางของกรมพาณิชย์สัมพันธ์ จะทำผ่านศูนย์บริการส่งออก โดยมีฝ่ายประสานงานศูนย์ฯ ทำหน้าที่รับผิดชอบการประสานงานดังกล่าวอยู่

- กองเผยแพร่สินค้าไทย มีหน้าที่หลักสำคัญ คือ การเผยแพร่สินค้าผลิตในประเทศไทยที่มีสู่ทางการส่งออกได้ดี ให้เป็นที่แพร่หลายในตลาดโลก กิจกรรมที่ใช้ในการเผยแพร่สินค้าคือการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในต่างประเทศ ทั้งนี้ รวมถึงกิจกรรมงานแสดงสินค้าภายในประเทศซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ทราบถึงสภาพแท้จริงของประเภทสินค้าที่ประเทศไทยสามารถผลิตได้ และมีความพร้อมที่จะเป็นสินค้าส่งออกได้

- ศูนย์ฝึกอบรมเพื่อการส่งออก เป็นกิจกรรมสำคัญอีกอย่างหนึ่งของกรมพาณิชย์สัมพันธ์ที่มีส่วนสำคัญต่อการส่งเสริมการส่งออก คือการสร้างสรรคสนับสนุนให้ผู้ส่งออกไทยมีประสิทธิภาพสูงสามารถเข้าไปแข่งขันกับผู้ส่งออก จากประเทศอื่นในตลาดโลกได้อย่างเต็มที่ การฝึกอบรมด้านการส่งออกจะเน้นด้านการสนับสนุนให้ตัวผู้ส่งออกเองมีความรู้และเจตคติในการเข้าสู่ตลาดอย่างถูกต้องได้ผลทั้งนี้ รวมถึงการฝึกอบรมข้าราชการของกรมพาณิชย์สัมพันธ์ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้บริการด้านส่งเสริมการส่งออกอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ยังเป็นการให้ความรู้แก่ผู้ส่งออกในด้านตลาดต่างประเทศ โดยการจัดสัมมนาแก่ผู้ส่งออก เพื่อให้คุ้นเคยและรู้จักกับตลาดที่จะส่งสินค้าออกไปขาย การสัมมนาเป็นทั้งในรูปสู่ทางตลาดสินค้า กฎเกณฑ์ข้อจำกัดทางการค้า หรือเทคนิคในการขายสินค้าเข้าตลาดนั้น ๆ เป็นต้น

- กองข่าวสารการค้า รับผิดชอบกิจกรรมที่สำคัญคือ การเผยแพร่ข่าวการตลาดและข่าวเศรษฐกิจต่าง ๆ ในรูปแบบสื่อมวลชน คือ หนังสือพิมพ์ข่าวพาณิชย์และในรูปเอกสารเผยแพร่ด้านผู้ผลิต ผู้ส่งออก และสินค้าที่มีสู่ทางการส่งออกดี

จากการประมวลผลการทำงานของกรมพาณิชย์สัมพันธ์ กล่าวได้ว่าในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา กรมพาณิชย์สัมพันธ์ ได้เน้นดำเนินการส่งเสริมการส่งออกอย่างได้ผลยิ่ง หากเปรียบเทียบกับทรัพยากรด้านกำลังคนและงบประมาณที่กรมฯ ได้รับกับผลงานด้านส่งเสริมการส่งออกแล้ว กล่าวได้ว่า กรมพาณิชย์สัมพันธ์

ได้รับผลคุ้มค่า ปรากฏว่า อัตราการเพิ่มของกำลังคนและงบประมาณที่กรมฯ ได้รับในปี ๒๕๒๕ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๒๐ ประมาณ ๑.๘ และ ๓ เท่าตัวตามลำดับ ขณะที่มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมในปี ๒๕๒๕ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๒๐ ถึง ๔.๗ เท่าตัว จะเห็นได้ว่า กรมพาณิชย์สัมพันธ์เป็นหน่วยงานที่มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดในการดำเนินการส่งเสริมการส่งออกให้ขยายตัวอย่างได้ผลยิ่ง สาเหตุสำคัญที่สนับสนุนให้กรมพาณิชย์สัมพันธ์ประสบผลสำเร็จในการส่งเสริมการส่งออกได้เกินคาดนั้น เนื่องมาจากการเสียสละและความตั้งใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมฯ มีสูงมาก นอกจากนี้ยังเป็นผลมาจากการที่กรมพาณิชย์สัมพันธ์ได้เน้นระบบการทำงานที่คล้องตัวทันกับเหตุการณ์และความต้องการในการ

ส่งออกของภาคเอกชน โดยเฉพาะการให้ความร่วมมือและให้บริการแก่ภาคเอกชน ได้สร้างความรู้สึกแก่ภาคเอกชนว่า งานส่งเสริมการส่งออกของกรมพาณิชย์สัมพันธ์ ไม่มีลักษณะความล่าช้าดังงานราชการทั่วไป เช่น การใช้ซื้อศูนย์บริการส่งออก แทนกองพัฒนาพาณิชย์ ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ใช่นักงานราชการเป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ปริมาณงานของกรมพาณิชย์สัมพันธ์ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมากในปัจจุบันเป็นเหตุให้การปฏิบัติงานของข้าราชการกรมพาณิชย์สัมพันธ์ต้องเพิ่มการเสียสละเวลาส่วนตัวขึ้นอีกมากใน

การปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายรัฐบาลที่กำหนดไว้ มีข้อสังเกตว่า หากการเพิ่มขึ้นของจำนวนข้าราชการกรมพาณิชย์สัมพันธ์ขยายตัวสอดคล้องกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นแล้ว ผลงานที่กรมพาณิชย์สัมพันธ์จะบรรลุผลได้มากขึ้นกว่าที่เป็นมาอย่างแน่นอน

จากผลงานการส่งเสริมการส่งออกในช่วงที่ผ่านมา ของกรมพาณิชย์สัมพันธ์ ย่อมเป็นที่ประจักษ์แล้วว่า กรมพาณิชย์สัมพันธ์ได้มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้มากโดยเฉพาะในด้านการขยายตัวของการส่งออก จึงนับได้ว่ากรมพาณิชย์สัมพันธ์เป็นหน่วยงานที่ได้สนองเจตจำนงของกระทรวงพาณิชย์ในด้านบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างได้ผลเด่นมาก จนเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

กรมพาณิชย์สัมพันธ์กับการลดขั้นตอน. การส่งออก

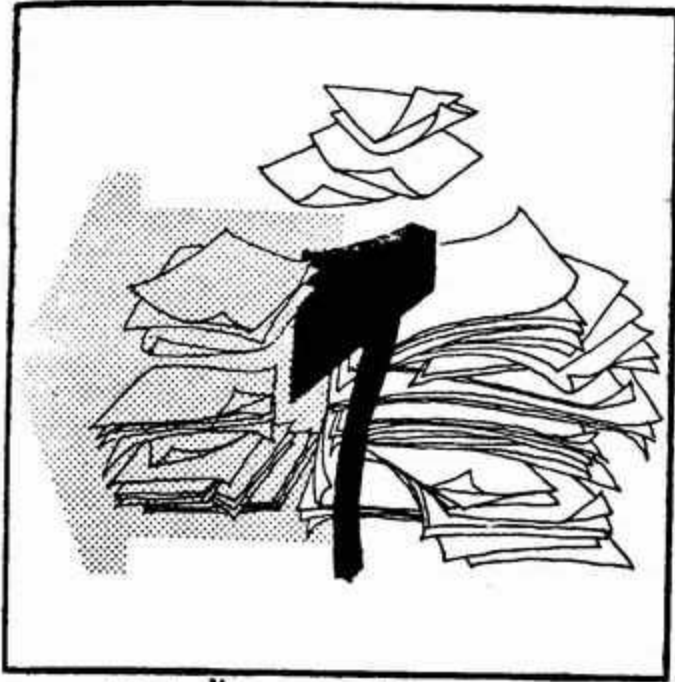
เป็นที่ประจักษ์กันดีในวงการผู้ส่งออกแล้วว่า การแข่งขันในตลาด การส่งออก ได้เพิ่มความรุนแรงยิ่งขึ้นทุกขณะ ดังจะเห็นได้ว่าผู้ซื้อในต่างประเทศ มีโอกาสอย่างมากในการเรียกร้อง เพื่อให้ได้สินค้าคุณภาพดี ราคาถูกและรวมถึงบริการความสะดวกด้านต่าง ๆ มากขึ้นทุกทีผู้ส่งออกจากทุกประเทศต่างต้องดิ้นรนแข่งขันกันอย่างเข้มข้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อในตลาดต่าง ๆ ต้นทุนการผลิตสินค้าตลอดจนต้นทุนด้านการส่งออกของผู้ส่งออก จะเป็นตัววัดขีดความสามารถการแข่งขันในตลาดส่งออกว่าจะยืนหยัดอยู่ได้หรือไม่ นอกจากจะต้องแข่งขันกันทางด้านคุณภาพ รูปแบบ สีสรรและราคาของสินค้าแล้ว ในปัจจุบันยังมีการแข่งขันทางการให้การสนับสนุนที่ภาครัฐบาลจะพึงมอบให้แก่ผู้ส่งออกภาคเอกชนในแต่ละประเทศมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

ประเทศไทยได้ยึดนโยบายการค้าเสรีมาโดยตลอด การประกอบธุรกิจจึงอยู่ในมือของภาคเอกชนทั้งสิ้น ฉะนั้นความสำเร็จในการส่งออกของประเทศจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของผู้ส่งออกภาคเอกชนโดยตรง ประสิทธิภาพในการส่งออกนอกจากจะขึ้นอยู่กับ ความรอบรู้ ความพร้อมของผู้ส่งออกเองแล้ว ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบภายนอกซึ่งเกี่ยวข้อง

ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนด้วย โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐบาลนั้น ผู้ส่งออกได้มีประสบการณ์ในด้านความไม่สะดวก ความล่าช้าในขั้นตอนและวิธีการของการส่งออก ตลอดจนประสบกับปัญหาและอุปสรรคในการส่งออกของแต่ละประเภทสินค้ามากมายสิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบอันสำคัญที่ทำให้ต้นทุนการส่งออกของผู้ส่งออกสูงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เป็นผลต่อเนื่องถึงความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออกในตลาดโลก และมีผลต่อประสิทธิภาพของการส่งออกของประเทศโดยส่วนรวมด้วย

ความล่าช้าในด้านขั้นตอนและวิธีการส่งออกของส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ส่งออกประสบอยู่ กระทรวงพาณิชย์ได้รับทราบมาโดยตลอดและได้ติดตามหาทางแก้ไขปัญหายุ่งเหยิงมา เนื่องจากขั้นตอนและวิธีการส่งออกตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการส่งออก เกี่ยวข้องกับหน่วยราชการหลายหน่วย รัฐบาลจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการส่งออกขึ้น โดยมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการ และมีปลัดกระทรวงจากทุกกระทรวงเศรษฐกิจรวมทั้งผู้แทนจากสถาบันชั้นนำของภาคเอกชนเป็นกรรมการคณะกรรมการพัฒนาการส่งออก นอกจากจะได้รับหน้าที่ให้เร่งรัดการส่งออกแล้ว ยังให้ทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหายุ่งเหยิงของผู้ส่งออก และรวมไปถึงการลดขั้นตอนและวิธีการส่งออกด้วย

คณะกรรมการพัฒนาการส่งออกได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยมีเจตจำนงมุ่งมั่นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการส่งออกของประเทศด้วยการใช้มาตรการทุกรูปแบบ แม้ว่าปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ส่งออกประสบอยู่จะไม่สามารถแก้ไขได้ทั้งหมดในทันทีทันใดก็ตาม แต่สิ่งที่คณะกรรมการพัฒนาการส่งออกได้ดำเนินการจนเป็นผลดีต่อวงการส่งออกแล้วก็มีหลายเรื่องด้วยกันอาทิเช่น การปรับปรุงขั้นตอนและวิธีการส่งออกและการปรับปรุงเอกสารการส่งออก ซึ่งมีรายละเอียดที่สรุปได้ดังนี้

๑. การปรับปรุงขั้นตอนและวิธีการส่งออก

คณะกรรมการพัฒนาการส่งออกได้ดำเนินการ เพื่อมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านขั้นตอนและวิธีการส่งออกทำการปรับปรุงและลดขั้นตอนการส่งออกแล้วดังนี้ คือ-

กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ)

ได้ดำเนินการแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวข้องหลายประการดังต่อไปนี้.

- ปรับปรุงแก้ไขเอกสารการส่งออกให้เป็นมาตรฐานสากลซึ่งจะอำนวยความสะดวกและคล่องตัวยิ่งขึ้น โดยจะเริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป
- จะเพิ่มหน่วยงานออกหนังสือรับรอง เพื่อรับรองสิทธิประโยชน์ในจุดส่งออกให้มากขึ้น นอกเหนือจากที่ทำอากาศยานดอนเมือง ทำอากาศยานเชียงใหม่และท่าเรือสัตหีบแล้ว จะเพิ่มที่ทำเรือคลองเตยอีกแห่งหนึ่งด้วย เพื่ออำนวยความสะดวกมากขึ้น
- ได้มีการผ่อนผันในการขอใบอนุญาตการส่งออกโดยไม่ต้องใช้ L/C เป็นหลักฐาน ประกอบในขณะยื่นขออนุญาต ให้สามารถนำหลักฐาน L/C มาแสดงภายหลังได้
- มีการยกเลิกการควบคุมสินค้าหลายรายการ และลดขั้นตอนด้วยการมอบหมาย

ให้กรมศุลกากรดำเนินการแทนรวม ๒๓ รายการ ประมาณ ๕๐๐ ชนิดสินค้า กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) ได้ดำเนินการปรับปรุงและลดขั้นตอนด้านพิธีการหลายด้านด้วยกัน คือ.- ได้ดำเนินการปรับปรุงและลดขั้นตอนแล้วดังนี้

- รวมขั้นตอนพิธีการส่งออกที่กองพิธีการศุลกากรจาก ๘ ขั้นตอนเหลือเพียง ๓ ขั้นตอน
- ตัดประเภทและชนิดของสินค้าที่ต้องผ่านพิธีการที่กองป้องกันและปราบปรามเหลือเพียงร้อยละ ๒๕ ของจำนวนใบขนสินค้าทั้งหมด
- เพิ่มอัตรากำลังในการรับชำระอากร และลงนามในบัตรภาษีจากเดิมมีผู้มีอำนาจลงนามเพียง ๔ คน เป็น ๘ คน
- กระจายการปฏิบัติพิธีการที่กองตรวจสินค้าขาออกที่ส่งออก โดยระบบคอนเทนเนอร์ไปตามเขตตรวจปล่อยสินค้า ซึ่งมี ๔ เขต ในบริเวณเขตคอนเทนเนอร์ขององค์การท่าเรือ พร้อมทั้งลดรายละเอียดในการลงบัญชีเหลือเพียงเท่าที่จำเป็น

จากการปรับปรุงดังกล่าวข้างต้นจะประหยัดเวลาได้ประมาณร้อยละ ๓๐ โดยเฉลี่ยทุกประเภทและชนิดของสินค้า

ในด้านเอกสารได้มีการปรับปรุงเอกสารส่งออกให้เป็นมาตรฐานสากลตามที่ได้ประชุมหารือกัน โดยจะมีผลบังคับในต้นปี ๒๕๒๖

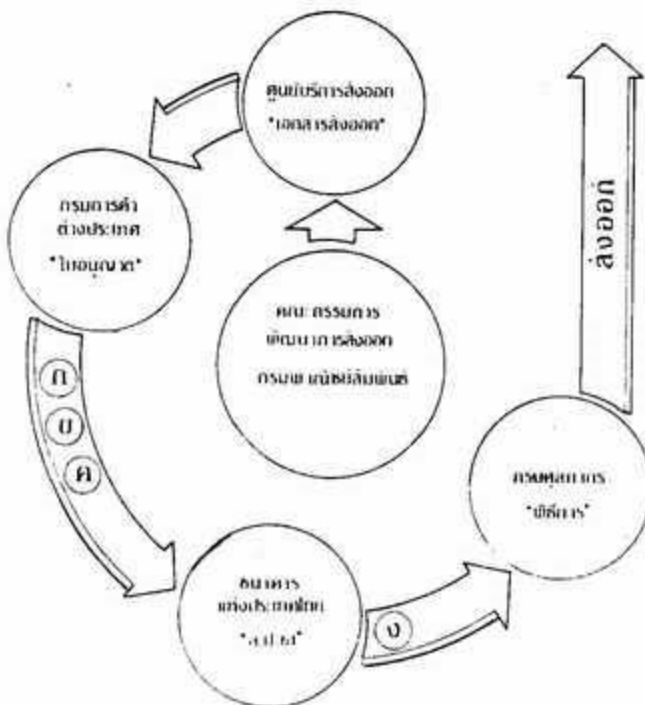
กระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรม) ได้ดำเนินการในด้านการปรับปรุงลดขั้นตอนการขออนุญาตผลิตสินค้าลับประตกระเบื้องต่ำกว่ามาตรฐานภาคบังคับ เพื่อการส่งออกให้เกิดความคล่องตัวและลดระยะเวลาลงอย่างมาก

กระทรวงสาธารณสุข (คณะกรรมการอาหารและยา) ได้ดำเนินการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็วในการขอขึ้นทะเบียนตำรับอาหารที่จะผลิตเพื่อการส่งออกโดยเฉพาะ และ

กำลังดำเนินการแก้ไขกฎกระทรวงในส่วนที่เกี่ยวกับการขออนุญาตใช้ฉลากใหม่ปิดอาหารกระป๋อง สำหรับอาหารกระป๋องที่ได้ใบทะเบียนตำรับอาหารไว้แล้ว โดยไม่ต้องขอขึ้นทะเบียนตำรับอาหารใหม่อีก เพราะถือว่าฉลากไม่ใช่สาระสำคัญของทะเบียนตำรับอาหาร และไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมทำให้การส่งออกคล่องตัวมากยิ่งขึ้น และเป็นการลดต้นทุนการส่งออกอีกทางหนึ่งด้วย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมประมง) ได้ดำเนินการในการลดขั้นตอน โดยปรับปรุงวิธีการตรวจวิเคราะห์และออกใบอนุญาตสินค้าให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการพิจารณาปรับปรุงเพื่อลดขั้นตอนในการขอใบสุทธิลป. ๖๑ สำหรับกรณีสินค้า No. Payment ที่ไม่ต้องมีการติดตามนำเข้าเงินตราต่างประเทศ และพิจารณามอบหมายให้กรมศุลกากรเป็นผู้ตรวจปล่อยในบางกรณีแล้ว

- ก) กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
- ข) กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง
- ค) กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม
- ง) กรมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

การลดขั้นตอนการส่งออกและการปรับปรุงเอกสารส่งออกตามระเบียบมาตรฐานสากล

๒. การปรับปรุงเอกสารเพื่อการส่งออก

คณะกรรมการพัฒนาการส่งออกได้ดำเนินการเพื่อให้มีการปรับปรุงเอกสารเกี่ยวข้องกับการส่งออกของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในขณะนี้ คือกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย ให้อยู่ในรูปแบบมาตรฐานสากล (UN LAYOUT KEY) ซึ่งในปัจจุบันเป็นระบบที่มีการใช้ในประเทศต่าง ๆ ประมาณ ๔๐ ประเทศ ทั้งยุโรป อเมริกา และเอเชีย โดยเฉพาะในภูมิภาคอาเซียน ได้ใช้แล้วใน ๓ ประเทศ ไทยจะเป็นประเทศที่ ๔ ยกเว้นประเทศมาเลเซีย

คณะกรรมการพัฒนาการส่งออก โดยมีกรมพาณิชย์สัมพันธ์เป็นแกนกลางริบความร่วมมือนำวิชาการจาก Mr. Gosta E. Roos หัวหน้าสำนักงาน Special Program on Trade Facilitation (FALPRO), UNCTAD/GATT ณ นครเจนีวา ซึ่งได้เดินทางมาให้คำแนะนำและปฏิบัติงาน โดยดำเนินงานปรับปรุงเอกสารการส่งออกร่วมกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์การใช้เอกสารส่งออกตามมาตรฐานสากล

ข้อรวม ๕ แบบฟอร์ม คือ-

๑. เอกสารใบขนสินค้าขาออก ของกรมศุลกากร

๒. เอกสารคำร้องขออนุญาตส่งออก (อ.๓)

ของกรมการค้าต่างประเทศ

๓. เอกสารใบอนุญาตส่งออก (อ.๔) ของกรม

การค้าต่างประเทศ

๔. เอกสารใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า

ของกรมการค้าต่างประเทศ

๕. เอกสารใบสิทธิ ธิ.๖๑ ของธนาคารแห่ง

ประเทศไทย

ระบบเอกสารใหม่ซึ่งได้รับการปรับปรุงแล้ว นี้ จะเริ่มใช้พร้อมกันทุกหน่วยงาน ตั้งแต่เดือน มกราคม ๒๕๒๖ เป็นต้นไป ซึ่งจะยังผลให้เกิดความสะดวกรวดเร็วต่อการเตรียมเอกสารการผ่านขั้นตอน และพิธีการเกี่ยวกับส่งออกทั้งหมด ตลอดจนการเก็บหลักฐานเอกสารด้วย

ด้วยความร่วมมือของหน่วยราชการต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งออกโดยมุ่งหมายที่จะแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการส่งออก ซึ่งถ้าแม้ว่า ในขณะนี้จะยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาทุกประการ ให้หมดสิ้นไปได้ก็ตามแต่ก็สามารถที่จะอำนวยความสะดวกให้หลายสถานด้วยกันเช่น

- ทำให้สามารถลดความซ้ำซ้อนในการควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพิธีการส่งออกถึงร้อยละ ๖๐ ของที่ปฏิบัติอยู่เดิม
- ประหยัดเวลาและลดภาระต่าง ๆ ของผู้ประกอบการธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ เช่น การผ่านพิธีการศุลกากร การขอใบอนุญาตส่งออกและการขอใบรับรองสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ลดได้ถึงร้อยละ ๕๐ ของที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
- ลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการธุรกิจการค้าระหว่างประเทศและงบประมาณแผ่นดินในส่วนที่เกี่ยวข้องกับขนาด จำนวนสำเนาแบบพิมพ์ของเอกสารที่ใช้ในพิธีการส่งออกที่ได้ปรับปรุงขึ้นใหม่ ถึงกว่าร้อยละ ๓๐ เมื่อเปรียบ

เทียบกับของเดิม

- ทำให้มีความสะดวกในการพิมพ์ใช้ จัดเก็บ เข้าแฟ้มและการค้นหา

- ลดต้นทุนการส่งออกโดยส่วนรวม ซึ่งจะเป็นผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจส่งออกของไทยสามารถแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อแสดงให้เห็นผลของการปรับปรุงขั้นตอน และพิธีการส่งออกได้เด่นชัดยิ่งขึ้น จึงขอยกตัวอย่างการส่งออกสับประรดกระป๋อง เปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างในระยะก่อนปรับปรุงและหลังปรับปรุงดังนี้-

กรณี : สับประรดกระป๋อง

ก่อนการปรับปรุง

กรมการค้าต่างประเทศ 6

ธนาคารพาณิชย์ 4

กรมศุลกากร 15

หลังการปรับปรุง

กรมการค้าต่างประเทศ 2

ธนาคารพาณิชย์ 4

กรมศุลกากร 3

คณะกรรมการพัฒนาการส่งออก มีเจตนารมณ์
มั่นที่จะพัฒนาการส่งสินค้าออกเพื่อให้สามารถขยาย
ตลาดในต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด
หากผู้ส่งออกมีปัญหาและอุปสรรคด้านการส่งออก
ก็ขอได้โปรดแจ้งไปยังสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ

การพัฒนาการส่งออกซึ่งตั้งอยู่ที่ศูนย์บริการ
ส่งออก กรมพาณิชย์สัมพันธ์ กระทรวงพาณิชย์
คณะกรรมการพัฒนาการส่งออกพร้อมที่จะดำเนิน
การ เพื่อให้มีการแก้ไขในทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์
สูงสุดต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม

บริการรถครนไฮโวลท์และรถยก สะเทว รวดเร็ว

รับยกขงหนัก
แผ่น ดินถม วัสดุก่อสร้าง
ติดตั้งเครื่องจักร จักรวรรณะ,
งานก่อสร้าง บุกงานสะพาน
แทปูน ขกรถที่เกิดอุบัติเหตุ
มีช่างผู้เชี่ยวชาญ

บริการขนส่งสินค้า
ด้วยรถบรรทุก, รถเทรคเลอร์
งานรวดเร็ว
ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ
ประหยัด ค่าใช้จ่าย.....

ห้างหุ้นส่วนจำกัด

เหล็กเพชร (1981)

272 หมู่ 19 ถนนปู่เจ้าสมิทธิพิมาย ต.ลำไทรใต้

โทร. 394-0307, 394-0808, 394-0040, 394-3381-3

หลักการดำรงชีวิตและการทำงาน

ความรัก

ดร.สุภาพรรณ ณ บางช้าง

รองศาสตราจารย์ คณะอักษรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับหัวข้อที่เราจะคุยกันในวันนี้ คือเรื่องความรัก ไม่ทราบว่ามันทั้งหลายพอได้ยินชื่อของเรื่องความรัก แล้วนึกไปถึงอะไรกันบ้าง เพราะแต่ละคนก็คงจะผ่านประสบการณ์ของความรักมาในรูปแบบต่าง ๆ และแม้ขณะนี้ก็คงจะมีความรักในรูปแบบต่าง ๆ ที่อยู่ในหัวใจ หรือกำลังงงงวยว่า ฉันเองเป็นคนมีความรักหรือไม่ ลึกแค่ไหน

เราคงอาจจะมองเห็นจากสภาพของปัญหาไว้รัก หรือปัญหาสังคมขาดความรักได้มากกว่าซึ่งดิฉันขอใช้คำว่า "ความรัก" ในความหมายของการเกื้อกูล การเอาใจใส่ ความมีน้ำใจแก่กันและกัน ความเชื่ออาทรต่อกัน ความประพฤติที่ยังประโยชน์ให้แก่กันและกัน น้อมนำประโยชน์ให้แก่กันและกัน ความหวังดีต่อกันและกัน ดังนี้เป็นต้น นี่คือความหมายของความรักที่จะพูดในทางนี้

ความรัก คือการแสดงความมีน้ำใจต่อกัน ถ้าเรามองจากสภาพของสังคมคงไม่ต้องกล่าวว่า สังคมมีปัญหาของโรคไว้รักเกิดขึ้นอยู่มากไม่น้อย คงไม่ต้องบรรยายว่าโรคไว้รักแสดงปัญหาออกมาในรูปแบบไหนบ้าง

เราคงจะพูดข้ามมาถึงสาเหตุของปัญหาได้โดย ว่า โรคไว้รักเกิดขึ้นได้อย่างไร

โรคไว้รักนี่คือ การที่บางครั้งเรามีใจที่รู้สึกไม่อยากจะรัก ไม่อยากจะหวังดี ไม่อยากจะทำอะไรให้ หมั่นไส้ หรืออยากจะแกล้งหรืออย่างน้อยก็เฉย ไม่อยากพูด ไม่อยากจำ ไม่อยากช่วย อยากเมินหน้า หรืออะไรก็ตาม ปัญหาของความรักที่เกิดขึ้นแก่ใจเราจะสั่งสมเพาะอยู่ในสังคม หรือในใจตัวเราเองนี้ เกิดขึ้นได้ ๒ ทาง

ทางหนึ่งซึ่งเป็นทางที่เข้ามาอย่างคืบคลาน

แล้วก็อยู่ใกล้เราที่สุด คืออาจจะเป็นศัตรูของความรัก หรือเป็นอุปสรรคของความรัก ดังนั้นไม่ใช่ความพยายาม ไม่ใช่ความเกลียด แต่ตัวศัตรูร้ายกาจของความรัก คือ “ความรักประเภทความใคร่ติด” ตัวนี้จะทำลายความเมตตา ตัวนี้จะทำลายความเกื้อกูลในใจเรา ท่านอาจจะรู้สึกแปลกใจว่า ทำไมใคร่ไว้รักเกิดจากการ รักมากเกินไปแล้วก็รักผิด ขอยกตัวอย่างของแม่กับเด็ก ๆ ก่อนว่าคนที่เกิดมาบางคนจากวัยเด็ก ๆ พูด เป็นแบบทางจิตวิทยาว่า อาจจะมีลักษณะเห็นแก่ตัว หรืออาจจะไม่ค่อยเห็นคุณค่าของคนอื่น เวลาใครทำอะไรให้ไม่ค่อยลำเอียงในน้ำใจของใคร และไม่ค่อยจะรู้สึกว่าจะต้องรู้สึกหยาบคายน้ำใจให้กับใคร บางคนทำอะไรให้กับใครหรือรู้จักชื่นชมในความรักของใครไม่เป็น คนเหล่านี้เป็นโรคทางจิตวิทยาที่เราเรียกว่า “โรคไว้รัก” ซึ่งเกิดขึ้นจากการได้รับความรักมากเกินไป โดยเฉพาะจากครอบครัวมีสิ่งปฏิกิริยาเกิดขึ้นแปลก ๆ ในชีวิต อยากได้รองเท้า รองเท้าก็บินมา อยากได้ขนม ขนมก็บินมา อยากได้อะไร ๆ มันก็บินมา แคร่ร้องไห้แฉะ ๆ สัก ๒-๓ ครั้ง พ่อก็รีบเอาอะไรมาใส่ปาก ลูกอยากร้องเดียวเอาสตางค์พ่อไป เอาสตางค์แม่ไป เอาสตางค์ปู่ไป เอาสตางค์ย่าไป คือโอ้ไม่อยากจะเชื่อว่าเอาอกเอาใจ ความเอาอกเอาใจ เอาใจใส่จนเกินไป ให้เขาจนเกินไปนั้นทำลายคุณภาพของความรักทั้งในตัวผู้ที่เราให้และทั้งในตัวเราเองด้วย ในฝ่ายผู้ที่เราเอาใจเกินขอบเขตแห่งความเกื้อกูลจะกลายเป็นความหลง และความใคร่ติดในบุคคลผู้นั้นซึ่งมีหลายระดับ ตั้งแต่ลูกหลาน คนในที่ทำงาน เพื่อนซึ่งเรารักมากเป็นพิเศษ ลูกที่รักมากเป็นพิเศษ หัวหน้าที่เรารักมากเป็นพิเศษ ผู้ชายที่รักมากเป็นพิเศษ ผู้หญิงที่รักมากเป็นพิเศษ หรือใครต่อใคร แม้กระทั่งความคิด ลัทธิ ศาสนา องค์ศาสนาอะไรก็ตาม ถ้าเราเข้าไปใกล้ติดในลักษณะที่ว่า รักอย่างยึดติดแล้วก็ “ฉันทาคติ” ก็เกิดขึ้นได้ในขณะที่เรารัก เราทุ่มเทหัวใจในลักษณะยึดติดไปสู่ที่จุดหนึ่ง บุคคลหนึ่ง หรืออีกความคิด

หนึ่ง หรืออะไรอย่างหนึ่งมากเกินไปจนขอบเขตที่เราเรียกว่า “มีขณิมาปฏิบัติ” คือเกินทางสายกลาง แล้วก็หมายความว่า เรากำลังเอียงซ้ายหรือเอียงขวา หมายความว่าความรักของเรากำลังไม่สมดุลย์ กำลังเริ่มเอียงและก็หมายความว่า ฉันทาคติ คือความไม่ยุติธรรมกำลังเริ่มเกิดขึ้น เมื่อเราเอียงไปทางหนึ่ง ผลกระทบในทางลบที่เหมือนกับการแกว่งลูกตุ้มนาฬิกาก็คือ ความเกลียดในอีกเรื่องหนึ่งจะเกิดขึ้น เช่น เมื่อแม่รักลูกตัวเองมาก ๆ ก็จะไม่ชอบเด็กคนอื่น ก็อยากจะให้ลูกตัวเองเก่ง กลายเป็นเรื่องของ “ฮัตตา” กลายเป็นเรื่องของความเห็นแก่ตัวเกิดขึ้นมา อยากจะยกคนนี้ให้ได้ เมื่อเรารักสถาบันเรามากจนเกินไป จุฬา ธรรมศาสตร์ หรืออะไรก็ตาม เรารักในสถาบันของเรามากเกินไป เรารักหน่วยงานของเรามากเกินไป หมายความว่าเรากำลังมีฉันทาคติ กับหน่วยงานอื่น ถ้าเรารักลูกน้องคนหนึ่งมากเกินไป ก็หมายความว่าเรากำลังจะมีฉันทาคติกับลูกน้องคนอื่น ๆ ถ้าเรารักเจ้านายคนนี้มากเกินไป เราก็จะมีฉันทาคติกับเจ้านายคนอื่น

เพราะฉะนั้น ความรักลักษณะที่ใคร่ติดจึงเป็นศัตรูของความรักอันแท้จริง ความรักแบบนี้ไม่ทำให้จิตใจเกิดสมบูรณ์ภาพ เกิดความเต็มเปี่ยมได้เพราะทำให้ใจเอนเอียงเกิดความหลงและเกิดความยึดมั่นซึ่งเป็นปัญหาของคนทั่วไป เป็นการยากที่จะขจัดตรงนี้ เพราะเราอดไม่ได้ที่จะรู้สึกว่าจะไม่ให้ใจโน้มเอียงไปในทางใดทางหนึ่ง ยิ่งกว่าเกลียด ปัญหายิ่งกว่าความเกลียดคือปัญหารักมากเกินไป แล้วเราก็ทำให้เขานิสัยเสีย ตั้งแต่ตัวเรามีฉันทาคติ ส่วนคนที่ได้รับ ถ้าเขาได้รับมากเกินไป คนที่อยู่ในสภาพที่ได้รับอยู่ตลอดเวลาปัญหาก็คือว่า เขาจะไม่ได้เรียนรู้ต่อคุณค่าของความรักนั้นคนที่เติบโตมาจากครอบครัวที่ได้รับการเลี้ยงดูในลักษณะที่ได้รับความรักมากเกินไป ก็จะเป็นโรคไว้รักอย่างที่ว่า ทำอะไรให้ใครไม่เป็น ใครทำอะไรให้ก็ไม่รู้สึกชื่นชม เพราะว่า ใจนั้นถูกสั่งสมมาในลักษณะที่ว่า “ถมไม่เต็ม” เสียแล้ว เพราะเคยได้มาแต่อดีตมากมาย เมื่อเติบโตขึ้นจะรู้สึกว่าเหวเพราะเมื่อออกมาจากบ้านแล้ว จะไม่ได้รับเท่าที่บ้าน

แต่ขณะเดียวกันจะเรียกร้องให้ใครต่อใครทำอะไรให้ตัวเอง เหมือนกับคนที่บ้านทำ จนบางครั้งไม่ฟังตัวเอง อยากจะให้เพื่อนฝูงให้ใคร ๆ รอบข้างทำอะไรต่ออะไรให้ เรื่องนี้เป็นเรื่องของจิตใต้สำนึกที่เขาอาจจะแสดงพฤติกรรมออกมาโดยไม่รู้ตัวเพราะฉะนั้น ถ้าอยากจะมีใจเกื้อกูลต่อคนอื่นก็ต้องหมั่นตรวจสอบต่อความโน้มเอียงของความรักของเราที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ว่า มากน้อยเพียงใด มากก็เป็นปัญหา น้อยก็เป็นปัญหา ถ้าอะไรที่ไม่ได้อยู่ตรงทางสายกลาง ย่อมมีปัญหาเท่าส่วนที่เอียงไป ยิ่งเอียงมากก็ยิ่งปัญหามาก นั่นก็เป็นด้านหนึ่งของปัญหาของความรัก

หญิงผู้เป็นมารดาจะได้รับการเรียนรู้ถึงวิธีการตั้งครรภ์ที่จะทำให้ชีวิตที่เกิดขึ้นภายในตัวเองได้เติบโตขึ้นมา ด้วยจิตใจที่มีความพร้อมที่จะสมบูรณ์ต่อไปในกาลข้างหน้า เพราะว่าในทางความเป็นจริงนั้น ชีวิตเริ่มขึ้นเมื่อสเปิร์มของพ่อกับไข่ของแม่สมพันธ์กันในขณะที่เซลล์แรกหรืออณูแรกของชีวิตเกิดขึ้น นอกจากส่วนที่เป็นทางด้านวัตถุแล้ว ปฏิสนธิวิทยาณ คือ ส่วนที่เป็นด้านจิตใจก็สัมพันธ์ร่วมกันอยู่ในอณูนั้นโดยเสรีจรรพอันนี้เป็นวิธีอธิบายของทางตะวันตก เพราะฉะนั้นเกี่ยวกับอณูหรือเซลล์ที่เริ่มขยายตัวภายในมดลูกของแม่ เมื่อเติบโตขึ้นจะเจริญไปพร้อมทั้ง

ในขณะที่เรา

เรียกร้องแสวงหา....ความรัก...นั้น

..... เราลืมที่จะรักคนอื่น

อีกปัญหาหนึ่ง เราคงจะเห็นได้ชัดว่า โรคใจรักเกิดมาจากการขาดความรักจริง ๆ กล่าวคือ ไม่ได้รับความรัก เช่น คนที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่ไม่ได้ให้ความรักอย่างเพียงพอ เห็นลูกเป็นเพียงผลผลิตอันหนึ่งที่ตัวเองทำอะไรให้อย่างหนึ่ง แลกเปลี่ยนกันด้วยของ วัตถุข้าวของ หรืออื่น ๆ หรือว่าอะไรพวกนี้ หรือว่าการอยู่ร่วมกับคนที่ไม่ค่อยเกื้อกูลไม่ค่อยอารีต่อกัน เวลาคนที่ไม่ได้รับความรักมาก ๆ เข้าในสังคมที่ไม่ได้รับความเกื้อกูลความรักเช่นนี้ คนนั้นจะเป็นคนก้าวร้าว (Aggressive) เป็นคนที่แข็งกร้าว หรืออาจจะออกมาในลักษณะที่ก้าวร้าว แต่ว่าโดยมากจะออกมาในลักษณะที่ก้าวร้าวคือต้องการโต้ตอบกับสังคม เรียกร้องจากสังคมให้แสดงความรักต่อเขาบ้าง อันนี้ก็

เป็นปัญหาอยู่บ้างเหมือนกัน

ความสำเนียง ความสำนึกของความรัก และการเพาะพันธุ์สิ่งเหล่านี้ ในทางจิตวิทยาแล้ว เริ่มมาตั้งแต่อยู่ในท้องแม่ทีเดียว เพราะว่าถ้าพูดในแง่ของจิตวิทยาทางพุทธศาสนาแล้วในสังคมเดิมของเรา

๒ ทาง คือ ทั้งในส่วนที่เป็นด้านวัตถุและในส่วนที่เป็นด้านจิตใจ ในการที่แม่ตั้งครรภ์ เราจะต้องดูแลอยู่เสมอ ในทางด้านวัตถุ เช่น ให้อาหาร หรืออะไรต่ออะไรในทางที่ถูกต้อง แม่ก็เริ่มศึกษาว่าจะกินจะอยู่จะทำอะไร ๆ อย่างไร แต่จริง ๆ แล้วช่วงใน ๔ เดือน ของการที่เด็กเติบโตในครรภ์นี้เป็นวัยสำคัญช่วงหนึ่ง สำหรับการที่จะเพาะจิตใจ เพราะว่า ภายใน ๑๑ สัปดาห์ ของปฏิสนธิกรรมหรือตั้งแต่เกิด เด็กจะเริ่มรับรู้เสียงหรือแสงในระดับพอประมาณ ซึ่งหมายความว่า จิตเริ่มทำงานรับรู้แล้วในระดับหนึ่ง เพราะฉะนั้นตัวน้อย ๆ ที่อยู่ภายในมดลูกก็สำเนียงต่อความเป็นไปโดยเฉพาะในขณะนั้น มีชีวิตเป็นหนึ่งเดียวอยู่กับมารดา ความรู้สึกของมารดามีผลกระทบต่อลูกมากทีเดียว ต่อชีวิตตัวน้อย ๆ นี้ อย่างเช่นว่า ถ้าสมมุติเราไปอ่านตัวอย่างเช่น มหาปทานสูตร เป็นต้น จะกล่าวถึงในเวลาที่จะพระมารดาของพระโพธิสัตว์ตั้งครรภ์ว่า พระนางจะเจริญศีลสมาธิอย่างไร ลักษณะอันนี้เป็นจิตวิทยาของการที่จะยังประโยชน์เกื้อกูลให้แก่เด็ก

ที่อยู่ในครรภ์ เพราะว่าถ้าหากมารดามีจิตใจที่เป็นภาวะปกติ มีตมามีคือความสงบแล้ว เด็กก็จะถูกหล่อหลอมอยู่ด้วยความรัก และความสงบภายในครรภ์ มารดาด้วย แต่ถ้าหากว่ามารดาเกิดมีความรู้สึกไม่ดี เช่นว่า โมโห อุนเฉียว โกรธเกรี้ยว อันนี้มันกระทบเลือดซึ่งเปลี่ยนตามอารมณ์ทั้งหลาย อารมณ์นั้นจึงกระทบไปถึงตัวเด็กด้วย หรือถ้ามารดามีความรู้สึกไม่ อยากได้เด็ก เด็กก็รับรู้ ซึ่งไม่ใช่ในทางภาษา แต่รับรู้ด้วยทางของจิตวิญญาณได้ เพราะฉะนั้นเด็กที่เกิดมาจะเป็นคนที่เปี่ยมด้วยความรักหรือเป็นโรคไร้รักนั้น ช่วงเกิดก็สำคัญ ช่วงของการเลี้ยงดูมาโดยตลอดก็สำคัญ

เรากล่าวได้ว่าเราเองก็คงปรารถนาความรักด้วยกันทุกคน หมายความว่า เราอยากให้ใครต่อใครดีต่อเรา เราอยากให้ใคร ๆ มีน้ำใจกัน แล้วเราก็คงจะมีความสุข ถ้ามาแล้วพบใครก็ยิ้มแย้มแจ่มใสกัน พี่จ๊ะ พี่จ๋า เธอ คุณ ด้วยจิตใจไมตรี จะทำงานอะไรก็มีคนช่วยเหลือเกื้อกูล เราก็คงจะมีความสุขที่ได้รับไมตรีอย่างนั้น และสิ่งนั้นจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อเรากระทำให้กับผู้อื่น ในชีวิตของดิฉันเองพบว่า มีอยู่สมัยหนึ่งเมื่อตอนเป็นนิสิต และช่วงตอนจบใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยศึกษาเรื่องราวของจิตใจเลย ช่วงนั้นไม่ทราบเป็นเพราะอะไร คงจะเหตุการณ์หลาย ๆ อย่างทางครอบครัวและอื่น ๆ ด้วย รู้สึกเป็นช่วงของการที่ตัวเองเรียกร้องให้คนอื่นรักตัวเอง อยากได้ความรัก รู้สึกว่าถ้าแม่มาพูดไม่ดี โกรธแม่มาก ตอนนั้นพี่ชายจะแต่ง

งาน มีทีละโก้เข้ามาในครอบครัวอีกคนหนึ่งรู้สึกถูกแย่งความรัก มีความรู้สึกหลาย ๆ อย่าง ทำให้เรียกร้องความรัก ในขณะที่เรียกร้องแสวงหาความรักนั้น เราลืมที่จะรักคนอื่น เราลืมคิดว่าคนอื่นเขาก็ต้องการความรักจากเราเหมือนกัน เราเพียงแต่มองที่ตัวเราว่า ทำไมเขาไม่เห็นดีกับฉันเลย ทำไมเขาไม่เห็นทำนั้น ทำไมเขาอย่างนี้ ทำไมเขาอย่างนั้น และเขาไม่อย่างนี้ แต่เราไม่เคยว่าแล้วทำไมเราไม่อย่างนี้ ๆ บ้าง?

เราลืม เพราะว่าเราเห็นแก่ตัว เราเอาใจเราเป็นจุดศูนย์กลาง เรามองเหมือนกับว่าทุกคนต้องประดาหน้าเข้ามาหาเรา ซึ่งเป็นศูนย์กลางของจักรวาล แต่เราลืมไปว่าแท้ที่จริงไม่มีใครเป็นศูนย์กลางของใคร ทุกคนเป็นส่วนของมันและกัน และที่อยู่ร่วมกัน นั่นก็คือการแลกเปลี่ยนให้แก่กันและกันเท่านั้นเอง

ต่อมาในส่วนของดิฉันเองนั้น เมื่อมาศึกษาทางเรื่องจิตใจขึ้น อันนี้อาจจะเล่าในลักษณะของตัวเอง ในฐานะที่เป็นประสบการณ์ของชีวิตหนึ่งที่เข้าใจที่รู้จัก และอาจจะเป็นตัวอย่างเล็ก ๆ น้อยด้านหนึ่งที่แสดงว่า ความรักมีแบบต่าง ๆ ออกมาได้อย่างไร อย่างเช่นว่า ครั้งหนึ่งดิฉันไม่มี แล้วก็ไม่มีรู้สึก ต่อมาก็ได้เรียนเรื่องของสิ่งที่เรียกว่าธรรมะ ก็เริ่มเรียนจากในแง่มุมมองของพระพุทธศาสนา ก็มีการพิจารณาชีวิต อย่างนั้น อย่างนี้ แล้วก็แน่นอนในกระบวนการของพระพุทธศาสนาที่เน้นมากก็เห็นจะเป็นเรื่อง "ไตรลักษณ์" รู้สึกว่าที่นี้คงพูดได้สบาย เพราะว่าดูจากหลักสูตรที่วางเอาไว้มีเรื่องเหล่านี้แล้ว เห็นว่าชีวิตมีการเปลี่ยนแปลง มีทุกข์ ก็เริ่มที่จะค่อย ๆ มองเห็น พิจารณาเหลียวซ้ายเลขวาก็เห็นจริง ๆ กับตัวเองว่า เออหนอ คนเรานี้ทุกข์กันจริง ๆ ต่างคนต่างก็แสวงหาเราก็แสวงหา แม่เราก็แสวงหา พ่อเราก็แสวงหา เหลียวมองใครทุกคนก็ดิ้นรนแสวงหาความสุขในรูปแบบต่าง ๆ แต่ไม่เห็นใครจะสุขจริงสักคน เดียววันหนึ่ง ๆ ก็ต้องโมโห เดียวก็ต้องชิงชัง เดียวก็ต้องอย่างนั้นอย่างนี้ แล้วก็เรียกว่า ชีวิตมีปัญหา เหลียวซ้าย

แลขวาก็ดูเป็นอย่างนี้ ก็พอพิจารณาอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ รวมมองชีวิตตัวเอง ช่างใน ช่างนอก ใจก็เริ่มอ่อนโยนลงเริ่มเห็นอกเห็นใจกันว่า เอ ถ้าเขาทุกข์ เราก็ไม่ควรจะไปเพิ่มความทุกข์ ถ้าเขาแสวงหาเราก็แสวงหา ใช้ศัพท์เก่า ๆ ตอนสมัยนั้นว่าเป็นเพื่อนร่วมทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ก็รู้สึกเข้าใจอ่อนโยนลง แล้วก็ไม่ค่อยอยากจะทำอะไรุกรานคนอื่น ก็รู้สึกว่าดี พอเราไม่ทำอะไรุกรานคนอื่น ก็รู้สึกว่าสบายขึ้น เราไม่รุกรานใคร เขาก็ไม่มารุกรานเรา

ความรู้สึกที่ตื่นตัวมาก ๆ กับความรัก ที่รู้สึกมาก ๆ เกิดขึ้นตอนที่ดิฉันไปอยู่ที่อินเดียแล้วก็ไปยืนคอยที่สถานีรถไฟแห่งหนึ่งของบอมเบย์ ซึ่งรถไฟจะเข้ามาทุก ๆ ๕ นาที ก็จะมีคนนั่งมาในรถไฟเต็มไปหมด แล้วก็จะมีคนมากมายชะเง้อคอยที่สถานี แล้วรถก็วิ่งเข้ามา คนในรถก็เดินลงมาเรียกว่าป็นป้ายตะกายกันลงมาจากรถไฟ แยกใส่ใส่ร่าง สำหรับเอากันใหญ่ ดูปดืบ ดึงดึง พวกที่อยู่กันข้าง ๆ ขานขาลาก็ตีกันขึ้นไปข้างบน ที่สุดพวกหนึ่งก็เดินลงมาได้ พวกหนึ่งก็ขึ้นไปได้ หลังจากที่ว่าคงจะเหนื่อยกันเต็มทน คือต่างคนต่างนึกถึงตัวเอง พวกที่โอดลงมาสถานีแล้วทุกคนก็ไม่มองหน้ากัน ไม่มีใครมองหน้ากัน ไม่รู้จะมองกันทำไม รีบเดินออกไปจากขานขาลา รถก็แล่นไปจากขานขาลา อีกสักครู่หนึ่งก็จะมีคนเริ่มทยอยเดินพะว้าพะวังชะเง้อดูรถ รีบเร่งเดินเข้ามา คอยรถกระลပ်กระสาย เดี่ยวรถก็วิ่งเข้ามาอีก สภาพดูปดืบ ๆ ก็เกิดขึ้นอีก แล้วคนพวกหนึ่งก็ไปทางนั้น พวกหนึ่งก็ไปทางนี้ ดิฉันเองก็เลยไม่ได้ขึ้นรถยืนอยู่ที่นั่น เป็นเวลานานทีเดียว ยืนดูสภาพนี้ ยิ่งดูก็ยิ่งเห็น เห็นในสภาพของสังสารวัฏที่คนต่อสู้แย่งชิงกัน นึกถึงภาพที่กรุงเทพฯ ที่เราขึ้นรถเมล์เหมือนกัน ซึ่งถึงอาจจะไม่เท่าพี่แขก น้องไทยก็ไม่เบาในสภาพบางอย่าง

ที่จริงบางทีเรานึกถึงตัวเอง ที่จะต้องก้าวออกไปจนเราลืมนึกถึงใครต่อใครหมดความเกื้อกูลจึงไปเพราะว่า "ฉันต้องไป" ไปไหนไม่รู้ บางทีเขาถามไป

ไหนก็ไม่รู้ แต่ก็ต้องไปเข้าต้องตื่นมา แล้วต้องรีบออก รีบทำงาน เดี่ยวพวกเราต้องรีบกลับบ้าน แล้วก็รีบกินข้าว ชักเสื้อผ้า รีบดูโทรทัศน์ รีบนอน เพื่อจะได้รีบตื่น แล้วเรากลับมา แล้วก็รีบทำ รีบกลับ มันก็จะรีบไปอย่างนี้ไม่รู้ว่าจะวิตไปถึงไหนกัน ไม่รู้ว่าวิ่งไปไหน แต่ก็ไป ทำกันไป แล้วเราก็เหนื่อย เหนื่อยแล้วเราก็ทุกข์ แล้วเราก็มีปัญหาเครียด เครียดมาก ๆ ก็ต้องปล่อยความเครียด โดยแหวัดกับคนที่รักมากที่สุดยิ่งรักใคร่มากที่สุดก็ลงคนนั้นก่อน เพราะว่าไว้วางใจเขามากที่สุด ก็ลูก สามี ภรรยา อันดับแรก ถ้าคนไม่มีลูก ก็แม่ เขี่ยอรายแรก ทะเลาะกับคนที่ทำงานไม่ได้ ทะเลาะกับแม่ก่อนพลาง ๆ ทะเลาะตรงนั้นหมดแล้วไม่พอ เอามาถึงที่ทำงานบ้างในบางครั้ง บางทีก็ตีที่ปิด ๆ ไร่ที่ทำงาน ก็อดไม่ได้ต้องเผลออกออกมาที่บ้าน แต่ที่ทำงานจะมาหลังจากที่บ้าน แล้วก็บางทีกับคนที่ไม่รู้จักเลยก็อาจจะกล้าขึ้น เช่น กับกระเป่ารดแมล์ แม่ค้า เป็นต้น บางทีเราจะพบแท็กซี่บีบแตรทั้งที่ไฟแดงเพิ่งเขียวนิดเดียว รถข้างหน้าไม่ออกก็บีบแตรแรงอะไรอย่างนี้ นั่นเป็นอาการของการที่จะผ่อนคลายความเครียดเนื่องจากความเร่งรีบ เนื่องจากเครียดแล้วไม่รู้จะเอาออกไปได้อย่างไร แต่ที่นี้คงไม่เป็นเพราะมีที่ออก อย่างสมมติ เป็นต้น เพราะฉะนั้นจากสภาพที่เห็นคนแก่งแย่งกัน ก็รู้สึกว่ารักกันไว้ดีกว่าแล้วทำอะไรที่เกื้อกูลเอื้ออำนวยต่อกันให้มากที่สุด แล้วก็มีส่วนของความรักที่เกิดจากความศรัทธา และรู้สึกประทับใจในคุณธรรมหรือความดีงาม แล้วเราก็รู้สึกพยายามเพาะพันธุ์ของความรัก รู้สึกใจอยู่กับความรักอยู่เรื่อย ๆ กินนอนเป็นสุข หลับเป็นสุข สบายดี เย็น ๆ ก่อนนอน นั่งสมาธิแล้วก็นึกถึงให้ความรักใครต่อใคร ก็รู้สึกสบาย พอเรารู้สึกอย่างนั้นนอนหลับก็สบาย พอตื่นขึ้นมาที่ตื่นขึ้นมาด้วยใจสบาย และรู้สึกชื่นชมต่อการตื่น ทำใจสบาย ๆ ไร่ เอ้อ วันนั้นก็ดีนะ ทำประโยชน์ให้แก่ใครสักวันหนึ่งต่อไปอีก

ต่อมาดิฉันได้พบจากประสบการณ์ว่า มีกระบวนการวิธีการของการพัฒนาความรักในอีกลักษณะ

หนึ่งซึ่งไม่ได้มุ่งพัฒนาความรักโดยตรง แต่ว่าจากการเจริญสติ การดูลมหายใจเข้าออก มีสติอยู่กับอาการของความเคลื่อนไหว การสังเกตสภาวะชีวิต ดูลมหายใจเข้าและออกนี้เอง เราจะเริ่มได้ถอนตัวเราจากการวุ่นวาย คือตัวเรานี้เป็นรูปร่างกาย จิตใจ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นไปตามเหตุปัจจัยแต่ละขณะ ๆ แล้วมันเคลื่อนไหว ทุกอย่างมีการเคลื่อนไหว ทุกอนุของเราในตัวของเราจะเป็นในใจ ในปอด ในท้อง ในตับ ในเนื้อ ทุกเส้นทุกเอ็นไปทุกเซลล์ ในทุกโปรตอน อิเล็กตรอน เกิด-ดับ เกิด-ดับ เกิด-ดับ ยิบ ๆ อยู่ในตัวเรา ซึ่งโล่งแล้ว จะปั่นพลังงานหมด แต่ว่าออกมาเป็นรูปก้อนแบบนี้ มันเกิด-ดับ จิตเราก็เหมือนกัน อย่างเช่นการได้ยินเสียง เกิด-ดับ เกิด-ดับ เกิด-ดับ ความคิด ความรู้สึก การเห็นมันเกิด-ดับ เกิด-ดับ เกิด-ดับ ตัวนี้แหละ ที่เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา มันมีสภาวะอีกสภาวะหนึ่ง เป็นสภาวะแท้่อีกอันหนึ่งที่เรียกว่า "พุทธภาวะ" หรือ "จิตแท้" หรืออะไรก็ตามแล้วแต่จะใส่ชื่อ ถ้าลมมีสติรู้ ๆ คือมีสติมอง เราสามารถเห็นสภาพของความเรียงสภาพของความสงบที่สามารถมองความเคลื่อนไหวได้โดยที่ตัวเองไม่เคลื่อนไหว มองสิ่งทั้งหลายผ่านไป เหมือนกับสายน้ำ เหมือนกับลำธาร อย่างที่เราดูลมหายใจเข้าออก โดยที่เราไม่ได้เอาตัวเราเข้าไปเกี่ยวข้องว่า เพียงแต่สภาพหายใจเข้า-หายใจออก หายใจเข้า-หายใจออก มันไป-มา เกิด-ดับ ไร้ปัญหาแล้วไม่เห็นมีอะไร ก็แค่นั้น แต่ทันทีที่เจ้าตัวนี้ลืมตัวมัน เจ้าตัวนี้ที่นั่งดูเกมต่าง ๆ ที่เล่นอยู่ในชีวิต ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นเกม เป็นประสบการณ์ที่เกิดจากเหตุปัจจัย ทันทีที่เจ้าตัวนี้ไม่เพียงแค่ว่าแต่มีผล และมันก็คิดว่ามันเคลื่อนไหวด้วย ตรงนี้มันจะกระโจนลงเล่นด้วย ลงเล่นไปพร้อมกันหมด และเมื่อมันลงเล่นแล้วมันไม่เห็นตัวมัน แต่มันจะคิดว่านี่คือตัวมัน มันจะคิดว่าเรื่องราวทั้งหมดนี้เป็น "ของมัน" นะได้เสียดิบตีทั้งหลายก็จะอยู่ตรงนี้ ก็จะเกิดปัญหา ที่พูดตอนนี้ถ้ารู้สึกฟังแล้วอย่างไร

ก็ปล่อยไป ถ้ารู้สึกว่ามีดีก็รับไปเพราะฉะนั้น สภาวะที่จะอยู่ในสภาวะแห่งความสมบูรณ์ได้ ดิ้นเข้าใจก็คือว่าคือการ "เฝ้ารู้" ต่อสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งอันนี้ยากเพราะว่า เราคุ้นเคยต่อสภาพนี้ ต่อสภาพที่ไปด้วยกัน แล้วเราไม่รู้จักตัวเราเพราะฉะนั้นเรา ก็เริ่มมีเทคนิคทำให้เกิดการได้ถอนต่อสิ่งนี้ ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สำคัญถึงได้บอกว่าสติปัญญา นั้นเป็นเอกายะในเป็นทางสายเอกของการที่จะพัฒนาตัวเอง ไปในทางขั้นตอนต่าง ๆ ได้ซึ่งโดยมากเราก็ใช้จากสิ่งที่ละเอียดอย่างเช่นว่าลมหายใจ เราฝึกดูลมหายใจด้วยใจที่ละวาง ถ้าเราจะนั่งสมาธิด้วยความหวังว่าเราจะนั่งสมาธิ สมาธิคงไม่เกิด เพราะว่าสมาธิคือผลที่เกิดมาเองโดยอัตโนมัติจากใจที่นิ่งเฉย

ดิฉันสังเกตจากประสบการณ์ว่า ช่วงขณะใดที่เราได้ถอนออกจากเรื่องต่าง ๆ ได้มากเท่าไร และเผื่อคู่ต่อว่าเรื่องนี้เป็นเพียงภาวะทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นไปตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ มีอย่างนี้ ก็ต้องมีอย่างนี้ เมื่อมีอย่างนี้ก็จะมีอย่างนี้ เกิดไป เกิดดับ เปลี่ยนแปลง มีเกมส์ ละครต่าง ๆ ผ่านเข้ามาในชีวิตจากแล้วจากเล่า เราไม่ได้หลุดออกมาจริง ๆ แต่รู้ว่ามันสัมพันธ์กันอยู่ เมื่อรู้แล้วแทนที่จะเป็นทาสของเรื่องต่าง ๆ และถูกเรื่องเหล่านั้นหลอหลอม เรากำลังเริ่มที่จะรู้และเป็นนายของเรื่องต่าง ๆ ได้และจะใช้เรื่องต่าง ๆ คือรูปธรรม นามธรรม ทั้งหมดนี้ให้เป็นพยานะสำหรับเราไปอย่างดี เพราะฉะนั้นจากการที่ตัวเราเฝ้ารู้ต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ แล้ววางเฉยนี้เอง มีคุณสมบัติสำคัญอยู่ ๒ ประการ ที่เห็นชัด ๆ

ประการหนึ่งคือตัวความเข้าใจหรือตัว "ปัญญา" เราจะไม่หลงต่อสิ่งที่เกิดขึ้นปัญหาของความเกลียด ปัญหาอะไร ชอบหรือชิงชังมาจากการที่เราเฉลอ เราเฉลอไปเอาเรื่องเอาราวกับมันและสร้างเรื่องสร้างราวในความคิดของเรา เราปรุงแต่ง เราเริ่มคิดนึกปรุงแต่งต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่ง "คิด" กับ "คิดปรุงแต่ง" ไม่เหมือนกัน เราต้องคิด แต่การคิดปรุงแต่งคือเริ่มเสริมเกินจากสิ่งต่าง ๆ อย่างมากมาย ปรุงแต่งขึ้นมาถ้าเรามีปัญญาและเฝ้ารู้แล้ว เราจะไม่ปรุงแต่งมากแล้วเราจะเริ่มเข้าใจ

คุณสมบัติอีกข้อหนึ่งคือ "ความรัก" คือสิ่งเกื้อกูลและกรุณาตัวนี้จะฉายออกมา แต่ก่อนเมื่อเราเข้าร่วมเหตุการณ์ต่าง ๆ แล้วเราก็ไม่รู้จักรักตัวเรา เราก็คว่าเพื่อตัวเราอย่างเดียว เราจะทำงานเพื่อตัวเราจะได้ก้าวหน้าจะแต่งตัวอย่างนี้ จะทำอย่างนี้ จะกินอย่างนี้ จะพูดอย่างนี้ ทุกอย่างเพื่อตัวเอง แต่ต่อไปนี้ตัวเราเป็นเพียงพยานะของการดำรงอยู่ และคุณภาพอันนี้ก็จะส่งความสมบูรณ์แห่งจิตออกมาเป็น "ความเมตตา" หรืออาจจะเป็น "ความกรุณา" หรืออาจจะเป็น "ความรัก" "ความเอื้ออาทร" ซึ่งจะออกมาเองโดยไม่ต้องสร้าง จากการมีสตินี้เองโดยไม่ต้องคิดว่าจะต้อง

มีความรัก ความรักจะออกมาเองเพราะในขณะที่เรามีสติ และรู้ตัวนั้นหัวใจเรา ความคิดของเราไม่มีคิดปรุงแต่งที่จะรักเกินขอบเขตไปสู่อนาคต และไม่อาจที่จะคิดปรุงแต่งไปถึงขั้นของความเกลียดได้ เพราะเราเฝ้ารู้เสียแล้วว่าสิ่งทั้งหลายที่เกิดขึ้นเหล่านี้ เกิดขึ้นเป็นธรรมดาเกิดแล้วก็ดับ มาแล้วก็ไป มันก็เป็นอย่างนั้นของมันเอง แล้วเราเองก็มีส่วนต่อทุกสิ่ง ทำก็ทำอย่างดีที่สุด ถ้าขณะนั้นปัญญามันเกิดขึ้น ทำที่จะอ่อนโยนออกมาเอง อาจจะเรียกความรักหรือไม่ก็ตาม แต่เราจะเกื้อกูล เราจะกระทำ เราจะมี ความอยาก จะกระทำ เพื่อผู้อื่นออกไปเอง อันนี้เป็นความเข้าใจของดิฉัน เพราะฉะนั้นจากการพัฒนาสมาธิ หรืออาจจะใช้คำว่าพัฒนาสติ อาศัยอานาปานสติ ๑๖ ชั้น อย่างที่ใช้ในหลักสูตรนี้เองเป็นฐาน โดยอาจจะไม่จำเป็นต้องพูดถึงความรัก แต่จากภาวะจิตที่สงบ ภาวะจิตที่เข้าใจต่อสภาวะชีวิต สิ่งที่เราอาจจะเรียกว่าเป็นความรัก ความเกื้อกูล ความเห็นใจ จะเกิดขึ้นในพฤติกรรม ในจิตใจในการกระทำของเราเองโดยไม่ต้องแสวงหา แล้วในขณะที่เราไม่ได้ต้องแสวงหาสร้างความรักในตัวเรา เราก็จะไม่แสวงหาเรียกร้องความรักจากผู้อื่นด้วย แต่การอยู่จะเป็นการเกื้อกูลต่อกันอย่างนิมนวล แต่ว่าก็อบอุ่นอยู่ในที่ ดิฉันรู้สึกอย่างนั้นว่ามันไม่หิวหิว มันเบา ๆ แต่ในความเบาแน่นเองมีความรักอยู่ด้วยในตัวเอง

ที่อยากฝากไว้ข้อหนึ่งก็คือว่า ได้ยินคนพูดบ่อย ๆ ว่า แหม ฉันอยากจะทำกับเธอเรื่องปัญหานี้ นะ พูดใช้คำว่า "ปัญหา" ปัญหานี้ไม่ค่อยดี คือเราใช้ภาษาซึ่งทำให้เราคิดว่าชีวิตมีปัญหาชีวิตไม่มีปัญหาชีวิตคือสภาวะธรรมชาติที่เป็นอย่างที่มีมันเป็น เป็น "ตดตา" อย่างที่มีมันเป็น ต่อจากนี้เราจะพูดปัญหานี้เราจะทำอะไร ทุกคนก็เอาเรื่องนี้เป็นปัญหาหมด ปัญหาข้าราชการ ปัญหาจริยธรรม เป็นปัญหาหมด ความจริงมันก็คือสภาวะภาพ เรื่องราวที่เกิดขึ้นเป็นธรรมดา ก็ค่อย ๆ ทำไป เวลาที่เรารู้สึกเป็นปัญหา ตอนนั้นหัวใจไม่มีความรักด้วย จะรู้สึกเครียด

อย่างเช่นสังเกตใหม่ว่า บางคนจิตใจวุ่น ทุกเรื่องหรือหลาย ๆ เรื่องของเขาเป็นปัญหาหมด พอมึงงานมา ๓ ชิ้น ปัญหา ตาย อันมึงงานเยอะ มึงงานมา ๓ ชิ้น ก็ทำไป ทำไม่ทันก็ไม่ทัน ไมใช่พอรู้สึกจะทำไม่ทันก็ไม่ทำ ดิฉันเองอยู่ในลักษณะงานเยอะ แล้วก็เจอบางงาน ก็ไม่เสร็จ ถือไม่ได้ว่ามันมีปัญหา เป็นกรรมการ ๑๕ คณะ ก็ไม่เห็นเป็นปัญหา มึงงานอะไรก็ทำไป มึงงานสอน งานวิจัยอีกก็ทำไปเท่าที่จะทำได้ ไม่เห็นจะเป็นปัญหาอะไร บางคนทำอะไรอยู่หน่อยก็ปัญหา บางคนพอจะหุงข้าวปัญหา จะหยิบงานปัญหา จะล้างจานปัญหา จะซักเสื้อผ้าปัญหา จะไปรดเมล็ดวันนี้ไม่มีคนไปเป็นเพื่อนปัญหา อยากรไปดูหนังพอดีแฟนไม่มาปัญหา แล้วพอมมีปัญหาหัวใจจะเครียดใจจะไม่อยู่กับตัวเอง แล้วตอนนั้นจะไม่นึกถึงใคร เช่น ตอนนี้จะต้องไปซื้อของเป็นสถานการณ์อันหนึ่ง ไม่มีอะไรเป็นปัญหา ปัญหาคือเราไปหยิบมันมาเป็นปัญหา ต้องระวังอย่าเป็นมนุษย์เจ้าปัญหา ระยะนี้พอดีเจอคนที่เป็มนุษย์เจ้าปัญหาหลายคน แล้วก็เห็นเขาเป็นปัญหาในสิ่งที่ไม่ได้เป็น เช่นว่า ในครอบครัว เข้าขึ้นมาพอดีสามีลืมของบอกว่า เอ้า ช่วยไปหยิบผ้าเช็ดหน้าหน่อย ภรรยา ก็ว่า แหม เมื่อคืนคุณก็ไม่หยิบมา เป็นปัญหาไปหาสามีผ้าเช็ดหน้า ก็ไปหยิบให้เขามันก็หมดเรื่อง ไม่เห็นเป็นปัญหาอะไร บ่นไป ๓ วา ต่อมายังไม่ได้เติมน้ำมันรถ เอาอีกปัญหา เรื่องเติมน้ำมันรถ ขับมารดติดอีก ปัญหาอีก เป็นปัญหาทุกเรื่อง ไฟแดง ไฟอะไร เป็นปัญหาหมด นี่ก็ราดูโลกอย่างชนิดแต่เป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้น และไม่ เป็นปัญหา ใจเราคงจะเบาลง และในขณะที่ใจเราเบาลง จะไม่รู้สึกรังไรเป็นปัญหา ความเกือกลก็มากันเอง เพราะเราจะรู้สึกว่าทำอะไรสบาย ๆ ขึ้น และในความเบาสาบายนั้นเอง มีความอบอุ่นอยู่ด้วย ขอจบแค่นี้

รับเหมาและจำหน่าย เครื่องเจาะทุกชนิด	
 <p>REED</p> <p>บริษัท เรด จำกัด ๒๒ ซอยสุขุมวิท ๑๑ กรุงเทพฯ ๑๐๑</p>	 <p>REED</p> <p>บริษัท เรด จำกัด ๒๒ ซอยสุขุมวิท ๑๑ กรุงเทพฯ ๑๐๑</p>
 <p>TONE WATER WELL RIGS</p> <p>บริษัท โทเน่ จำกัด ๒๒ ซอยสุขุมวิท ๑๑ กรุงเทพฯ ๑๐๑</p>	 <p>HANNING DRILL BITS</p> <p>บริษัท ฮันนิง จำกัด ๒๒ ซอยสุขุมวิท ๑๑ กรุงเทพฯ ๑๐๑</p>
 <p>TONE DRILLING MACHINE</p> <p>บริษัท โทเน่ จำกัด ๒๒ ซอยสุขุมวิท ๑๑ กรุงเทพฯ ๑๐๑</p>	 <p>TONE DRILLING MACHINE</p> <p>บริษัท โทเน่ จำกัด ๒๒ ซอยสุขุมวิท ๑๑ กรุงเทพฯ ๑๐๑</p>
 <p>OYO</p> <p>บริษัท โอโย จำกัด ๒๒ ซอยสุขุมวิท ๑๑ กรุงเทพฯ ๑๐๑</p>	<p>ขอแนะนำเครื่องมือต่าง ๆ สำหรับขุดเจาะดิน ไม้ ดินเหนียว และ ปูนซีเมนต์ เครื่องมือต่าง ๆ สำหรับขุดเจาะดิน เครื่องมือต่าง ๆ สำหรับขุดเจาะดิน เครื่องมือต่าง ๆ สำหรับขุดเจาะดิน</p>
 <p>บริษัท โทเน่ จำกัด ๒๒ ซอยสุขุมวิท ๑๑ กรุงเทพฯ ๑๐๑</p>	 <p>บริษัท โทเน่ จำกัด ๒๒ ซอยสุขุมวิท ๑๑ กรุงเทพฯ ๑๐๑</p>
<p>ท.ก. ซี อนุต เอส เอนยีเนียริ่งซัพพลาย 24 ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร 10417 CABLE ADDRESS "CANOGEN" TELEX : 82524 CHSENI TH โทร. 279-0840-1, 279-0843-4, 278-2053-4 ผู้แทนจำหน่าย เครื่องจักรกลก่อสร้างทุกชนิด เครื่องกำเนิดไฟฟ้า เครื่องยนต์ดีเซล และเครื่องสูบลมทุกชนิด</p>	

วินัยข้าราชการ

เดือนนี้ ความร้อนและความทารุณของอากาศ ขนาด ๓๘-๔๑ องศาเซลเซียส ก็เริ่มน้อยถอยลง มา ชาวประมงก็เริ่มทำมาหากินกันอย่างเป็น สุขพอสมควรแก่สภาพ ไม่ต้องเหงื่อไหลไคลย้อยกัน เหมือนเดือนที่แล้ว บรรดาเพื่อนพ้องที่ทำงานอยู่ในรัฐ วิชากิจ ธนาคาร ห้างร้าน และบริษัทต่าง ๆ ก็จะมี วันหยุดพักผ่อนมากกว่าข้าราชการ เพิ่มขึ้นไปอีก ๒ วัน คือ วันที่ ๑ พฤษภาคม เป็นวันแรงงาน และ วันที่ ๗ พฤษภาคม เป็นวันหยุดชดเชยวันฉัตรมงคล ซึ่งตรงกับวันเสาร์ที่ ๕ พฤษภาคม นั่นเอง จึงขอ ให้พวกเพื่อนอย่าเผลอเผลอหลงแต่งตัวมาทำงานกัน ตามปกติก็แล้วกันนะครับ เอละเรามาคุยกันถึงช่วงสุด ท้ายของเรื่องวินัยของข้าราชการธุรการที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการยุติธรรมกันดีกว่า ต่อจากนั้นก็ไปจุจจา- วิลีขนา เกี่ยวกับกฎหมายล้างมลทินที่ “น.๗๖๐” ฝากมาเป็นงวดสุดท้ายแล้ว และ “น.๗๖๐” บอกว่า หากมีอะไรเพิ่มเติมอีกก็จะได้ฝากมาบอกกล่าวกันต่อ ไปภายหน้าครับ

อุทาหรณ์ ก่อนทำผิด

เอกศักดิ์ ตรีกรุณาสวัสดิ์

เบิกโดยไม่มีสิทธิ

ในปี ๒๕๑๔ เป็นต้นมา การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลของคู่สมรสนั้น คู่สมรสต้องเป็นคู่สมรสที่จดทะเบียนสมรสตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนการเบิกเงินช่วยเหลือบุตรและเงินช่วยเหลือเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร นั้น บุตรต้องเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมและบุตรซึ่งบิดามารดาได้ยกให้เป็นบุตรของผู้อื่นไปแล้ว ปรากฏว่านายดำ นำใบเสร็จรับเงินค่าคลอดบุตรและค่ายาของภรรยาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ๒ คน มาขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลจากทางราชการ และขอเบิกเงินช่วยเหลือบุตรของภรรยาที่ยังมิได้จดทะเบียนสมรส และยังมีได้จดทะเบียนรับรองบุตร จำนวน ๓ คน นอกจากนั้น ยังขอเบิกเงินช่วยเหลือค่าเล่าเรียนของบุตรที่ไม่มีหลักฐานว่าเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายและบุตรบุญธรรมรวม ๒ คน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔,๕๑๓.๗๙ บาท จากทางราชการ แล้วรับเงินไปแล้วโดยไม่มีสิทธิตลอดมา การกระทำของนายดำ เป็นความผิดตามมาตรา ๗๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ โทษที่ได้รับ คือ ให้ออกจากราชการ... เวลาจะมีเมียก็จดทะเบียนสมรสเสียให้ถูกต้อง แล้วก็จะไม่เกิดเรื่องเช่นนี้อีกนะครับ

คำฟ้องอุทธรณ์

ในคดีแพ่งเรื่องหนึ่ง ศาลชั้นต้นพิพากษาแล้ว ญาติของโจทก์ได้นำเงิน จำนวน ๘,๐๐๐ บาท มามอบให้แก่นายอ่ำ เจ้าหน้าที่ยของศาล เพื่อให้ทำคำฟ้องอุทธรณ์ให้โจทก์ นายอ่ำรับเงินจำนวนดังกล่าวไว้ แต่มิได้ทำคำฟ้องอุทธรณ์ให้โจทก์ตามที่รับปาก กลับนำเงินจำนวนนี้ไปมอบให้ทนายความดำเนินการให้ ต่อมาโจทก์ไม่ติดใจอุทธรณ์จึงมาขอเงินคืน นายอ่ำ

ส่งคำบังคับ

ศาลจังหวัดได้ส่งคำบังคับในคดีแพ่งเรื่องหนึ่งมายังศาลแพ่งเพื่อให้ส่งแก่จำเลย ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร ปรากฏว่าได้มีผู้สมคบกันนำเอาคำบังคับดังกล่าวไปส่งเสียเอง โดยมีได้ส่งมายังกรมบังคับคดีตามระเบียบของทางราชการ แล้วทำปลอมรายการเดินทางหมายและลายมือชื่อพนักงานเดินทางหมายแจ้งให้ศาลจังหวัดทราบว่าได้นำส่งจำเลยแล้วพร้อมกับได้มีผู้นำตัวแลกเงินไปรษณีย์ที่ศาลส่งมาเป็นคำพาหนะและคำป่วยการไปขึ้นเงินเอาไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว จากทงสอบสวนปรากฏว่า นายเงิน ซึ่งมีหน้าที่รับส่งหนังสือของศาลต่างจังหวัดที่ขอให้ศาลแพ่งส่งหมายให้แก่จำเลยที่มีภูมิลำเนาในเขตศาล โดยมีตัวแลกเงินคำพาหนะและคำป่วยการแนบมาพร้อมกับหมายด้วย มีพฤติการณ์ล่องไปในทางทุจริตเกี่ยวกับกรณีนี้ แม้การสอบสวนจะไม่ได้ความเป็นสัตย์ว่า นายเงิน กระทำผิดจริง แต่ก็มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวน หากจะให้รับราชการต่อไป อาจเกิดความเสียหายแก่ราชการได้ จึงต้องสั่งให้นายเงิน ออกจากราชการ ตามมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ ... เอ้อ...เมื่อมีกลิ่นไม่ค่อยจะดี ก็อย่าเอาไว้เลย ถูกต้องแล้วละนะ

จึงได้นำเงินมาคืนให้ กษกรกระทำของนายอ่ำ ที่มีส่วนรู้เห็นและรับมอบเงินจำนวนดังกล่าว เป็นความผิดตามมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ โทษที่ได้รับ คือลดชั้นเงินเดือน ๑ ชั้น...เรื่องนี้ ไม่น่าจะทำเช่นนี้เลย ทงที่ถูกควรจะแนะนำให้ไปติดต่อกับทนายความเองจะปลอดภัยกว่านะครับ

คำวางศาล

นางไทย แต่งงานกับนายแท้ มาประมาณ ๑๒ ปีเศษแล้ว ปรากฏว่าทั้งสองคนมีสาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถจะอยู่ร่วมกันต่อไปได้ จึงจูงมือกันไปจดทะเบียนหย่าที่อำเภอโดยยังมีได้ตกลงแบ่งสินสมรส ซึ่งเป็นเงินสดในธนาคารฝากในนามของนายแท้จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท นางไทยได้พยายามติดต่อขอแบ่งเงินสินสมรสจากนายแท้ แต่นายแท้ผัดผ่อนเรื่อยมา ที่สุดนายแท้บอกนางไทยว่า อยากได้ให้ไปฟ้องเอาเอง นางไทยแค้นใจมาก จึงไปปรึกษากับนายกรดเสมียนศาล (ซึ่งเคยอยู่ข้างบ้าน) ซึ่งมีหน้าที่ออกหมายต่าง ๆ เว้นหมายซึ่ง หมายถึงคุก หมายถึงปล่อย เกี่ยวกับการที่จะขอแบ่งสินสมรสจากสามี นายกรดได้แนะนำให้ฟ้องคดีโดยจะติดต่อทนายความให้ พร้อมกับนั้นก็ให้นางไทยเตรียมเงินวางศาลและค่าใช้จ่ายไว้ก่อน ๑๒,๐๐๐ บาท ส่วนค่าทนายความคิดร้อยละ ๑๐ ของเงินที่จะได้

นางไทย จึงไปกู้เงินจากเพื่อน จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท โดยเสียดอกเบี้ยร้อยละ ๑๐ ต่อเดือน แล้วนำเงินมาหานายกรดที่ศาล นายกรดจึงพาไปพบทนายความ และนางไทยได้มอบเงินจำนวน ๑๒,๐๐๐ บาท ให้ทนายความต่อหน้านายกรด พร้อมกับถามว่าเป็นค่าอะไรบ้าง ทนายความบอกว่าเป็นค่าใช้จ่ายของทนาย ๒,๐๐๐ บาท และนายกรดบอกว่า เป็นค่าวางศาล ๑๐,๐๐๐ บาท หลังจากนั้น นางไทย ก็ได้มาติดตามเรื่องกับนายกรดที่ศาล เกี่ยวกับการอายัดเงิน และส่งหมาย นายกรด ก็เรียกเงินอีก ๑,๐๐๐ บาท โดยบอกว่าจะนำไปเลี้ยงผู้พิพากษา แต่นางไทย ไม่ให้ ต่อมานางไทย สงสัยเรื่องเงินวางศาล จึงไปสอบถามจากทนายความ จึงทราบว่าเป็นเงินเพียง ๕,๐๐๐ บาท จึงติดตามไปสอบถามนายกรดที่ศาล อีกว่า เงินวางศาลเท่าไรแน่ นายกรดก็ยืนยันว่า ๑๐,๐๐๐ บาท นางไทยจึงขอดูหลักฐาน นายกรดก็ป้ายเปียง ที่สุดท้ายยอมนำจำนวนให้ดู นางไทยก็พบว่า มีแสตมป์ฤชากร ปิดอยู่เพียง ๕,๐๐๐ บาทเท่านั้น

จึงได้ขอเงินส่วนที่เกินไปคืน นายกรดบอกว่าเอาไปเที่ยวบาร์หมดแล้ว กินเข้าไปแล้วคายไม่ได้ นางไทยจึงได้ร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชา การกระทำของนายกรดที่ลวงนางไทยให้ต้องเสียเงินค่าธรรมเนียมในการฟ้องคดีสูงกว่าความเป็นจริงเป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท แล้วนายกรดได้ประโยชน์จากเงินส่วนที่เกินนี้ เป็นความผิดวินัยตามมาตรา ๖๔,๗๔,๗๕ และมาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ โทษที่ได้รับคือ ไล่ออกจากราชการ.....นี้ ก็เป็นวิธีการหากินกับกระบวนกรของศาลอีกแบบหนึ่งครับ

คำปรับ

(๑)

คดีอาญาเรื่องหนึ่ง ศาลได้พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย ๑ ปี ๓ เดือน ปรับ ๓,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอไว้อีกกำหนด ๒ ปี ปรากฏว่าจำเลยเตรียมเงินคำปรับมาเพียง ๒,๐๐๐ บาท ไม่พอที่จะชำระ จึงได้มอบเงินให้ญาติถือไป นายดินเสมียนศาลเห็นดังนั้นจึงบอกให้ญาติจำเลยฝากเงินดังกล่าวไว้กับตน และวันรุ่งขึ้นให้นำเงินอีก ๑,๐๐๐ บาท ที่ยังขาดอยู่มาเพื่อจะได้รวมชำระคำปรับให้ ญาติจำเลยเห็นว่าเป็นข้าราชการศาล จึงได้มอบเงินจำนวนดังกล่าวให้นายดินไป รุ่งขึ้นญาติจำเลยได้นำเงินจำนวน ๑,๐๐๐ บาท มาตามนัด แต่ปรากฏว่านายดินมิได้มาปฏิบัติราชการติดต่อกันหลายวัน โดยยื่นใบลาป่วย ญาติจำเลยจึงร้องเรียนกล่าวโทษ แต่นายดินก็ไม่สามารถนำเงินมาใช้คืนได้ การกระทำของนายดิน เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ โทษที่ได้รับคือ ไล่ออกจากราชการ เอ้อ คิดจะช่วยเหลือให้บริการแก่ประชาชนผู้มาติดต่อกับศาล แต่ก็ทำไม่ได้ไม่ตลอดเลยจอดไม่ต้องแฉกกันละนะ

คำเช่านา

ศาลจังหวัดแห่งหนึ่ง ศาลแพ่งได้ส่งสำเนาหมายบังคับคดีแพ่งเรื่องหนึ่งให้ศาลจังหวัดยึดทรัพย์แทน พร้อมกับขออายัดค่าเช่านาตามบัญชีทรัพย์ด้วย แต่ปรากฏว่าโจทก์ของดการยึดที่ดินไว้ คงขอให้อายัดเฉพาะค่าเช่านาเท่านั้น นายเหล็ก ซึ่งรับมอบหมายให้เป็นเจ้าพนักงานบังคับคดี ได้รับเงินค่าเช่านา จำนวน ๓,๖๐๐ บาท จากผู้เช่านา แล้วนำเอาใบเสร็จรับเงินที่ยังไม่ได้นำออกใช้มาออกให้แก่ผู้เช่านาโดยพลการ (ไม่ได้นำเสนอให้ผู้พิพากษาลงนามตามระเบียบ) และมีได้นำเงินดังกล่าวลงบัญชีเงินกลางและนำส่งฝากคลังตามระเบียบ กลับนำเอาเงินนั้นไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว เมื่อผู้บังคับบัญชาตรวจพบจึงได้นำเงินมาขอใช้คืนแล้ว การกระทำของนายเหล็กเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามมาตรา ๖๗ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โทษที่ได้รับคือ ปลดออกจากราชการ..... นี้ ก็เป็นวิธีการหาเงินอีกแบบหนึ่งของผู้ที่อยู่ข้างศาลแต่เมื่อศาลตรวจพบ ก็ตัดเนื้อร้ายนั้นทิ้งทันที ไม่เลี้ยงไว้ดอกนะ

ปลอมลายมือชื่อ

ณ ศาลจังหวัดแห่งหนึ่ง นายมา ซึ่งมีหน้าที่ดูแลกิจการด้านธุรการและการเงินของศาล ได้ปลอมลายมือชื่อของโจทก์ลงในคำแถลงขอรับเงิน จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาทเศษ และในใบรับเงินของคดีแพ่งเรื่องหนึ่ง และเมื่อนายมาได้เบิกจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวตามคำแถลงแล้ว ก็มีได้นำไปมอบให้โจทก์กลับนำเงินไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว การกระทำของนายมา เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๖๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โทษที่ได้รับคือ ไล่ออกจากราชการ นี้ก็เป็นวิธีการหาเงินใช้โดยไม่ต้องออกแรงอีกแบบหนึ่งนะครับ

คำปรับ

(๒)

ศาลจังหวัดแห่งหนึ่ง หลังจากศาลได้พิพากษาลงโทษปรับจำเลยในคดีอาญาแล้ว นายแหวน ซึ่งทำหน้าที่หน้าบัลลังก์ และรับเงินค่าปรับได้รับเงินค่าปรับจากจำเลย แล้วตรวจดูว่ามีสำนวนใดบ้างที่จำเลยไม่ถูกควบคุมตัว และเมื่อพบจึงได้นำสำนวนดังกล่าวมาแก้ไขเติมข้อความเกี่ยวกับวันต้องขังของจำเลยลงในบันทึกคำฟ้องคำรับสารภาพ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงฯ มาตรา ๒๐ (แบบพิมพ์ ข.๔) ซึ่งมีข้อความตอนท้ายว่า “จำเลยไม่ถูกควบคุมตัวตั้งแต่วันถูกจับจนถึงวัน” โดยเติมคำว่า “ฟ้อง” ลงในช่องว่าง และหลังจากศาลพิพากษาแล้ว จึงได้เพิ่มเติมจำนวนวันตามที่ต้องการลงในช่องว่าง พร้อมกับขีดฆ่าคำว่า “ไม่” ออกทั้งที่ความจริงจำเลยมิได้ถูกควบคุมตัวไว้แต่อย่างใด แล้วได้หักเงินตามจำนวนวันขังจากเงินค่าปรับที่จำเลยต้องชำระให้แก่ศาลไว้เป็นประโยชน์ส่วนตัว โดยคิด ๒๐ บาทต่อวัน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๙๘๐ บาท จากนั้น นายแหวน จึงนำเงินค่าปรับที่เหลือพร้อมสำนวนแต่ละเรื่องมอบแก่เจ้าหน้าที่การเงินต่อไป เมื่อผู้บังคับบัญชา

ตรวจพบ นายแหวน ก็รับสารภาพพร้อมกับการนำเงินมาขอใช้ครบถ้วนแล้ว การกระทำของนายแหวน เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๖๗ วรรคสาม และมาตรา ๘๑ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โทษที่ได้รับคือ ปลดออกจากราชการ เอ๊ย อยู่กับศาลแล้วยังหาเงินกับสำนวนความของศาลอีกนะ

รายงานเท็จ

ณ ศาลจังหวัดแห่งหนึ่ง นายวอน ได้รับมอบหมายให้นำหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องไปส่งให้จำเลยที่ ๑ ตามภูมิลำเนาตามฟ้องในคดีแพ่งเรื่องหนึ่ง แล้วนายวอน ได้มารายงานต่อศาลว่า ได้นำหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องไปส่งแล้ว แต่ไม่พบจำเลยที่ ๑ ไม่มีผู้ได้รับหมายไว้แทน จึงส่งหมายให้แก่จำเลยที่ ๑ ไม่ได้ ศาลได้สั่งให้นายแวนไปส่งหมายอีกครั้ง หากไม่พบและไม่มีผู้ได้รับหมายแทน ก็ให้ปิดหมาย ปรากฏว่านายแวนรายงานต่อศาลว่า จำเลยที่ ๑ ไม่มีบ้านเรือนตามภูมิลำเนาฟ้องของโจทก์ เพราะได้รื้อถอนบ้านเรือนไปอยู่ที่อำเภออื่นหลายปีแล้ว จึงไม่สามารถปิดหมายได้ การกระทำของนายวอนเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ โทษที่ได้รับคือให้ออกราชการ ความขี้เกียจบางครั้งก็มีผลลัพท์รุนแรงได้มากอย่างเช่นกรณีนี้ละครับ

คำอ้างศาล

นายอ้วน ถูกฟ้องเป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น ในระหว่างดำเนินคดี ภรรยาและบิดาของนายอ้วน ได้มาติดต่อกับนายอ้วน เสมียนศาลเกี่ยวกับเรื่องขอประกันตัวนายอ้วน นายอ้วน ได้บอกทั้งสองคนว่า นายสม (ภารโรง) เป็นผู้ใกล้ชิดผู้พิพากษาจะช่วยเหลือมิให้นายอ้วนต้องติดคุก และนายสมได้เรียกร้องเอาเงินเป็นค่าช่วยเหลือจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ภรรยาและบิดาของนายอ้วน ได้นำเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ไปมอบให้นายสมที่โรงรถหลังศาล โดยมีนายอ้วนรู้เห็นและรับรองว่า ถ้าช่วยไม่ได้เงินจะไม่สูญ ต่อมาศาลพิพากษาจำคุกนายอ้วน ๑๓ ปี ๔ เดือน ภรรยาของนายอ้วน จึงมาขอเงินคืน นายอ้วน รับรองจะชดใช้เงินให้ แต่ก็ไม่ให้แต่อย่างใด ระหว่างนั้นผู้พิพากษาคดีนี้สืบทราบ

คำประกาศศาล

ศาลจังหวัดแห่งหนึ่ง นางดวง เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ได้รับเงินค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นค่ายึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยในคดีแพ่งเรื่องหนึ่งไว้จากโจทก์เป็นเงิน ๕,๒๔๖.๕๐ บาท แล้วไม่บันทึกการรับเงินในบัญชีเงินสด ไม่ทำรายงานเสนอผู้พิพากษาในกรณีไม่ได้นำเงินไปซื้อฤทธากรในวันที่รับเงินไว้ตามระเบียบ อีกทั้งละเว้นการทำหลักฐานต่าง ๆ ในสำนวนคดี นอกจากนั้น นางดวง ยังได้เบิกและรับเงินค่าโฆษณาประกาศศาลทางหนังสือพิมพ์จากคลังจังหวัด จำนวน ๙,๗๐๐ บาท เพื่อนำไปจ่ายให้กับผู้ขอรับเงิน แต่ปรากฏว่าไม่มีใบสำคัญคู่จ่าย หรือให้ผู้รับเงินลงลายมือชื่อแสดงการรับเงินไว้ให้ปรากฏเป็นหลักฐานเพื่อตรวจสอบภายหลังการกระทำของนางดวง เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๖๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ โทษที่ได้รับ คือปลดออกจากราชการ...นี้ก็ถูกต้องตรงตามมติคณะรัฐมนตรีแล้วละครับ

ว่า นายอ้วนกับนายสม ได้ร่วมกันเรียกรับเงิน และอ้างว่าจะนำเงินดังกล่าวไปให้ผู้พิพากษา เพื่อเป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจให้พิพากษายกฟ้องปล่อยตัวนายอ้วนไป และได้มีการดำเนินคดีอาญากับนายอ้วนกับนายสม คดีถึงที่สุดศาลพิพากษายกฟ้อง เพราะว่าการกระทำของบุคคลทั้งสองไม่เข้าองค์ประกอบความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๓ แต่ในทางวินัย การกระทำของนายอ้วน ที่ได้ร่วมรู้เห็นเป็นใจกับนายสม เรียกรับเงินจากญาติของจำเลยมาโดยตลอดถือได้ว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ โทษที่ได้รับคือ ปลดออกจากราชการ เย้อ.....อูยใกล้ศาลแท้ ๆ กลับนำศาลมาหาถิ่นเสียอีก

เรียกสินบน (๒)

นายเช่อม กับนายจ๋า ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัวในข้อหาว่า มีอาวุธปืนไว้ในความครอบครอง โดยไม่ได้รับอนุญาต พนักงานอัยการได้ฟ้องจำเลยทั้งสองต่อศาลตามข้อหาดังกล่าว นายชุม เสมียนศาลได้มาติดต่อกับจำเลยทั้งสองว่า จะช่วยเหลือให้ไม่ต้องติดคุก ไม่ต้องทำประกัน โดยขอค่าตอบแทนจำนวน ๖,๐๐๐ บาท จำเลยทั้งสองตกลงและได้ติดต่อให้ญาตินำเงินมาจ่ายให้กับนายชุม เสร็จเรียบร้อย

แล้ว แต่ปรากฏว่าคดีดังกล่าวศาลได้พิพากษาจำคุกจำเลยทั้งสองคน ญาติจำเลยจึงรู้ว่านายชุม หลอกเอาเงิน และได้ขอเงินคืนแต่นายชุมก็มีได้คืนให้แต่ประการใด การกระทำของนายชุมดังกล่าวเป็นความผิดวินัยตามมาตรา ๖๗ วรรคสาม มาตรา ๗๔ และ มาตรา ๘๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ โทษที่ได้รับคือ ไล่ออกจากราชการ ... เออ ... นี่ เล่นรับจ้างจ้างประตุทุกทีเดียวเลยเนอะ

ปูจลา - วิสัยนา ทางวินัย

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

๔. **ปูจลา** ที่มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ บัญญัติว่า “ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๒๕ และได้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ก่อน หรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รวมทั้งบรรดาผู้กระทำผิดวินัยที่ได้รับนิรโทษกรรมก่อนหรือในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๒๕ แล้ว ไม่ว่าจะได้มีการสอบสวนทางวินัยแล้วหรือไม่ก็ตาม โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย หรือมิได้กระทำผิดทางวินัยแล้วแต่กรณี” นั้น คำว่า “ไม่ว่าจะได้รับการสอบสวนทางวินัยแล้วหรือไม่ก็ตาม” นั้น จะมีความหมายเพื่อใช้ประกอบข้อความเฉพาะกรณีผู้กระทำผิดวินัยที่ได้รับนิรโทษกรรมก่อนหรือในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๒๕ แล้วเท่านั้น หรือรวมถึงกรณีผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๒๕ หรือจะขยายไปถึงผู้ที่ได้กระทำผิดวินัยในกรณีทั่วไปที่ยังมิได้มีการสอบสวนทางวินัยด้วย

กาได้พิจารณาวินิจฉัยไว้ว่า ความในมาตรา ๕ ดังกล่าวนั้น มุ่งหมายที่จะใช้ประกอบเฉพาะกรณีที่บัญญัติถึงบรรดาผู้กระทำผิดวินัยที่ได้รับนิรโทษกรรมก่อนหรือในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๒๕ แล้วเท่านั้น เพราะผู้กระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ หมายถึง ผู้กระทำผิดวินัยที่ยังไม่ได้รับการลงโทษทางวินัย ซึ่งแตกต่างกับความหมายของคำว่า “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” ซึ่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ได้ให้คำนิยามไว้อย่างชัดแจ้งแล้วว่าหมายถึงผู้ใดบ้าง ดังนั้น ถ้าไม่บัญญัติความที่ว่า “ไม่ว่าจะได้รับการสอบสวนทางวินัยแล้วหรือไม่ก็ตาม” ไว้ อาจเป็นปัญหาว่าจะต้องจัดให้มีการสอบสวนทางวินัยก่อนได้รับการล้างมลทินหรือไม่ ถ้าผลการสอบสวนปรากฏว่า กระทำผิดวินัยจริง จึงจะได้รับการล้างมลทิน ดังนั้นเพื่อขจัดปัญหาดังกล่าว พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ จึงได้บัญญัติความดังกล่าวไว้ด้วย ส่วนกรณีผู้ที่ได้กระทำวินัยโดยทั่วไป หากมิได้รับนิรโทษกรรมก็ย่อมจะมิได้รับการล้างมลทินตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ (ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เดือนสิงหาคม ๒๕๒๖)

๙. **ปูจลา** ในกรณีที่ นายกรัฐมนตรีใช้อำนาจตามมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๙ ไล่ข้าราชการออกจากราชการ โดยไม่ได้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยในการกระทำที่ถูกลงโทษนั้น จะถือว่าข้าราชการผู้ถูกลงโทษดังกล่าวอยู่ในความหมายของคำนิยาม คำว่า "ผู้ต้องโทษ" ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ และจะได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ด้วยหรือไม่

วิศิษณา ปัญหากรณีนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้พิจารณาวินิจฉัยไว้ว่า เมื่อกรณีเป็นเรื่องที่นายกรัฐมนตรีใช้อำนาจตามมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๙ ออกคำสั่งไล่ข้าราชการออกจากราชการ กรณีจึงเป็นการสั่งลงโทษในลักษณะที่เป็นโทษทางวินัย จึงไม่อยู่ในความหมายของคำนิยามคำว่า "ผู้ต้องโทษ" ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ

ซึ่งหมายความถึงผู้ที่ได้กระทำผิดและถูกลงโทษในลักษณะที่เป็นโทษทางอาญาเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม การที่นายกรัฐมนตรีอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๙ มีคำสั่งลงโทษไล่ออก ถือได้ว่าเป็นการสั่งลงโทษข้าราชการ เพราะกระทำผิดวินัยตามที่กฎหมายได้บัญญัติให้อำนาจไว้ จึงอยู่ในความหมายของคำนิยามคำว่า "ผู้ถูกลงโทษทางวินัย" ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ดังนั้นข้าราชการที่ได้ถูกลงโทษในลักษณะเช่นนี้ หากอยู่ในหลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ แล้วย่อมจะได้รับการล้างมลทินตามนัยแห่งบทบัญญัติดังกล่าวด้วย โดยไม่ต้องคำนึงว่า จะได้มีการสอบสวนทางวินัยหรือไม่ เพราะการใช้อำนาจตามมาตรา ๒๑ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๙ นั้น รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้ถือว่าคำสั่งของนายกรัฐมนตรีเป็นคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย (ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เดือนสิงหาคม

๒๕๒๖)

กฎหมาย **แก้** ระเบียบใหม่

พร้อมคำอธิบาย

ที่ นร ๐๖๑๐/ว ๑

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗

เรื่อง การกำหนดเงินเดือนของผู้ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษา

เรียน (เวียน กระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อประกาศนียบัตรและตารางแสดงขั้นตอนการปรับเงินเดือน

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการแจ้งว่า กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยได้เพิ่มแผนการเรียนวิชาชีพนากขึ้นตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน เพื่อให้แก่นักเรียนหันมาสนใจเรียนวิชาชีพนากขึ้น และเพื่อแก้ปัญหานักเรียนที่ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งไม่อาจศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาให้มีโอกาสนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประกอบอาชีพได้ จึงขอให้ ก.พ. พิจารณากำหนดเงินเดือนของผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนี้ตามความเข้มข้นของวิชาชีพ

ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรสนับสนุนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ก.พ. จึงอาศัยความในข้อ ๔ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ซึ่งออกตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ กำหนดเงินเดือนสำหรับรายที่ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (วิชาอาชีพ ๑) ให้บรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งที่ ก.พ. รับรองว่าวุฒิดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในอัตราเงินเดือนไม่สูงกว่าระดับ ๑ ชั้น ๑,๖๒๐ บาท

๒. ผู้ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (วิชาอาชีพ ๒) ให้บรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งที่ ก.พ. รับรองว่าวุฒิดังกล่าวเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในอัตราเงินเดือนไม่สูงกว่าระดับ ๑ ชั้น ๑,๙๕๐ บาท

อนึ่ง เพื่อให้ผู้ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๖ เดิม หรือ ม.ศ.๓ หรือ ม.๓ ปัจจุบัน) หรือประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนวิชาสามัญ (ม.๔ เดิม หรือ ม.ศ.๕ หรือ ม.๖ ปัจจุบัน) ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (โปรดดูตารางแนบท้าย) ได้รับเงินเดือนในอัตราที่สัมพันธ์กับผู้ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายดังกล่าวตามวรรคต้น ก.พ. จึงมีมติให้ปรับปรุงการกำหนดเงินเดือนของผู้ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น หรือประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนวิชาสามัญเสียใหม่ กล่าวคือ ให้บรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้นหรือประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียน

วิชาสามัญ เข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งที่ ก.พ. รับรองว่าวุฒิดังกล่าวเป็นคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งในอัตราเงินเดือนไม่สูงกว่าระดับ ๑ ชั้น ๑,๔๗๐ บาท

อย่างไรก็ดี การจะให้ผู้ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น หรือประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนวิชาสามัญได้รับเงินเดือนในอัตราตามที่ ก.พ. กำหนดใหม่นี้ในทันที กรณีก็จะให้ผู้ได้รับ ประกาศนียบัตรดังกล่าวซึ่งจะได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้รับเงินเดือนสูงกว่าผู้ที่มี วุฒิอย่างเดียวกันซึ่งได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญแล้ว ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดความ ลักลั่นดังกล่าว ก.พ. จึงกำหนดเงินเดือนของผู้ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น หรือประกาศนียบัตร มัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนวิชาสามัญให้สูงขึ้นในแต่ละปีไว้ดังต่อไปนี้

(ก) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ ให้บรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ในอัตรา เงินเดือนไม่สูงกว่าระดับ ๑ ชั้น ๑,๓๒๕ บาท

(ข) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้บรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ในอัตราเงิน เดือนไม่สูงกว่าระดับ ๑ ชั้น ๑,๓๙๕ บาท

(ค) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นไป ให้บรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ในอัตราเงินเดือนไม่สูงกว่าระดับ ๑ ชั้น ๑,๔๗๐ บาท

สำหรับผู้ที่ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอยู่ก่อนแล้วนั้น หากข้าราชการ พลเรือนสามัญผู้ใดได้รับเงินเดือนต่ำกว่าระดับ ๑ ชั้น ๑,๕๔๕ บาท อยู่ก่อนวันที่ ๑ ตุลาคมของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๕ หรือ พ.ศ. ๒๕๓๐ ก็ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ สั่งปรับให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงขึ้น ๑ ชั้น ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๔ พ.ศ. ๒๕๒๕ หรือ พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้ปรับก่อนการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปีตาม ปกติ (โปรดดูตารางแนบท้าย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่างๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ไสรัจ สุจริตกุล

(นายไสรัจ สุจริตกุล)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการ

โทร. ๒๘๒๗๓๕๑

**รายชื่อประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น
และประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาวิชาสามัญ ซึ่งอ้างอิงในหนังสือเวียน**

ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น		
ม.๖ เดิม	คือ	ประกาศนียบัตรประโยคมัธยมวิสามัญศึกษาตอนปลาย
ม.ศ.๓	คือ	ประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ
ม.๓ ปัจจุบัน	คือ	ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น
ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ศึกษาวิชาสามัญ		
ม.๘ เดิม	คือ	ประกาศนียบัตรประโยคเตรียมอุดมศึกษา
ม.ศ.๕	คือ	ประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ
ม.๖ ใหม่	คือ	ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

**ตารางแสดงขั้นตอนการปรับเงินเดือนของผู้ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้น
และประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาวิชาสามัญ**

ปีงบประมาณ	เงินเดือนสำหรับ ผู้ได้รับบรรจุใหม่	ข้าราชการพลเรือนสามัญที่มีสิทธิได้ปรับเงินเดือน สูงขึ้น ๑ ขั้นก่อนเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี
พ.ศ. ๒๕๒๘	๑,๓๒๕ บาท	ผู้ที่ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้น ๑,๕๔๕ บาท
พ.ศ. ๒๕๒๙	๑,๓๙๕ บาท	ผู้ที่ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้น ๑,๕๔๕ บาท
พ.ศ. ๒๕๓๐	๑,๔๗๐ บาท	ผู้ที่ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้น ๑,๕๔๕ บาท

คำอธิบาย

หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๐/ว ๑ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ เรื่องการกำหนดเงินเดือนของผู้ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษา

เหตุใดจึงต้องกำหนดเงินเดือนของผู้ได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษา

ระบบการศึกษาเดิมนั้น การเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะแยกเป็นสายสามัญ (ม.ศ.๕) และสายวิชาชีพ (ม.ศ.๕ และ ปวช.) การกำหนดเงินเดือนสำหรับสองกลุ่มนี้จึงแตกต่างกัน แต่ตามระบบการศึกษาใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการนั้น เมื่อจบมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๓) ก็จะแยกออกไปเลยว่าจะเรียนต่อในมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๖) หรือสายวิชาชีพ (ปวช.) สำหรับผู้ที่เรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ม.๖ นี้ ก็จะมีการเพิ่มแผนการเรียนวิชาชีพมากขึ้น เพื่อแก้ปัญหาการที่นักเรียนไม่อาจศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาให้มีโอกาสนำความรู้ที่ได้เรียนไปประกอบอาชีพได้ ซึ่งถือเป็นแนวทางการศึกษาใหม่ที่จะลดความสูญเปล่าทางการศึกษาของชาติ ก.พ. พิจารณาแล้วก็เห็นสมควรสนับสนุนวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยกำหนดอัตราเงินเดือนหลักสูตรนี้ตามความเข้มข้นของวิชาชีพ พร้อมกันนี้เพื่อให้ผู้จบมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๖ เดิม, ม.ศ.๓, ม.๓ ปัจจุบัน) และมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนวิชาสามัญ (ม.๔ เดิม, ม.ศ.๕ และ ม.๖ ปัจจุบัน) ได้รับเงินเดือนในอัตราที่สัมพันธ์กันด้วย ก.พ.จึงมีมติให้ปรับปรุงการกำหนดเงินเดือนของกลุ่มนี้ให้มีความสัมพันธ์กันด้วย

ก.พ. กำหนดเงินเดือนตามหนังสือเวียนนี้ไว้ได้อย่างไรบ้าง

การกำหนดเงินเดือนมีอยู่ ๒ ส่วน คือ

- ปรับปรุงเงินเดือนสำหรับผู้จบ ม.๓ และ ม.๖ (ที่เรียนวิชาสามัญ) ให้สูงขึ้นจากเดิมบรรจุเข้ารับราชการได้ในอัตราเงินเดือนไม่สูงกว่าระดับ ๑ ชั้น ๑,๒๕๕ บาท เป็นชั้น ๑,๔๗๐ บาท
- กำหนดเงินเดือนผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลายในระดับต่างๆ ตามความเข้มข้นของวิชาชีพที่เรียนมาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ วิชาอาชีพ ๑ บรรจุได้ไม่สูงกว่าระดับ ๑ ชั้น ๑,๖๒๐ บาท และวิชาอาชีพ ๒ บรรจุได้ไม่สูงกว่าระดับ ๑ ชั้น ๑,๔๕๐ บาท ซึ่งเป็นระดับเดียวกับที่บรรจุผู้มีวุฒิ ปวช.

การปรับปรุงเงินเดือนของผู้จบ ม.๓ และ ม.๖ ที่เรียนวิชาสามัญจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างผู้ที่เป็นข้าราชการอยู่แล้ว และบรรจุใหม่ หรือไม่

ก.พ. เองก็ตระหนักถึงจุดนี้อยู่แล้ว จึงได้กำหนดวิธีการที่ค่อยเป็นค่อยไปที่จะรักษาช่องทางของผู้ที่เป็นข้าราชการอยู่แล้ว และผู้บรรจุใหม่ไว้อย่างเป็นธรรม โดยใช้ระบบผ่อนส่งเพิ่มขึ้นปีละขั้นสำหรับผู้ที่จะบรรจุใหม่ในแต่ละปีงบประมาณ ส่วนผู้ที่เป็นข้าราชการอยู่แล้ว ถ้าหากได้รับเงินเดือนต่ำกว่า ๑,๕๔๕ บาท ก็จะไปปรับให้ก่อน ๑ ขั้น ก่อนการเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี ซึ่งทั้งหมดนี้ก็จะเข้าระบบที่สมบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๓๐ ดังรายละเอียด ดังนี้

ปีงบประมาณ	อัตราเงินเดือนบรรจุใหม่	การปรับเงินเดือนของผู้ที่เป็นข้าราชการอยู่ก่อนแล้ว				
		เงินเดือน	เงินเดือน	เงินเดือน	เงินเดือน	เงินเดือน
๒๕๒๗	๑,๒๕๕	๑,๒๕๕	๑,๓๒๕	๑,๓๙๕	๑,๔๗๐	๑,๕๔๕
๒๕๒๘	๑,๓๒๕	๑,๒๕๕+๑+(๑) = ๑,๓๙๕	๑,๓๒๕+๑+(๑) = ๑,๔๗๐	๑,๓๙๕+๑+(๑) = ๑,๕๔๕	๑,๔๗๐+๑+(๑) = ๑,๖๒๐	
๒๕๒๙	๑,๓๙๕	๑,๓๙๕+๑+(๑) = ๑,๕๔๕	๑,๔๗๐+๑+(๑) = ๑,๖๒๐	๑,๕๔๕+๑ = ๑,๖๒๐		
๒๕๓๐	๑,๔๗๐	๑,๕๔๕+๑ = ๑,๖๒๐	๑,๖๒๐+๑ = ๑,๖๙๕			

หมายเหตุ ตัวอย่างข้างต้น เป็นการปรับเงินเดือนโดยสมมุติฐานว่าทุกคนได้เลื่อนขั้นประจำปี ๑ ขั้น และ :

- ๑* หมายถึง การปรับให้ได้เพิ่ม ๑ ขั้น
- (๑) หมายถึง การเลื่อนขั้นประจำปี ๑ ขั้น

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

เกียรติ หน้าที่ สามัคคี ซื่อสัตย์ เป็นคุณสมบัติข้าราชการ

ที่ นร ๐๖๑๑/ว ๒

สำนักงาน ก.พ.
ถนนพิษณุโลก กท ๑๐๓๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗

เรื่อง การขอให้ ก.พ.พิจารณาอนุมัติให้ขยายเวลาการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ประจำกระทรวง
ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด

เรียน (เวียน กระทรวง ทบวง กรม และจังหวัด)

ตามที่ข้อ ๑ ของกฎ ก.พ.ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) กำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ พิจารณาสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด ได้ในกรณีดังต่อไปนี้ คือ

(๑) กรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญา อันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และหากให้ผู้ผู้นั้นคงอยู่ในตำแหน่งต่อไป จะเป็นอุปสรรคต่อการสืบสวนสอบสวนหรือเสียหายแก่ราชการ

(๒) กรณีไปศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศ หรือฝึกอบรม หรือดูงานในต่างประเทศ

(๓) กรณีอื่นที่มีความจำเป็นพิเศษเพื่อประโยชน์แก่ราชการ

และข้อ ๒ ของกฎ ก.พ.ฉบับเดียวกันนี้กำหนดเกี่ยวกับการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด ตามข้อ ๑ ว่าให้สั่งได้เป็นการชั่วคราวและตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ การสั่งโดยอาศัยกรณีตามข้อ ๑ (๑) และ (๓) ให้สั่งได้ไม่เกิน ๖ เดือน ถ้าจะสั่งเกินกำหนดเวลาดังกล่าว ให้เสนอ ก.พ. เพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป นั้น

ปรากฏว่า ส่วนราชการหลายแห่งได้สั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด โดยอาศัยกรณีตามข้อ ๑ (๑) และ (๓) จนครบ ๖ เดือนแล้ว หรือล่วงเลยกำหนดเวลาที่ ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติให้ขยายเวลาสั่งไปแล้ว จึงได้ขอให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติให้ขยายเวลาการสั่งออกไปอีก เนื่องจากส่วนราชการดังกล่าวเห็นว่ายังมีความจำเป็นที่จะให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด ต่อไป

ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วเห็นว่า การที่ส่วนราชการขอให้ ก.พ.พิจารณาอนุมัติให้ขยายเวลาการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด ต่อไปภายหลังกำหนดเวลา ๖ เดือน หรือกำหนดเวลาที่ ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติให้ขยายเวลาการสั่งไปแล้วนั้น เป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้อง ก.พ.จึงลงมติให้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า ถ้าส่วนราชการใดเห็นว่ามีมีความจำเป็นที่จะต้องสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด โดยอาศัยกรณีตามข้อ ๑ (๑) และ (๓) ของ กฎ ก.พ.ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) เกินกว่า ๖ เดือน หรือเกินกว่ากำหนดเวลาที่ ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติให้ขยายเวลาการสั่งไปแล้ว ก็ให้ส่วนราชการนั้นส่งเรื่องไปให้ ก.พ. เพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนที่จะครบ ๖ เดือน หรือก่อนที่จะครบกำหนดเวลาที่ ก.พ. ได้พิจารณาอนุมัติให้ขยายเวลาการสั่ง

ไปแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่าง ๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

ไกรจ สุนทรกุล

(นายไกรจ สุนทรกุล)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวินัย

โทร. ๒๘๑๙๔๕๑

คำอธิบาย

หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๑/ว ๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗

หนังสือเวียนฉบับนี้มีวัตถุประสงค์อย่างไร

หนังสือเวียนฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะแก้ปัญหาในทางปฏิบัติกรณีที่ส่วนราชการมักขอให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติให้ขยายเวลาการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด เมื่อล่วงเวลาครบ ๖ เดือน หรือเลยกำหนดเวลาที่ ก.พ. อนุมัติให้ขยายเวลาไปแล้ว จึงได้วางแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมจากกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ขึ้นมาให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

แนวทางปฏิบัติตามหนังสือเวียนกำหนดไว้อย่างไร

กำหนดว่า ถ้าส่วนราชการใดเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประจำกระทรวง ประจำทบวง ประจำกรม ประจำกอง หรือประจำจังหวัด ตามกรณีข้อ ๑ (๑) และ (๓) ของ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) (โปรดดูรายละเอียดในหนังสือเวียน) เกินกว่า ๖ เดือน หรือเกินกว่ากำหนดเวลาที่ ก.พ. ได้อนุมัติขยายเวลาต่อไปอีก ก็ให้ส่วนราชการส่งเรื่องไปให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติก่อนที่จะครบ ๖ เดือน หรือก่อนที่จะครบกำหนดเวลาที่ ก.พ. ได้อนุมัติให้ขยายเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

แนะนำการสอบเลื่อนตำแหน่ง :

ตัวอย่างข้อสอบ และแนวการตอบ

อาจารย์ต๋อ

ฉบับที่แล้วผมได้นำตัวอย่างข้อสอบระดับ ๒ ของกรมต่าง ๆ ๒ กรม เช่น สำนักงาน ก.พ. เป็นต้น มาลงให้ดู และชี้ถึงแนวการตอบเป็นข้อ ๆ ไปแล้ว โดยในตอนท้ายได้บอกว่าจะนำข้อสอบระดับอื่นมาแนะนำกันต่อไป พอดีมีผู้ขอให้มาเอาข้อสอบระดับ ๒ มาแนะนำต่อ เพราะจะได้อยู่ในชุดระดับ ๒ ด้วยกัน แล้วก็พอดีกำลังจะสอบระดับ ๒

ฉบับนี้จึงขอนำตัวอย่างข้อสอบเลื่อนตำแหน่งระดับ ๒ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มาลงพร้อมทั้งแนวตอบข้อสอบแต่ละข้อ

ข้อสอบเลื่อนตำแหน่งทั้งหมดมี ๔ ข้อ แต่ละข้อได้รับแนวตอบจากเจ้าหน้าที่ของกรมไว้ดังนี้ครับ

ข้อ ๑ หากท่านดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๒ จะมีหลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตามงานต่าง ๆ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์อย่างไรเพื่อให้ทราบว่าการปฏิบัติงานนั้นสำเร็จไปแล้วเพียงใด ให้กล่าวโดยละเอียด

แนวตอบ

ในการติดตามงานต่าง ๆ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เพื่อให้ได้ผลดีนั้น ก่อนอื่นเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนจะต้องทราบเกี่ยวกับแผนงาน/งาน/โครงการของกรม อำนาจหน้าที่ ตลอดจนการแบ่งส่วนราชการ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลในการติดตามงานต่อไป

ปัจจุบันแผนงานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์คือแผนงานสถาบันเกษตรกร ซึ่งประกอบด้วยงาน/โครงการต่อไปนี้ งานบริหารทั่วไป งานสอบบัญชีสหกรณ์ งานสอบบัญชีกลุ่มเกษตรกร และโครงการปรับปรุงการบริหารการเงินและการบัญชีของสถาบันเกษตรกร สำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามแผนได้แก่ สำนักงานเลขาธิการกรม และกองวิชาการและแผนงาน รับผิดชอบงานบริหารทั่วไป กองตรวจบัญชีที่ ๑-๓ รับผิดชอบงานสอบบัญชีสหกรณ์ กองตรวจบัญชีที่ ๔ รับผิดชอบงานสอบบัญชีกลุ่มเกษตรกร และสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด ๕๐ สำนักงาน รับผิดชอบงานโครงการปรับปรุงการบริหารการเงินและการบัญชีของสถาบันเกษตรกร

วิธีการติดตามงานต่าง ๆ ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงต้องแยกติดตามในแต่ละงาน/โครงการ ดังต่อไปนี้

๑. งานบริหารทั่วไป งานหลักของงานบริหารทั่วไปที่ได้กำหนดไว้เป็นหน่วยพอจะติดตามได้ คือ งานฝึกอบรม กำหนดไว้เป็นรุ่น/ปี งานจัดหาครุภัณฑ์กำหนดไว้เป็นรายการ/ปี วิธีการติดตามสามารถตรวจสอบได้จากแผนปฏิบัติงาน ซึ่งระบุปริมาณงานที่จะทำไว้เป็นงวด ๆ ตามปีงบประมาณ รวม ๓ งวด เพื่อเทียบเป็นผลงานที่ปฏิบัติได้จริงในระยะเวลาเดียวกัน ก็จะทราบได้ว่างานสำเร็จไปแล้วเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้างและควรแก้ไขปรับปรุงอย่างไร โดยรายงานให้ผู้บริหารทราบ

๒. งานสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ได้แก่ งานตรวจสอบเพื่อรับรองงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ซึ่งในทางปฏิบัติ กรมจะมีแผนการปฏิบัติงานดังกล่าว โดยกำหนดจำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่จะต้องตรวจสอบให้แล้วเสร็จเป็นงวดตามปีงบประมาณรวม ๓ งวด แล้วมอบหมายให้สายปฏิบัติงานตรวจสอบไปดำเนินการ โดยสายปฏิบัติงานตรวจสอบจะต้องรายงานผลการปฏิบัติงานให้กรมทราบทุก ๑๕ วัน ดังนั้นวิธีติดตามผลงานสามารถทำได้โดยตรวจสอบจากรายงานผลการปฏิบัติงานของสายสอบบัญชีในงวดนั้น ๆ เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ก็จะทราบได้ว่างานสำเร็จไปแล้วเพียงใด ยังคงค้างอยู่อีกจำนวนเท่าใดเป็นต้น นอกจากการติดตามโดยใช้รายงานแล้ว เจ้าหน้าที่วิเคราะห์อาจออกไปติดตามงานขณะที่สายสอบบัญชีกำลังปฏิบัติงานอยู่ในสนามเป็นครั้งคราวก็ได้ เพื่อทราบผลการปฏิบัติงานอันแท้จริง รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพต่อไป

๓. งานโครงการปรับปรุงการบริหารการเงินและการบัญชีของสถาบันเกษตรกรเป็นงานตรวจและแนะนำด้านการเงินการบัญชีแก่สหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกร โดยมีสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้นสำนักงานทุกแห่งจะส่งแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณมายังกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยกำหนดรายละเอียดของงานที่จะปฏิบัติออกเป็น ๓ งวด ส่วนการปฏิบัติงานนั้นเป็นหน้าที่ของสายตรวจที่ประจำอยู่ในแต่ละสำนักงานจะเป็นผู้ดำเนินการและต้องรายงานผลให้หัวหน้าสำนักงานทราบตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งหัวหน้าสำนักงานจะได้ใช้เป็นข้อมูลจัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานประจำเดือนส่งกรมฯ ต่อไป

ดังนั้น การติดตามงานโครงการดังกล่าวจึงมีวิธีการดังนี้

๓.๑ ติดตามโดยตรวจสอบผลงานจากรายงานประจำเดือนเปรียบเทียบกับแผนงานที่วางไว้ เพื่อทราบความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

๓.๒ ออกไปพบปะหารือกับหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดและสายปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อสอบถามผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งตรวจสอบผลงานของสายตรวจสอบว่าได้ทำงานจริงตามที่รายงานหรือไม่

๓.๓ ออกไปพบปะสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการด้านตรวจสอบที่ให้

แก่สถาบันดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

ข้อ ๒ ก. ปัจจุบันวิธีการงบประมาณแผ่นดินของไทย มีลักษณะเป็นการทำงบประมาณแบบแผนงาน ในฐานะที่ ท่านเป็นหัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน ท่านเห็นว่างบประมาณแบบดังกล่าวมีผลดีต่อประเทศหรือไม่อย่างไร จงอธิบายพอเข้าใจ (๑๕ คะแนน)

แนวตอบ

ระบบงบประมาณแบบแผนงาน (Planning-programming and budgeting System) หรือเรียกกันว่างบประมาณแบบ พีทีบีเอส เป็นระบบงบประมาณที่ได้นำเอาการวางแผนระยะปานกลางหรือระยะยาวประกอบเข้าในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปตามแนวทางของแผนและนโยบายของรัฐบาล หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งระบบงบประมาณแบบแผนงาน เป็นระบบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนกับงบประมาณเข้าด้วยกัน โดยมีแผนงานเป็นตัวเชื่อม จากนิยามข้างต้นระบบงบประมาณแบบแผนงานจึงเป็นกระบวนการงบประมาณรายจ่ายที่ย้ำการกำหนดวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่รัฐบาลดำเนินการ เพื่อนำไปสู่การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายที่ช่วยให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลดีของงบประมาณแบบแผนงานที่มีต่อประเทศ คือ

๑. เป็นงบประมาณที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนกับงบประมาณเข้าด้วยกัน ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เป็นงบประมาณที่ให้ภาพค่าใช้จ่ายทางกิจกรรมในช่วงระยะเวลาหลายปี เช่น ครอบคลุมแผนพัฒนาทั้ง ๕ ปี เพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงตระหนักถึงระดับค่าใช้จ่ายทั้งหมดหรือตลอดช่วงเวลาหลายปีของกิจกรรมนั้น ๆ
๓. สามารถใช้เครื่องมือวิเคราะห์โดยเฉพาะในรูปการวิเคราะห์เชิงผลได้ผลเสีย (benefit-cost-analysis) เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ใส่เข้าไปและสิ่งที่ได้ออกมา เพื่อคัดเลือกลำดับความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณ

ข. คุณสมบัติของเจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร (๑๐ คะแนน)

แนวตอบ

ในการปฏิบัติงานตามสาขาอาชีพต่าง ๆ นั้น โดยเฉพาะอาชีพที่มีผลกระทบต่อสังคมส่วนใหญ่แล้ว ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีกติกาหรือจรรยาบรรณของอาชีพนั้น ๆ เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจึงจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณก็เช่นเดียวกัน ดังนั้นเจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณที่ดีควรมีคุณสมบัติดังนี้

๑. ต้องไม่ทำตัวเป็นปรปักษ์ หรือผู้นำ และตัวแทนของหน่วยงานงบประมาณที่รับผิดชอบ
๒. ต้องเป็นผู้รู้จักใช้วิจารณ์ญาณอันสุชุมและชาญฉลาดในการพิจารณางบประมาณเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุดจากการใช้วิจารณ์ญาณนั้น ๆ
๓. ต้องเป็นผู้มีความรอบรู้เกี่ยวกับด้านวิชาการนโยบายรัฐบาลและความเป็นไปของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับข้อมูลข่าวต่าง ๆ ของส่วนราชการที่รับผิดชอบ เช่น อำนวยการที่ การแบ่งส่วนราชการ และปัญหาของหน่วยงานที่รับผิดชอบ
๔. ต้องเป็นผู้ตั้งปัญหากับตัวเองเกี่ยวกับเรื่องที่พิจารณาอยู่เสมอว่า เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น เหตุใดจึงไม่เป็นอย่างอื่น มีทางเลือกอื่นอีกหรือไม่ เป็นต้น

๕. ต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์และความเป็นธรรมในการวิเคราะห์งบประมาณ
๖. ต้องเป็นผู้มีสันดานดี ซึ่งหมายถึงความมีสัมมาคารวะ ความกล้าหาญ ความสามัคคี ความเห็นอกเห็นใจ และความเชื่อถือไว้วางใจซึ่งกันและกัน
๗. ต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์อันดี เพื่อสร้างบรรยากาศในการติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่วิเคราะห์กับเจ้าหน้าที่บางหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๘. ต้องเป็นผู้มีสายตาไกลในการพิจารณางบประมาณ
๙. ต้องเป็นผู้มีความอดทนในการฟังข้อเสนอและคำชี้แจงของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเจ้าของงบประมาณ

ข้อ ๓. ตามที่มีคำกล่าวที่ว่า “วงจรของโครงการ โดยปกติจะเริ่มจากการกำหนดปัญหาการหาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การร่างโครงการหรือการทำโครงการ การเสนออนุมัติโครงการ การดำเนินการตามโครงการ ตลอดจนการประเมินผลโครงการ” นั้น ท่านมีความเข้าใจความหมายของวงจรของโครงการอย่างไร จงอธิบายโดยยกตัวอย่างประกอบ (๒๕ คะแนน)

แนวตอบ

ตามหลักเกณฑ์ในการทำโครงการหรือการบริหารโครงการนั้น ย่อมมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอยู่หลายขั้นตอน ขั้นตอนต่าง ๆ เหล่านี้จะกระทำหมุนเวียนเป็นวงกลม เรียกว่า “วงจรของโครงการ”

ดังนั้น ตามที่มีคำกล่าวที่ว่า “วงจรของโครงการ โดยปกติจะเริ่มจาก การกำหนดปัญหา การหาข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การร่างหรือการทำโครงการ การเสนออนุมัติโครงการ การดำเนินงานตามโครงการ ตลอดจนการประเมินผลโครงการ” จึงหมายถึง กิจกรรมของการจัดทำโครงการแต่ละโครงการจะต้องมีการเริ่มต้นจากการสำรวจให้ทราบปัญหาที่จะต้องแก้ไขแล้วกำหนดความสำคัญของปัญหาไว้ เพื่อสะดวกต่อการแก้ไข มีการหาข้อมูลให้เพียงพอแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ เมื่อถึงขั้นนี้ย่อมเพียงพอที่จะร่างโครงการหรือทำโครงการนั้น ๆ แล้วนำเสนอผู้มีอำนาจให้อนุมัติโครงการ เมื่อได้รับอนุมัติแล้วจะถึงขั้นดำเนินการตามโครงการโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามโครงการที่วางไว้ เมื่อมีการปฏิบัติตามโครงการไปแล้วจะต้องมีการประเมินผลโครงการเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทราบว่าบรรลุผลตามเป้าหมายของโครงการหรือไม่เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคที่ต้องแก้ไขอย่างไรบ้าง แล้วปรับปรุงแก้ไขปัญหาของโครงการ มีการกำหนดปัญหาที่เกิดขึ้น หรือหาข้อมูลเพิ่มเติม วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ ปรับปรุงโครงการที่ทำไว้แล้ว ขออนุมัติโครงการที่ปรับปรุงใหม่ มีการดำเนินงานตามโครงการแล้วประเมินผลโครงการอีกเป็นระยะหรืองวด หมุนเวียนเช่นนี้เรื่อย ๆ

ตัวอย่างเช่น การพัฒนาสหกรณ์การเกษตร จำเป็นจะต้องมีโครงการปรับปรุงการสอบบัญชีให้แล้วเสร็จโดยเร็วและมีประสิทธิภาพ สามารถนำผลงานสอบบัญชีไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานของสหกรณ์รวมทั้งป้องกันข้อบกพร่องมิให้เกิดขึ้นได้โดยง่าย หากเกิดขึ้นก็สามารถแก้ไขได้ทันที่

ดังนั้น โครงการปรับปรุงการสอบบัญชี จะมีกิจกรรมดังนี้

การกำหนดปัญหา-การสอบบัญชีล่าช้า เพราะอัตรากำลังไม่เพียงพอ งบประมาณไม่เพียงพอ ทำให้เวลาที่ใช้ในการสอบบัญชีน้อยและล่าช้า

การหาข้อมูล-จำนวนข้าราชการที่ใช้สอบบัญชี งบประมาณที่ได้รับ จำนวนสหกรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ให้ทราบเวลาที่จะใช้สอบบัญชีอันเหมาะสม

จัดทำโครงการ จัดให้มีสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด ขออัตรากำลังงบประมาณให้เพียงพอ

ทำการสอบบัญชีตลอดปี

เสนอโครงการเพื่ออนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติก็ถึงขั้นการดำเนินการตามโครงการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของโครงการ

การประเมินผลโครงการ มีการประเมินผลของโครงการเป็นระยะ ๆ จากผลการประเมินจะทำให้ทราบปัญหาที่ต้องแก้ไข รวมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติม วิเคราะห์ข้อมูลและปรับปรุงโครงการ นำโครงการที่ปรับปรุงเสนออนุมัติ และดำเนินการตามโครงการและประเมินผลโครงการเป็นระยะ ๆ หมุนเวียนไปเรื่อย ๆ เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

ข้อ ๔. ในกรณีที่ท่านได้รับมอบหมายให้เขียนแผนปฏิบัติงานสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรประจำปีงบประมาณ ๒๕๒๘ เมื่อท่านได้ทราบจำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ต้องตรวจสอบ จำนวนเจ้าหน้าที่ของสายตรวจทั้งหมด และจำนวนงบประมาณค่าใช้จ่ายสอยที่ได้รับสำหรับการสอบบัญชีประจำปี ให้ท่านเขียนแผนปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงผู้สอบบัญชีได้ส่งรายงานการสอบบัญชีเรียบร้อย (๒๕ คะแนน)

แนวตอบ

ตามที่ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้เขียนแผนปฏิบัติงานสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๒๘ ก่อนที่จะเขียนแผนปฏิบัติงานจำเป็นต้องทราบขั้นตอนที่สำคัญในการวางแผน คือ

๑. รู้และเข้าใจวัตถุประสงค์ที่ปรารถนาจะทำให้สำเร็จ
๒. ประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ
๓. พิจารณาแนวทางดำเนินการไว้หลาย ๆ ทาง
๔. เลือกเฉพาะแนวทางที่เห็นว่าดีที่สุด

เมื่อทราบวัตถุประสงค์จะต้องสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้เสร็จเรียบร้อยตามมาตรฐานที่กำหนดทั้งหมด และเสร็จภายในระยะเวลาที่สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรจะนำงบการเงินไปประชุมใหญ่ภายในเวลา ๑๕๐ วัน ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ เมื่อได้ทราบจำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ต้องตรวจสอบแล้ว จำเป็นต้องทราบปีสิ้นสุดทางบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น ๓๑ มีนาคม, ๓๑ ธันวาคม, ๓๑ มิถุนายน และ ๓๐ กันยายน นอกเหนือจากปีการเงินที่ได้กล่าวมาแล้วจะมีปีการเงินอื่น ๆ บ้างอีกเล็กน้อย ต่อจากนั้นจะต้องสำรวจทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่ ได้แก่ จำนวนเจ้าหน้าที่สายตรวจทั้งหมด งบประมาณค่าใช้จ่ายสอยที่ได้รับสำหรับการสอบบัญชีประจำปีจะต้องหารายละเอียดเกี่ยวกับค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พักและค่าพาหนะต่าง ๆ ที่จะต้องใช้แต่ละวันของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด แล้วนำไปคำนวณหาจำนวนวันที่จะไปปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ต่อจากนั้นคำนวณว่าจะต้องจัดสายตรวจจำนวนเท่าใด โดยประมาณว่าจะใช้เจ้าหน้าที่กี่เฉลี่ยสายละ ๔ คน จึงดำเนินการเกี่ยวกับการเขียนแผนปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

๑. แบ่งงานแต่ละสายให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่จะต้องตรวจสอบมีจำนวนและปริมาณงานใกล้เคียงกัน โดยให้มีพื้นที่ปฏิบัติควรจะติดต่อกันและการคมนาคมสามารถติดต่อกันได้

๒. คัดเลือกผู้ที่จะเป็นผู้สอบบัญชีสายละ ๑ คน จำนวนสาย

๓. จัดผู้สอบบัญชีลงให้ครบทุกสาย ตามความรู้และความสามารถ ตลอดจนข้อจำกัดบางอย่าง

๔. จัดผู้ช่วยลงสายละ ๒-๓ คน ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ ความชำนาญ ประสบการณ์ และการร่วมกันทำงานเป็นทีม

๕. กำหนดระยะเวลาปฏิบัติงานแต่ละช่วงตามปีทางบัญชีสิ้นสุดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยรวมระยะเวลาแต่ละช่วงใกล้เคียงกับเวลาที่คำนวณไว้

๖. กำหนดการนำเงินงวดของงบประมาณที่จะใช้แต่ละช่วงให้สอดคล้องกับปริมาณงานที่จะต้องปฏิบัติ

๗. กำหนดผลงานการสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ซึ่งจะต้องตรวจสอบให้แล้วเสร็จตามจำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีปีทางบัญชีสิ้นสุดเดียวกัน

๘. ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีแต่ละสายให้ได้ผลตามแผนที่กำหนดไว้

ทั้งหมดนี้เป็นตัวอย่างและแนวตอบข้อสอบเลื่อนตำแหน่งทั้ง ๔ ข้อ ฉบับหน้าผมจะนำตัวอย่างข้อสอบและแนวการตอบแบบอื่น ๆ มาแนะนำกันต่อไปครับ.

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

ห้างสรรพสินค้าเมอริคิงส์

ถนน พหลโยธิน สะพานควาย กรุงเทพมหานคร

ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน

ผู้ตอบปัญหาประจำ

สำนักงาน ก.พ.
วันชัย ดันดีสุข
วิระ ไชยธรรม
ประพาส ทองศักดิ์
สมเกียรติ ชุมวิสูตร
กรมบัญชีกลาง
ผาสุกนิศย์ ปิณฑะรุจิ
ลมพงษ์ วัฒนสุระ

๑ การเลื่อนระดับตำแหน่ง

ผู้ถาม : สมาชิกเลขที่ ๑๔๑๕

ขอถามปัญหาเกี่ยวกับการเลื่อนระดับตำแหน่ง ดังนี้

๑. นาย ก. เป็นข้าราชการส่วนจังหวัด สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดำรงตำแหน่งช่างเครื่องกล ๓ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี ปัจจุบันรับเงินเดือนชั้น ๓,๗๔๕ บาท (วุฒิ ปวช.สายงานเริ่มจากตำแหน่งช่างเครื่องกล ๑) ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งน่าจะเลื่อนขึ้นแต่งตั้งเป็นช่างเครื่องกล ๔

ได้แต่ตามหนังสือที่ มท ๐๓๒๔/ว.๑๔ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๒๒ ไม่ได้บอกไว้ นาย ก.จะสามารถเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งช่างเครื่องกล ๔ ได้หรือไม่

๒. นาย ข.เป็นลูกจ้างประจำของส่วนเร่งรัดพัฒนาชนบท องค์การบริหารส่วนจังหวัดตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ เงินเดือน ๓,๙๕๕ บาท ได้ลาออกรับบำเหน็จเมื่อปี ๒๕๒๕ ต่อมาปี ๒๕๒๗ ได้ขอกลับเข้ารับราชการเป็นลูกจ้างประจำตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์แทนนาย ค. เงินเดือน ๓,๓๒๕ บาท ซึ่งโอนไปทำงานที่อื่น กรณีนี้ นาย ข.ควรจะได้รับเงินเดือนอัตราขั้นต่ำคือ ๑,๔๗๐ บาท และเริ่มนับเวลาราชการใหม่หรือไม่ ถ้าไม่ ควรจะเป็นอย่างไร

๓. นาย จ.เป็นข้าราชการส่วนจังหวัด เป็นเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๓ (สายงานเริ่มจากรดับ ๒) เมื่อ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๓ ปัจจุบันเงินเดือน ๓,๓๒๕ บาท ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งน่าจะเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๔ ได้ แต่ตามหนังสือที่ มท ๐๓๒๔/ว.๑๔ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๒๒ ไม่ได้บอกรายละเอียดไว้ กรณีนี้จะเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๔ ได้ หรือไม่ ถ้าไม่ เพราะเหตุใด

๔. กรณีเดียวกัน นาง ก.เป็นข้าราชการส่วน
จังหวัด สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดำรง
ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ๒ เมื่อ ๒๓
ตุลาคม ๒๕๒๓ ปัจจุบันเงินเดือน ๒,๖๒๕ บาท (สาย
งานเริ่มจากระดับ ๑) จะเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งระดับ ๓ ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
ตอบ

กรณีตามปัญหาข้อ ๑ ข้อ ๓ และข้อ ๔ หาก
เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญแล้ว อาจพิจารณาได้
ดังนี้

กรณีตามปัญหาข้อ ๑ การเลื่อนข้าราชการพล
เรือนสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๓ ในสายงานที่เริ่ม
จากตำแหน่งระดับ ๑ ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ระดับ ๔ ก.พ.ได้มีมติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่
สร ๐๗๑๑/ว.๒๙ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๒๑
ว่า ให้เลื่อนโคขวิธีสอบคัดเลือกเมื่อมีตำแหน่ง
ระดับ ๔ ว่างและผู้นั้นมีคุณสมบัติที่จะแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ สำหรับกรณีนาย ก.
ปรากฏว่า นาย ก.ได้ดำรงตำแหน่งช่างเครื่องกล ๓
มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี และรับเงินเดือนถึงขั้นต่ำของ
ระดับ ๔ แล้ว ดังนั้นหากนาย ก.เป็นข้าราชการ
พลเรือนสามัญและผู้บังคับบัญชาเปิดรับสมัครคัดเลือกเพื่อ
เลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งช่างเครื่องกล ๔
นาย ก.ก็ย่อมมีสิทธิสมัครสอบด้วย หากนาย ก.
สอบได้และมีตำแหน่งช่างเครื่องกล ๔ ว่าง ผู้
บังคับบัญชาก็อาจเลื่อนนาย ก.ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งดังกล่าวได้

กรณีตามปัญหาข้อ ๓ การเลื่อนข้าราชการ
พลเรือนสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๓ ใน สายงานที่
เริ่มจากตำแหน่งระดับ ๒ ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ระดับ ๔ ก.พ.ได้มีมติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.
ที่สร ๐๗๑๑/ว.๒๙ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๒๑
ว่า ให้เลื่อนโคขวิธีสอบคัดเลือกเมื่อผู้นั้นมีคุณสมบัติ
ครบตามที่กำหนดในมาตรฐานกำหนด
ตำแหน่งและได้รับเงินเดือนถึงขั้นต่ำของระดับ ๔

แล้ว ดังนั้น หากนาย ว.เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
แม้ว่านาย ว.ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและ
บัญชี ๓ มาเกินกว่า ๒ ปีแล้วก็ตาม แต่โดยที่ปัจจุบัน
นาย ว.ยังรับเงินเดือนไม่ถึงขั้นต่ำของระดับ ๔ ผู้บังคับ
บัญชาจึงยังไม่อาจดำเนินการคัดเลือกเพื่อเลื่อน
นาย ว.ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงาน
การเงินและบัญชี ๔ ในขณะนี้ได้

สำหรับปัญหาข้อ ๔ การเลื่อนข้าราชการ
พลเรือนสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๒ ในสายงานที่
เริ่มจากตำแหน่งระดับ ๑ ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ระดับ ๓ ก.พ.ได้มีมติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่
สร ๐๗๑๑/ว.๒๙ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๒๑
ว่า ให้เลื่อนโคขวิธีสอบคัดเลือกเมื่อผู้นั้นมีคุณสมบัติ
ครบตามที่กำหนดในมาตรฐานกำหนด
ตำแหน่งและได้รับเงินเดือนถึงขั้นต่ำของระดับ ๓
แล้ว ดังนั้น หากนาง ก.เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ
แม้ว่านาง ก.จะดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและ
บัญชี ๒ มาเกินกว่า ๒ ปีแล้วก็ตาม แต่โดยที่ปัจจุบัน
นาง ก.ยังรับเงินเดือนไม่ถึงขั้นต่ำของระดับ ๓ ผู้บังคับบัญชา
จึงยังไม่อาจดำเนินการคัดเลือกเพื่อเลื่อนนาง ก.
ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงิน
และบัญชี ๓ ในขณะนี้ได้

อย่างไรก็ดี โดยที่ปัญหาข้างต้นเป็นปัญหา
เกี่ยวกับข้าราชการส่วนจังหวัดซึ่งไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่
ของ ก.พ.ที่พิจารณาวินิจฉัย ท่านจึงควรจะได้หารือ
ปัญหาดังกล่าวไปยังส่วนราชการที่รับผิดชอบเรื่องนี้
โดยตรงต่อไป

ส่วนปัญหาข้อ ๒ นั้นจะได้ตอบในโอกาสต่อไป

๒ สิทธิในการสมัครสอบแข่งขัน

ผู้ถาม : สมาชิกจากจังหวัดขอนแก่น
ข้าพเจ้าเคยทราบมาว่า ในการรับสมัครสอบ
แข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการนั้น ก.พ.ดัดสิทธิ

ไม่ให้ผู้ที่เป็พระภิกษุหรือสามเณรสมัครสอบ ซึ่งไม่ทราบว่าเป็นเพราะเหตุใด แต่ยังไม่เคยทราบว่าจะห้ามไปถึงผู้ที่บวชชีด้วยหรือไม่ จึงถือโอกาสนี้ขอเรียนถามว่า **ผู้ที่บวชชีจะมีสิทธิสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการหรือไม่**

ตอบ

เหตุที่ ก.พ.ไม่ให้พระภิกษุสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการ ก็เพราะได้มีมติมหาเถรสมาคมและมติคณะรัฐมนตรีกำหนดห้ามไว้ ซึ่งอาจจะเห็นว่าเป็นเพราะ การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการก็เป็นการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่งข้าราชการก็ เป็นเรื่องการแสวงหาลาภยศอันเป็นวิสัยของฆราวาสในทางโลก พระภิกษุซึ่งละทางโลกแล้วและตั้งอยู่ในทางธรรมจึงไม่ควรมายุ่งเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวด้วย จึงได้มีมติกำหนดห้ามไว้

อย่างไรก็ดี โดยที่มติมหาเถรสมาคมและมติคณะรัฐมนตรีข้างต้นมิได้กล่าวถึงผู้ที่บวชชีแต่อย่างใด ผู้ตอบปัญหาจึงมีความเห็นว่า เมื่อไม่มีข้อห้ามเช่นนี้ ผู้ที่บวชชีก็น่าจะมีสิทธิสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุเข้ารับราชการได้

๓ การย้ายผู้ถูกสั่งพักราชการ

ผู้ถาม : บุคลากร

มีปัญหาในทางปฏิบัติเกิดขึ้นแก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานอยู่เสมอเมื่อปรากฏว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกสั่งพักราชการ กล่าวคือ เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดถูกสั่งพักราชการแล้ว ผู้บังคับบัญชาไม่สามารถแต่งตั้งบุคคลอื่นให้มาดำรงตำแหน่งนั้นได้ เพราะอัตราเงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักราชการกฎหมายกำหนดว่า มิใช่อัตราว่าง แต่ในขณะที่เดียวกันการที่ไม่มีคนทำงานก็อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำแหน่งสูง ๆ อาจเกิดความเสียหายได้มาก จึงขอหารือว่า **ถ้าจะย้ายผู้ถูก**

สั่งพักราชการออกจากตำแหน่งนั้นเพื่อให้ตำแหน่งและอัตราเงินเดือนว่างลงและจะได้แต่งตั้งบุคคลอื่นให้ดำรงตำแหน่งแทนต่อไป จะกระทำได้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ

โดยที่เรื่องการพักราชการเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยหรือคดีอาญานี้ กฎ ก.พ.ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ข้อ ๓ กำหนดให้พักตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา ประกอบกับการย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น ก็ต้องย้ายจากตำแหน่งหนึ่ง ไปแต่งตั้งให้ดำรงอีกตำแหน่งหนึ่ง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้นั้นจะต้องดำรงตำแหน่งอยู่ผู้บังคับบัญชาจึงจะสั่งย้ายได้ แต่ผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นเป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ราชการไปแล้ว (ตำแหน่งว่างลงแต่อัตราเงินเดือนไม่ว่าง) ด้วยเหตุนี้ผู้บังคับบัญชาจึงไม่อาจย้ายผู้ที่อยู่ระหว่างถูกสั่งพักราชการได้

อย่างไรก็ดี หากผู้บังคับบัญชาเห็นว่าการที่ไม่มีคนทำงานในตำแหน่งนั้นจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการแล้ว กรณีก็อาจสั่งให้ข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรมารักษาราชการแทนหรือรักษาราชการในตำแหน่งนั้นเป็นการชั่วคราวได้

๔ การนับเวลาราชการเพื่อเลื่อนตำแหน่ง

ผู้ถาม : ข้าราชการลาศึกษา

ข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการนับเวลาราชการในการเลื่อนตำแหน่งว่า ตามที่ ก.พ.ได้กำหนดว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งจะเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น จะต้องเป็นผู้ที่ได้ดำรงตำแหน่งระดับเดิมมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีนั้น ขอเรียนถามว่า ในกรณีที่ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๕ ผู้ใดได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อ

ภายในประเทศ ถ้าส่วนราชการเจ้าสังกัดเปิดรับสมัครสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๖ ข้าราชการดังกล่าวซึ่งอยู่ระหว่างลาศึกษาจะมีสิทธิสมัครสอบหรือไม่ และจะนำเวลาในระหว่างลาศึกษามานับรวมกับเวลาราชการก่อนลาไปศึกษาเพื่อให้ครบ ๒ ปี ได้หรือไม่

ตอบ

ตามปัญหาที่ถามนี้ อาจแยกได้เป็น ๒ ประเด็นคือ

๑. ข้าราชการซึ่งอยู่ระหว่างได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาจะมีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นหรือไม่

๒. จะนำเวลาในระหว่างได้รับอนุญาตให้ลาศึกษามานับรวมเพื่อให้ครบ ๒ ปี ได้หรือไม่

ผู้ตอบปัญหาได้พิจารณาปัญหาข้อ ๑ แล้วเห็นว่า โดยที่ผู้ได้รับอนุญาตให้ลาศึกษายังมีฐานะเป็นข้าราชการและดำรงตำแหน่งเดิมอยู่ เพียงแต่ได้รับอนุญาตให้ไม่ต้องมาปฏิบัติหน้าที่ราชการเท่านั้น ดังนั้นหากบุคคลดังกล่าวมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ผู้บังคับบัญชาประกาศรับสมัครสอบคัดเลือกแล้ว ผู้นั้นก็ย่อมมีสิทธิสมัครสอบในระหว่างลาศึกษาได้

ส่วนปัญหาข้อ ๒ นั้นเห็นว่า ในเรื่องเวลาราชการของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นนี้ ก.พ.ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งเพียงว่า ผู้นั้นจะต้องได้ดำรงตำแหน่งระดับเดิมมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีเท่านั้น มิได้กำหนดว่า ใน ๒ ปีนั้นจะต้องอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยแต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาจึงอาจนำเวลาในระหว่างที่ได้รับอนุญาตให้ลาศึกษามานับรวมกับเวลาราชการที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการจริง ๆ ให้ครบ ๒ ปีเพื่อสมัครสอบคัดเลือกเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นได้ (แต่ทั้งนี้ผู้นั้นจะต้องมีประสบการณ์ในงานนั้นหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องครบ ๑ ปีด้วย)

๕ การลาหยุดราชการก่อนเกษียณอายุ

ผู้ถาม : สมาชิกจากจังหวัดกาฬสินธุ์
ผมขอเรียนถามปัญหาดังนี้

๑. ก่อนข้าราชการจะเกษียณอายุ มีกฎหมายหรือระเบียบใดกำหนดให้ลาพักก่อนสักครึ่งปีหรือ ๑ เดือน หรือ ๒ เดือนหรือไม่ โดยที่ยังได้รับเงินเดือนตามปกติ

๒. ข้าราชการที่เงินเดือนคิดลบอยู่เป็นประจำสร้างปัญหาให้แก่เจ้าหน้าที่การเงินและผู้บังคับบัญชาในวันจ่ายเงินเดือนอย่างยิ่ง จะมีความผิดทางวินัยสถานใดหรือไม่

ตอบ

ตามปัญหาข้อ ๑ ไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายหรือระเบียบใดกำหนดให้ลาพักก่อนเกษียณได้ ดังนั้นหากประสงค์จะลาจริง ๆ ก็คงจะต้องใช้วิธีลากิจ ลาป่วย หรือลาพักก่อนประจำปีตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งเป็นระเบียบการลาที่ปฏิบัติอยู่ตามปกตินั่นเอง

ส่วนปัญหาข้อ ๒ นั้นเห็นว่า เงินเดือนข้าราชการเมื่อเทียบกับภาวะค่าครองชีพในปัจจุบันแล้วยังน้อยอยู่ หากข้าราชการผู้ใดมีเงินเดือนน้อยแต่มีรายจ่ายมาก ก็ย่อมมีสิทธิติดลบได้ทุกคน ดังนั้น การที่จะพิจารณาว่าข้าราชการซึ่งเงินเดือนติดลบเป็นประจำและสร้างปัญหาให้แก่ผู้อื่นจะมีความผิดวินัยอย่างไรหรือไม่นั้น จึงต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นราย ๆ ไปว่า ข้าราชการดังกล่าวเงินเดือนติดลบเป็นประจำเพราะเหตุใด และสร้างปัญหาให้แก่ผู้อื่นด้วยพฤติการณ์อย่างไร ในชั้นนี้จึงยังไม่อาจวินิจฉัยปัญหาที่ถามข้างต้นได้

แนะนำบุคคลน่าสนใจ

บทิตล จันทรางกูร

อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข

บุคคลน่าสนใจประจำฉบับนี้ กองบรรณาธิการขอแนะนำให้ท่านผู้อ่านได้รู้จักกับท่านอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขคนปัจจุบัน **นายบทิตล จันทรางกูร** ท่านเพิ่งดำรงตำแหน่งอธิบดี เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ขอเชิญท่านผู้อ่านติดตามประวัติ ผลงานและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของท่านได้เลยคะ

ประวัติ : เกิดที่กรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มรับราชการครั้งแรกที่กองวิเทศสัมพันธ์ กรมไปรษณีย์โทรเลขต่อมาได้รับทุน ก.พ.ไปศึกษาต่อด้านการบริหารงานไปรษณีย์โทรคมนาคม ใช้เวลาเรียน ๓ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๕-๒๕๐๘ เมื่อจบการศึกษาแล้ว ได้ไปดูงานเพิ่มเติมที่อังกฤษเป็นเวลา ๖ เดือน แล้วกลับมารับราชการที่กองเดิม ๓ ปีต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองวิเทศสัมพันธ์ อยู่ในตำแหน่งนี้ได้ ๖ ปี ก็ย้ายไปดำรงตำแหน่งรองอธิบดีประมาณ ๖ ปี ต่อมาในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข

ผลงานในอดีตที่ภูมิใจ เนื่องจากรับราชการในกองวิเทศสัมพันธ์มาเป็นเวลานาน ผลงานที่สำคัญ ๆ จึงเป็นด้านต่างประเทศ อาทิเช่น มีส่วนริเริ่มใน

การก่อตั้งองค์การโทรคมนาคมเอเชียและแปซิฟิก โดยร่วมกับประเทศอื่น ๆ อีก ๒-๓ ประเทศ ตลอดจนมีส่วนในการยกย่องรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับงานนี้ด้วย ซึ่งผลจากการริเริ่มนี้ ทำให้องค์การดังกล่าวก่อตั้งอยู่ในประเทศไทยอยู่จนถึงทุกวันนี้ ผลงานที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ มีส่วนริเริ่มและร่วมในการเจรจาเรื่องเคเบิลใต้น้ำของอาเซียน โดยได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าคณะในการเจรจาดังแต่ต้นจนกระทั่งสำเร็จ นอกจากนี้ยังได้มีส่วนร่วม กับ นายศรีภูมิ สุขเนตร อดีตอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข ผลักดันให้ประเทศไทยได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาบริหารของสหภาพโทรคมนาคม เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๓

แนวนโยบายเมื่อดำรงตำแหน่งอธิบดี : ในด้านข้าราชการ พยายามสร้างความรู้สึกรักให้ข้าราชการมีความสามัคคี ให้ข้าราชการตั้งใจทำงานโดยไม่ต้องพะวงถึงเรื่องอื่น ๆ

ส่วนนโยบายในการทำงานของกรมที่สำคัญ ๆ อาทิเช่น **นโยบายที่สร้างระบบการสื่อสารของหน่วยราชการให้มีประสิทธิภาพ พยายามเร่งรัดรัดครควมคุมการใช้ความถี่วิทยุ** ขณะนี้มีโครงการที่จะจัดตั้งสถานีตรวจสอบที่ต่างจังหวัดหลายแห่ง นอกจากนี้ **ก็ยังมีนโยบายในการปรับปรุงงานสื่อสาร** ทั้งนี้เพราะขณะนี้การแก้ปัญหา **ด้านการสื่อสารที่เป็นอยู่เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยไม่ได้แก้ปัญหทั้งระบบอย่างแท้จริง**

ส่วนนโยบายในด้านต่างประเทศ ก็จะพยายามส่งเสริมบทบาทของกรมไปรษณีย์ให้มากขึ้นโดยพยายามผลักดันให้ประเทศไทยเราเป็นศูนย์กลางของกิจการคมนาคมและไปรษณีย์โทรเลขในภูมิภาคนี้ **หลักในการทำงาน :** ต้องทำงานเร็วและมีความสมบูรณ์มากที่สุด พยายามเข้าไปติดตามดูแลการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดในบางกรณี สร้างความสามัคคี และความเป็นธรรมให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน

